

HRVATSKI SABOR

3371

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O KREDITNIM INSTITUCIJAMA

Proglašavam Zakon o kreditnim institucijama, kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici 26. rujna 2008. godine.

Klasa: 011-01/08-01/117
Urbroj: 71-05-03/1-08-2
Zagreb, 2. listopada 2008.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O KREDITNIM INSTITUCIJAMA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju:

- 1) uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj te supervizija njihova poslovanja,
- 2) uvjeti pod kojima pravne osobe sa sjedištem izvan Republike Hrvatske mogu pružati bankovne i/ili financijske usluge u Republici Hrvatskoj.

Kreditna institucija

Članak 2.

(1) Kreditna institucija je pravna osoba koja je od nadležnog tijela dobila odobrenje za rad, a čija je djelatnost:

- primanje depozita ili drugih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita za svoj račun ili
- izdavanje sredstva plaćanja u obliku elektroničkog novca (u nastavku teksta: institucija za elektronički novac).

(2) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj može se, pod uvjetima utvrđenim

ovim Zakonom, osnovati kao: banka, štedna banka, stambena štedionica ili institucija za elektronički novac.

(3) Na institucije za elektronički novac primjenjuju se odredbe ovoga Zakona ako propisom kojim se uređuje osnivanje, poslovanje i prestanak institucija za elektronički novac nije drukčije uređeno.

(4) Pojam »kreditna institucija« koji ne sadržava dodatak »iz države članice« ili »iz treće države«, u smislu ovoga Zakona, odnosi se na kreditnu instituciju sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad. Iznimno, pojam »kreditna institucija«, u smislu ove Glave, koristi se za svaku kreditnu instituciju neovisno o državi u kojoj se nalazi njezino sjedište. Pojam »podređena kreditna institucija«, u smislu Glave XXIII. Supervizija na konsolidiranoj osnovi, koristi se za svaku kreditnu instituciju koja ima položaj podređene kreditne institucije neovisno o državi u kojoj kreditna institucija ima sjedište.

Uporaba naziva u pravnom prometu

Članak 3.

(1) Riječi »kreditna institucija« i »banka« ili izvedenice tih riječi ako su one sadržane u nazivu tvrtke, može upisati u sudski registar ili upotrebljavati u pravnom prometu samo:

- 1) pravna osoba koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad kao banka,
- 2) kreditna institucija koja pruža usluge na temelju članka 83. ili 87. ovoga Zakona,
- 3) kreditna institucija iz članka 85. ovoga Zakona,
- 4) članica grupe kreditnih institucija i
- 5) predstavništvo kreditne institucije iz države članice ili treće države za obavljanje poslova na području Republike Hrvatske.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, riječi »kreditna institucija« i »banka« ili izvedenice tih riječi ako su one sadržane u nazivu tvrtke, može upisati u sudski registar i upotrebljavati u pravnom prometu i druga pravna osoba ako je to drugim zakonom dopušteno.

(3) Pravna osoba koja je dobila odobrenje za rad kao banka propisano ovim Zakonom, može riječ »štedionica« ili izvedenicu te riječi ako je ona sadržana u nazivu tvrtke upisati u sudski registar i upotrebljavati u pravnom prometu.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kreditna institucija iz druge države članice može u Republici Hrvatskoj upotrebljavati isti naziv tvrtke kojim se koristi u matičnoj državi članici. Kada u Republici Hrvatskoj posluje kreditna institucija s istim ili sličnim nazivom, Hrvatska narodna banka može zatražiti od kreditne institucije iz druge države članice da se naziv tvrtke dopuni radi razlikovanja.

Bankovne usluge

Članak 4.

(1) Bankovne usluge su primanje depozita ili drugih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita iz tih sredstava, a za svoj račun.

(2) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, depozitom se smatra novčani polog na način kako je definiran Zakonom o obveznim odnosima.

(3) U smislu ovoga Zakona, pod primanjem depozita ili drugih povratnih sredstava od javnosti iz stavka 1. ovoga članka ne smatraju se:

- 1) primici institucije za elektronički novac u obliku uplata koje se odmah zamjenjuju za elektronički novac,

- 2) primici pravne osobe koja nije kreditna institucija u obliku depozita ili drugih povratnih sredstava od Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Republike Hrvatske ili od javnoga međunarodnog tijela u kojem je Republika Hrvatska jedna od članica,
- 3) primici pravne osobe koja nije kreditna institucija u obliku depozita ili drugih povratnih sredstava od država članica, jedinica regionalne ili lokalne uprave država članica ili od javnoga međunarodnog tijela u kojem su jedna ili više država članica članice,
- 4) primici u obliku depozita koje kreditna unija primi od svojih članova,
- 5) primici članarina, dobrovoljnih priloga i sličnih nepovratnih sredstava udruga,
- 6) primici od izdavanja dužničkih vrijednosnih papira pravne osobe koja nije kreditna institucija kojima ona financira obavljanje svoje osnovne djelatnosti, a pod uvjetom da njezina osnovna djelatnost nije odobravanje zajmova, ili
- 7) primici sredstava koje institucija za platni promet primi u skladu s posebnim zakonom.

Osnovne i dodatne financijske usluge

Članak 5.

(1) U smislu ovoga Zakona, osnovne financijske usluge su:

- 1) primanje depozita ili drugih povratnih sredstava,
- 2) odobravanje kredita i zajmova, uključujući potrošačke kredite i zajmove te hipotekarne kredite i zajmove ako je to dopušteno posebnim zakonom, i financiranje komercijalnih poslova, uključujući izvozno financiranje na osnovi otkupa s diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih potraživanja osiguranih financijskim instrumentima (engl. forfeiting),
- 3) otkup potraživanja s regresom ili bez njega (engl. factoring),
- 4) financijski najam (engl. leasing),
- 5) izdavanje garancija ili drugih jamstava,
- 6) trgovanje za svoj račun ili za račun klijenta:
 - instrumentima tržišta novca,
 - prenosivim vrijednosnim papirima,
 - stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove,
 - financijskim ročnicama i opcijama,
 - valutnim i kamatnim instrumentima,
- 7) usluge platnog prometa u zemlji i s inozemstvom u skladu s posebnim zakonima,
- 8) usluge vezane uz poslove kreditiranja, kao npr. prikupljanje podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost,
- 9) izdavanje drugih instrumenata plaćanja i upravljanje njima ako se pružanje ovih usluga ne smatra pružanjem usluga u smislu točke 7. ovoga stavka,
- 10) iznajmljivanje sefova,
- 11) posredovanje pri sklapanju poslova na novčanom tržištu,
- 12) sudjelovanje u izdavanju financijskih instrumenata te pružanje usluga vezanih uz izdavanje financijskih instrumenata u skladu sa zakonom koji uređuje tržište kapitala,
- 13) upravljanje imovinom klijenata i savjetovanje u vezi s tim,
- 14) poslovi skrbništva nad financijskim instrumentima te usluge vezane uz skrbništvo nad financijskim instrumentima u skladu sa zakonom koji uređuje tržište kapitala,
- 15) savjetovanje pravnih osoba glede strukture kapitala, poslovne strategije i sličnih pitanja te pružanje usluga koje se odnose na poslovna spajanja i stjecanje dionica i poslovnih udjela u drugim društvima i
- 16) investicijske i pomoćne usluge i aktivnosti propisane posebnim zakonom kojim se uređuje

tržište kapitala, a koje nisu uključene u usluge iz točke 1. do 15. ovoga stavka.

(2) U smislu ovoga Zakona, dodatne financijske usluge su:

- 1) poslovi vezani uz prodaju polica osiguranja u skladu s propisima koji uređuju osiguranje,
- 2) pružanje usluga upravljanja platnim sustavima u skladu s odredbama posebnog zakona,
- 3) usluge koje kreditna institucija može pružati u skladu s odredbama posebnog zakona i
- 4) druge usluge slične financijskim uslugama iz stavka 1. ovoga članka, a koje su navedene u odobrenju za rad kreditne institucije.

Uzajamno priznate usluge

Članak 6.

(1) U smislu ovoga Zakona, uzajamno priznate usluge su:

- 1) uzajamno priznate bankovne usluge i
 - 2) uzajamno priznate financijske usluge.
- (2) Uzajamno priznatim bankovnim uslugama smatraju se usluge iz članka 4. ovoga Zakona.
- (3) Uzajamno priznatim financijskim uslugama smatraju se usluge iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona.

Nadležno tijelo i odobrenje za rad

Članak 7.

(1) U smislu ovoga Zakona, nadležnim tijelom smatra se tijelo koje je nadležno za superviziju poslovanja kreditnih institucija.

(2) Odobrenje za rad pravni je akt koji izdaje nadležno tijelo u državi sjedišta kreditne institucije i na temelju kojeg ta kreditna institucija stječe pravo pružanja bankovnih usluga.

Neposredno pružanje usluga

Članak 8.

(1) U smislu ovoga Zakona, smatra se da institucija iz države članice neposredno pruža uzajamno priznate usluge na području druge države članice:

- 1) ako na području te druge države sklapa pravne poslove kojima je predmet jedna ili više uzajamno priznatih usluga ili
- 2) ako na području te druge države fizičkoj ili pravnoj osobi koja ima prebivalište ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište na području te države, ponudi takvu uslugu preko svojih zastupnika, posrednika ili nekim drugim putem.

(2) U smislu ovoga Zakona, smatra se da institucija privremeno neposredno pruža usluge na području Republike Hrvatske ako uzajamno priznate usluge ne pruža redovito, učestalo ili kontinuirano.

Financijska institucija

Članak 9.

(1) U smislu ovoga Zakona, financijska institucija svaka je pravna osoba koja:

- 1) nije kreditna institucija i
- 2) čija je isključiva ili pretežna djelatnost stjecanje udjela u kapitalu odnosno pružanje jedne

ili više osnovnih financijskih usluga iz članka 5. stavka 1. točke 2. do 16. ovoga Zakona.
(2) Hrvatska narodna banka može propisati uvjete i način određivanja pretežne djelatnosti financijske institucije iz stavka 1. ovoga članka.

Financijski i mješoviti holding

Članak 10.

(1) Financijski holding je financijska institucija čija su podređena društva, isključivo ili pretežno, kreditne ili financijske institucije, pod uvjetom da je barem jedno takvo podređeno društvo kreditna institucija te koji nije mješoviti financijski holding. Pri određivanju jesu li podređena društva pretežno kreditne ili financijske institucije presudan je njihov bilančni iznos, iznos kapitala i ostali gospodarski kriteriji koje može propisati Hrvatska narodna banka.
(2) Mješoviti holding nadređeno je društvo koje nije ni financijski holding ni kreditna institucija ni mješoviti financijski holding, a čija podređena društva uključuju barem jednu kreditnu instituciju.

Društvo za pomoćne usluge

Članak 11.

Društvo za pomoćne usluge je pravna osoba koja kao pretežnu djelatnost obavlja poslove neposredno povezane s pružanjem usluga za koje je kreditna institucija dobila odobrenje od nadležnog tijela, a koji uključuju upravljanje nekretninama, upravljanje i vođenje sustava za obradu podataka ili obavljanje sličnih poslova, i koje su po svojoj prirodi pomoćne djelatnosti u odnosu na glavnu djelatnost jedne ili više kreditnih institucija.

Država članica i treća država

Članak 12.

(1) Državom članicom, u smislu ovoga Zakona, smatra se država članica Europske unije i država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru.
(2) Trećom državom, u smislu ovoga Zakona, smatra se strana država koja nije država članica.

Matična država članica i država članica domaćin

Članak 13.

(1) Matična država članica je, u smislu ovoga Zakona, država članica u kojoj je kreditna institucija dobila odobrenje za rad od nadležnog tijela.
(2) Država članica domaćin je, u smislu ovoga Zakona, država članica koja nije matična država članica, a u kojoj kreditna institucija iz druge države članice pruža usluge preko podružnice ili neposredno.

Podružnica i predstavništvo

Članak 14.

(1) Podružnica kreditne institucije, u smislu ovoga Zakona, pravno je ovisni dio kreditne institucije koji pruža jednu ili više usluga koje pruža ta kreditna institucija, a čijim poslovanjem prava i obveze stječe kreditna institucija. Podružnica nije pravna osoba.

(2) Predstavništvo kreditne institucije, u smislu ovoga Zakona, pravno je ovisni dio kreditne institucije koji može obavljati samo poslove istraživanja tržišta, predstavljanja te promidžbe i informiranja o kreditnoj instituciji koja ga je osnovala.

Kvalificirani udio

Članak 15.

U smislu ovoga Zakona, kvalificirani udio izravno je ili neizravno ulaganje na temelju kojeg ulagatelj, fizička ili pravna osoba, stječe 10 ili više posto udjela u kapitalu te pravne osobe ili u glasačkim pravima u toj pravnoj osobi, odnosno ulaganje manje od 10 posto udjela u kapitalu te pravne osobe ili u glasačkim pravima u toj pravnoj osobi ako postoji značajan utjecaj na upravljanje tom pravnom osobom.

Sudjelujući udio

Članak 16.

U smislu ovoga Zakona, osoba ima sudjelujući udio u drugoj pravnoj osobi ako:

- 1) ima izravna ili neizravna ulaganja na temelju kojih sudjeluje s 20 ili više posto udjela u kapitalu te pravne osobe ili u glasačkim pravima u toj pravnoj osobi ili
- 2) ima udio u kapitalu te pravne osobe ili u glasačkim pravima u toj pravnoj osobi manji od 20 posto koji je stečen s namjerom da, na temelju trajne povezanosti s tom pravnom osobom, omogući utjecaj na njezino poslovanje.

Neizravna ulaganja

Članak 17.

(1) U smislu ovoga Zakona, neizravna ulaganja su ulaganja u kapital pravne osobe ili stjecanje glasačkih prava u pravnoj osobi preko treće osobe.

(2) Neizravni imatelj dionica, poslovnih udjela ili drugih prava koja mu osiguravaju udio u kapitalu pravne osobe ili u glasačkim pravima u pravnoj osobi, u smislu ovoga Zakona, jest:

- 1) osoba za čiji je račun druga osoba (izravni imatelj) stekla dionice, poslovne udjele ili druga prava u pravnoj osobi,
- 2) osoba koja je s izravnim imateljem dionica, poslovnih udjela ili drugih prava u pravnoj osobi povezana na način iz članka 22. ovoga Zakona, kao i članovi uže obitelji te osobe ili
- 3) osoba koja je član uže obitelji izravnog imatelja.

Nadređena osoba i podređeno društvo

Članak 18.

(1) Nadređena osoba je pravna ili fizička osoba koja u odnosu na podređeno društvo ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

- 1) ima većinu glasačkih prava u podređenom društvu,
- 2) dioničar je ili imatelj udjela i ima pravo imenovanja ili opoziva većine članova uprave, nadzornog odbora ili drugih tijela upravljanja ili nadzora,
- 3) ima pravo ostvarivanja dominantnog utjecaja nad podređenim društvom na temelju poduzetničkog ugovora ili drugog ugovora trgovačkog prava ili sporazuma,
- 4) ima sudjelujući udio u podređenom društvu i nad njim ostvaruje dominantan utjecaj,
- 5) dioničar je ili imatelj udjela u podređenom društvu na temelju ugovora ili sporazuma s drugim dioničarima ili imateljima udjela na način da nadzire većinu glasačkih prava u tom društvu ili
- 6) ima sudjelujući udio u podređenom društvu i ima sklopljen ugovor o vođenju poslova društva s podređenim društvom na temelju kojeg vodi poslove podređenog društva.

(2) U smislu ovoga Zakona, društvo koje je neposredno nadređeno drugom društvu nadređeno je i svim društvima koja imaju položaj podređenog društva toga drugog društva.

(3) U smislu stavka 1. točke 1., 2. i 5. ovoga članka, glasačkim pravima te pravima imenovanja, odnosno opoziva koja pripadaju nadređenom društvu smatraju se i glasačka prava, prava imenovanja, odnosno opoziva koja pripadaju društvu koje je podređeno, odnosno koje djeluje za račun toga nadređenog društva ili za račun podređenih društava toga nadređenog društva.

(4) Glasačkim pravima te pravima imenovanja, odnosno opoziva koja pripadaju nadređenom društvu iz stavka 3. ovoga članka ne smatraju se glasačka prava te prava imenovanja, odnosno opoziva koja pripadaju društvu koje je podređeno, odnosno koje djeluje za račun toga nadređenog društva, kojih je zakonski imatelj to podređeno društvo kada je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- 1) društvo drži dionice u svoje ime, a za račun osobe koja nije ni nadređeno ni podređeno društvo ili
- 2) društvo drži dionice kao osiguranje i svoja prava ostvaruje u skladu s primljenim uputama ili ih je steklo vezano za odobravanje kredita kao dijela redovitih aktivnosti, a glasačka prava se ostvaruju u interesu osobe koja je založila dionice kao osiguranje.

(5) Glasačkim pravima u podređenom društvu iz stavka 1. točke 1., 2. i 5. ovoga članka ne smatraju se glasačka prava na temelju dionica kojih je imatelj to društvo, podređeno društvo toga društva ili druga osoba koja je imatelj dionica za račun tih društava.

(6) Hrvatska narodna banka može, radi supervizije na konsolidiranoj osnovi, izračuna izloženosti ili obavljanja supervizije kreditne institucije, određenu osobu smatrati nadređenom ako utvrdi da ostvaruje dominantan utjecaj nad drugim društvima.

Nadređena kreditna institucija u Republici Hrvatskoj i nadređeni financijski holding u Republici Hrvatskoj

Članak 19.

(1) Nadređena kreditna institucija u Republici Hrvatskoj (u nastavku teksta: nadređena kreditna institucija u RH) je kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ima, kao podređeno društvo, kreditnu ili financijsku instituciju, odnosno koja ima sudjelujući udio u takvoj instituciji, a koja sama nije podređeno društvo neke druge kreditne institucije koja je

od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad, odnosno nije podređeno društvo financijskog holdinga koji je osnovan u Republici Hrvatskoj.

(2) Nadređeni financijski holding u Republici Hrvatskoj (u nastavku teksta: nadređeni financijski holding u RH) je financijski holding sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koji nije podređeno društvo kreditne institucije koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad, odnosno nekoga drugoga financijskog holdinga koji je osnovan u Republici Hrvatskoj.

Nadređena kreditna institucija u Europskoj uniji i nadređeni financijski holding u Europskoj uniji

Članak 20.

(1) Nadređena kreditna institucija u Europskoj uniji (u nastavku teksta: nadređena kreditna institucija u EU) je kreditna institucija sa sjedištem u državi članici koja ima kao podređeno društvo kreditnu ili financijsku instituciju, odnosno koja ima sudjelujući udio u takvoj instituciji, a koja sama nije podređeno društvo druge kreditne institucije koja je dobila odobrenje za rad u bilo kojoj državi članici, odnosno financijskoga holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici.

(2) Nadređeni financijski holding u Europskoj uniji (u nastavku teksta: nadređeni financijski holding u EU) je financijski holding sa sjedištem u državi članici koji nije podređeno društvo kreditne institucije koja je dobila odobrenje za rad u bilo kojoj državi članici, odnosno nekoga drugoga financijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici.

Kontrola

Članak 21.

Kontrola je, u smislu ovoga Zakona, odnos između nadređenoga i podređenog društva ili sličan odnos između bilo koje pravne ili fizičke osobe i podređenog društva.

Uska povezanost

Članak 22.

Uska povezanost je odnos u kojem su dvije ili više pravnih osoba, odnosno pravna i fizička osoba povezane na jedan od sljedećih načina:

- 1) odnosom sudjelovanja iz članka 16. točke 1. ovoga Zakona,
- 2) odnosom kontrole ili
- 3) su sve kontrolirane od iste treće osobe.

Društva povezana zajedničkim vođenjem

Članak 23.

Društva povezana zajedničkim vođenjem jesu društva koja nisu povezana na način iz članka 18. ovoga Zakona, ali su povezana na jedan od sljedećih načina:

- 1) društva su ravnopravna i spojena zajedničkim vođenjem u skladu sa sklopljenim ugovorom ili odredbama statuta,
- 2) kontrolirana su od iste treće osobe ili
- 3) su većina članova uprava ili nadzornih odbora tih društava iste osobe.

Grupa povezanih osoba

Članak 24.

(1) Povezane osobe su dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba i članovi njihovih užih obitelji koje su, ako se ne dokaže drukčije, za kreditnu instituciju jedan rizik jer:

1) jedna od njih ima, izravno ili neizravno, kontrolu nad drugom odnosno drugima ili
2) su međusobno povezane tako da postoji velika vjerojatnost da će zbog pogoršanja ili poboljšanja gospodarskoga i financijskog stanja jedne osobe doći do pogoršanja ili poboljšanja gospodarskoga i financijskog stanja jedne ili više drugih osoba, a između njih postoji mogućnost prijenosa gubitka, dobiti ili kreditne sposobnosti.

(2) Grupu povezanih osoba čine sve osobe iz stavka 1. ovoga članka i sve s njima povezane osobe.

(3) Članovi uže obitelji povezane osobe, u smislu ovoga Zakona, jesu:

1) bračni drug ili osoba s kojom duže živi u zajedničkom kućanstvu koja, prema posebnom zakonu, ima položaj jednak položaju u bračnoj zajednici,

2) djeca ili posvojena djeca te osobe ili djeca ili posvojena djeca osoba iz točke 1. ovoga stavka koji nemaju punu poslovnu sposobnost i

3) druge osobe koje nemaju punu poslovnu sposobnost i koje su stavljene pod skrbništvo te osobe.

Zajedničko djelovanje

Članak 25.

(1) Osobe koje djeluju zajednički su:

1) fizičke ili pravne osobe koje surađuju međusobno ili s kreditnom institucijom na temelju sporazuma, izričitoga ili prešutnoga, usmenoga ili pisanoga, čiji je cilj stjecanje dionica s pravom glasa ili usklađeno ostvarivanje prava glasa ili

2) pravne osobe koje su međusobno povezane u smislu odredbi Zakona o trgovačkim društvima.

(2) Smatra se da zajednički djeluju:

1) osobe koje povezuju samo okolnosti u vezi sa stjecanjem dionica, a koje ukazuju na usklađenost u stjecanju dionica ili u zajedničkoj namjeri osoba,

2) članovi uprava ili nadzornih odbora društava koja djeluju zajednički ili

3) članovi uprave ili nadzornog odbora s društvima u kojima su članovi tih tijela.

(3) Pravne osobe te fizičke i/ili pravne osobe djeluju zajednički kada fizička i/ili pravna osoba imaju:

1) izravno ili neizravno više od 25 posto udjela u temeljnom kapitalu iste pravne osobe,

2) izravno ili neizravno više od 25 posto glasačkih prava u glavnoj skupštini iste pravne osobe,

3) pravo upravljanja poslovnim i financijskim politikama iste pravne osobe na temelju ovlasti iz statuta ili sporazuma ili

4) izravno ili neizravno prevladavajući utjecaj na vođenje poslova i donošenje odluka.

Grupa kreditnih institucija

Članak 26.

(1) U smislu ovoga Zakona, grupu kreditnih institucija čine kreditne ili financijske institucije od kojih barem jedna institucija ima položaj:

- 1) nadređene kreditne institucije,
- 2) nadređenoga financijskog holdinga kojemu je podređena barem jedna kreditna institucija ili
- 3) kreditne institucije koja je s drugom pravnom osobom iz grupe kreditnih institucija povezana zajedničkim vođenjem na način iz članka 23. točke 1. i 3. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, grupom kreditnih institucija smatra se grupa kreditnih institucija koju kao takvu, u skladu sa svojom nadležnošću, utvrdi nadležno tijelo.

Pojmovi »uređeno tržište« i »investicijsko društvo«

Članak 27.

Za potrebe ovoga Zakona za pojmove »uređeno tržište« i »investicijsko društvo« upotrebljavaju se definicije tih pojmova iz zakona koji uređuje tržište kapitala.

II. STATUSNE ODREDBE

II.1. PRIMJENA ODREDBI ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Primjena odredbi Zakona o trgovačkim društvima

Članak 28.

Na kreditnu instituciju primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima, osim ako nije drukčije propisano ovim Zakonom.

II.2. TEMELJNI KAPITAL I DIONICE KREDITNE INSTITUCIJE

Temeljni kapital kreditne institucije

Članak 29.

- (1) Temeljni kapital banke iznosi najmanje 40 milijuna kuna.
- (2) Temeljni kapital štedne banke iznosi najmanje 8 milijuna kuna.
- (3) Temeljni kapital stambene štedionice iznosi najmanje 20 milijuna kuna.

Dionice kreditne institucije

Članak 30.

- (1) Kreditna institucija je dioničko društvo.
- (2) Dionice kreditne institucije glase na ime.
- (3) Dionice kreditne institucije moraju biti u cijelosti uplaćene u novcu prije upisa osnivanja ili upisa povećanja temeljnoga kapitala u sudski registar.
- (4) Dionice kreditne institucije izdaju se u nematerijaliziranom obliku.

(5) Imatelji dionica kreditne institucije dužni su pri ostvarivanju svojih dioničarskih prava djelovati u interesu kreditne institucije.

(6) Ako se dionice kreditne institucije vode na skrbničkom računu, skrbnički račun mora glasiti na ime.

Kredit i jamstva za stjecanje dionica, odnosno udjela

Članak 31.

(1) Kreditna institucija ne može, izravno ili neizravno, kreditirati stjecanje ili izdavati garancije ili druga jamstva za stjecanje svojih dionica ili dionica, odnosno poslovnih udjela društava u čijem kapitalu sudjeluje s 20 ili više posto udjela, osim ako takvim stjecanjem dionica, odnosno poslovnih udjela prestaje svaka kapitalna povezanost kreditne institucije s odnosnim društvom.

(2) Kreditiranjem iz stavka 1. ovoga članka smatra se i svaki drugi pravni posao koji je po svojoj ekonomskoj namjeni jednak kreditu.

(3) Kreditna institucija ne može, izravno ili neizravno, kreditirati stjecanje ili izdavati garancije ili druga jamstva za stjecanje drugih financijskih instrumenata koje sama izdaje, odnosno koje izdaje društvo u čijem kapitalu sudjeluje s 20 ili više posto udjela, a koji se s obzirom na svoje karakteristike uključuju u izračun jamstvenoga kapitala te kreditne institucije.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kreditna institucija može davati kredite ili jamstva za kredite svojim radnicima i radnicima društava u kojima kreditna institucija ima sudjelujući udio, i to za kupnju vlastitih dionica te kreditne institucije. Ukupan iznos takvih kredita i jamstava ne smije prelaziti 10 posto temeljnoga kapitala te kreditne institucije.

Povlaštene dionice kreditne institucije

Članak 32.

Ukupan iznos temeljnoga kapitala koji se odnosi na povlaštene dionice ne smije prijeći jednu četvrtinu iznosa temeljnoga kapitala kreditne institucije.

Zabrana stjecanja dionica

Članak 33.

(1) Ako kreditna institucija ima kvalificirani udio u drugoj pravnoj osobi, ta pravna osoba ne može steći kvalificirani udio u toj kreditnoj instituciji.

(2) Ako pravna osoba ima kvalificirani udio u kreditnoj instituciji, ta kreditna institucija ne može steći kvalificirani udio u toj pravnoj osobi.

(3) Iznimke od ograničenja ulaganja iz članka 158. ovoga Zakona primjenjuju se i na ograničenja iz stavka 2. ovoga članka.

II.3. DIONIČARI KREDITNE INSTITUCIJE

Suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 34.

- (1) Pravna ili fizička osoba, grupa povezanih osoba iz članka 24. ovoga Zakona i osobe koje zajednički djeluju u skladu sa člankom 25. ovoga Zakona, dužne su za stjecanje dionica kreditne institucije na temelju kojih pojedinačno ili zajednički, izravno ili neizravno, stječu kvalificirani udio u kreditnoj instituciji Hrvatskoj narodnoj banci podnijeti zahtjev za izdavanje prethodne suglasnosti.
- (2) Imatelj kvalificiranog udjela dužan je dobiti prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke i za svako daljnje izravno ili neizravno stjecanje dionica kreditne institucije na temelju kojih stječe jednako ili više od 20 posto, 30 posto, odnosno 50 posto udjela u kapitalu, odnosno glasačkim pravima u kreditnoj instituciji.
- (3) Osoba koja je dobila prethodnu suglasnost iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužna je u roku od 12 mjeseci od dana donošenja rješenja o davanju prethodne suglasnosti dovršiti stjecanje kvalificiranog udjela i udjela iz stavka 2. ovoga članka i o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.
- (4) Ako je osoba koja je dobila prethodnu suglasnost iz stavka 1. i 2. ovoga članka donijela odluku da proda ili na drugi način otuđi svoje dionice tako da bi se zbog toga njezin udio smanjio ispod visine za koju je dobila prethodnu suglasnost, dužna je o tome prethodno obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.
- (5) Osoba koja je dobila prethodnu suglasnost iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a koja je prodala ili na drugi način otuđila svoje dionice tako da se zbog toga njezin udio smanjio ispod visine za koju je dobila prethodnu suglasnost, dužna je Hrvatskoj narodnoj banci podnijeti zahtjev za davanje prethodne suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela ili udjela iz stavka 2. ovoga članka u slučaju kada nakon proteka roka od 12 mjeseci od dana donošenja rješenja o davanju prethodne suglasnosti namjerava ponovo steći kvalificirani udio ili udio iz stavka 2. ovoga članka u visini za koju je dobila prethodnu suglasnost.
- (6) Hrvatska narodna banka će se prije donošenja odluke o davanju prethodne suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela ili udjela iz stavka 2. ovoga članka savjetovati s drugim nadležnim nadzornim tijelom ako je stjecatelj:
 - 1) kreditna institucija, društvo za osiguranje i reosiguranje, društvo za upravljanje u skladu sa zakonom koji uređuje poslovanje investicijskih fondova (u nastavku teksta: društvo za upravljanje), mirovinsko društvo u skladu sa zakonom koji uređuje poslovanje mirovinskih fondova (u nastavku teksta: mirovinsko društvo) ili investicijsko društvo kojem je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili je za stjecanje nadležno drugo nadzorno tijelo,
 - 2) nadređeno društvo kreditnoj instituciji, društvu za osiguranje i reosiguranje, društvu za upravljanje, mirovinskom društvu ili investicijskom društvu kojem je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili je za stjecatelja nadležno drugo nadzorno tijelo ili
 - 3) fizička ili pravna osoba koja kontrolira kreditnu instituciju, društvu za osiguranje i reosiguranje, društvu za upravljanje, mirovinsko društvo ili investicijsko društvo kojem je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili je za stjecatelja nadležno drugo nadzorno tijelo.
- (7) Pravna osoba imatelj kvalificiranog udjela dužna je Hrvatsku narodnu banku obavijestiti o sudjelovanju u postupku pripajanja, spajanja ili podjele društva, kao i o svakoj drugoj statusnoj promjeni, u roku od osam dana od dana provođenja statusne promjene.
- (8) Financijski holding i mješoviti financijski holding, koji u skladu sa suglasnošću za stjecanje kvalificiranog udjela ima položaj nadređenog društva u odnosu na kreditnu

instituciju, dužan je Hrvatsku narodnu banku obavijestiti i o svakoj promjeni svojih članova uprave, i to u roku od osam dana od dana provođenja promjene.

(9) Pri utvrđivanju postotka iz stavka 1. i 2. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala koje se odnose na postotak glasačkih prava.

(10) Pri procjeni visine kvalificiranog udjela, odnosno udjela iz stavka 2. ovoga članka neće se uzeti u obzir glasačka prava ili dionice koje kreditna institucija drži kao rezultat pružanja investicijske usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa, pod uvjetom da se ta prava ne koriste za ostvarivanje utjecaja na upravljanje izdavateljem te da se navedene dionice ne drže dulje od godine dana od dana stjecanja.

Zahtjev za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 35.

(1) Uz zahtjev za izdavanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela potrebno je priložiti:

1) za pravnu osobu stjecatelja kvalificiranog udjela:

a) izvadak iz sudskoga ili drugoga odgovarajućeg registra, u izvorniku ili ovjerenoj preslici,

b) ispis iz registra dioničara (knjige dionica) ili knjige udjela, u izvorniku ili ovjerenoj preslici,

c) popis fizičkih osoba koje su krajnji dioničari, odnosno imatelji poslovnih udjela stjecatelja u kojem su navedeni sljedeći podaci: ime i prezime, adresa stanovanja, odnosno prebivališta, i drugi identifikacijski podaci, ukupni nominalni iznos dionica i postotni udio u temeljnom kapitalu stjecatelja kvalificiranog udjela, te podatke iz stavka 1. točke 2. pod b) i c) ovoga članka,

d) popis osoba povezanih na način iz članka 24. ovoga Zakona sa stjecateljem kvalificiranog udjela te opis načina na koji su povezane,

e) revidirane financijske izvještaje stjecatelja za posljednje dvije godine,

f) dokaz o osiguranim sredstvima za stjecanje kvalificiranog udjela te opis načina, odnosno izvor financiranja,

g) opis zahtjevom tražene suglasnosti koji uključuje ukupni nominalni iznos dionica i postotni udio u temeljnom kapitalu kreditne institucije u kojoj se stječe kvalificirani udio, obrazloženje ciljeva koji se žele postići stjecanjem toga udjela te strateška usmjerenja stjecatelja u odnosu na ulaganja u kreditne i financijske institucije,

h) opis aktivnosti stjecatelja u vezi sa stjecanjem a koje su prethodile podnošenju zahtjeva,

i) informaciju o nekažnjavanju stjecatelja,

j) dokaz da nije pokrenut ili otvoren stečajni postupak nad imovinom stjecatelja,

k) mišljenje ili suglasnost nadležnog tijela kreditne institucije iz države članice ili nadležnog tijela kreditne institucije iz treće države o namjeravanom stjecanju i

l) ako je stjecatelj kvalificiranog udjela financijski holding, potrebno je priložiti i dokaz o ispunjavanju uvjeta iz članka 45. ovoga Zakona;

2) za fizičku osobu stjecatelja kvalificiranog udjela:

a) ime i prezime, adresu stanovanja, odnosno prebivališta i druge identifikacijske podatke stjecatelja,

b) životopis stjecatelja, koji uključuje popis svih tvrtki i njihovih adresa u kojima stjecatelj radi ili je član uprave ili nadzornog odbora, odnosno u kojima je radio, bio član uprave ili nadzornog odbora te u kojima jest ili je bio imatelj kvalificiranog udjela,

c) podatke o tome da stjecatelj nije pravomoćno osuđen za kazneno djelo protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom te za jedno od sljedećih kaznenih djela:

– protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja,

- protiv vjerodostojnosti isprava,
- protiv službene dužnosti,
- za prikrivanje protuzakonito pribavljenog novca ili
- za financiranje terorizma te

d) dokumente navedene u točki 1. ovoga stavka pod d), f), g) i h).

(2) Iznimno od stavka 1. točke 1. pod i) i točke 2. pod c) ovoga članka, Hrvatska narodna banka podatke o nekažnjavanju za kaznena djela za domaće pravne i fizičke osobe dobiva iz kaznene evidencije na temelju obrazloženog zahtjeva.

(3) Ako se stjecanjem kvalificiranog udjela omogućava značajan utjecaj ili kontrola nad poslovanjem kreditne institucije, osim dokumenata navedenih u stavku 1. točki 1. ili 2. ovoga članka, stjecatelj je dužan zahtjevu priložiti i:

- 1) poslovnu strategiju kreditne institucije u kojoj se stječe kvalificirani udio,
- 2) poslovni plan za iduće tri poslovne godine, koji uključuje bilancu i račun dobiti i gubitka,
- 3) planirane promjene u organizacijskoj, upravljačkoj i kadrovskoj strukturi kreditne institucije,
- 4) plan aktivnosti na izradi novih ili izmjeni postojećih internih akata kreditne institucije i
- 5) plan aktivnosti na izmjeni postojeće ili uvođenju nove informacijske tehnologije kreditne institucije.

(4) Osim dokumenata navedenih u stavku 1. i 3. ovoga članka, Hrvatska narodna banka može tijekom postupka obrade zahtjeva zatražiti i drugu dokumentaciju koju ocijeni potrebnom za odlučivanje o izdavanju suglasnosti uključujući informacije koje su propisane zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, a koju prikupljaju obveznici toga zakona.

(5) Hrvatska narodna banka će, pri odlučivanju o izdavanju suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela i udjela iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona, ispitati primjerenost izvora sredstava kojima stjecatelj namjerava steći kvalificirani udio kreditne institucije.

(6) Hrvatska narodna banka može, radi pribavljanja informacija potrebnih za odlučivanje o davanju suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela, obaviti provjeru podataka koje je dostavio stjecatelj kvalificiranog udjela.

Postupak odlučivanja o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 36.

(1) Hrvatska narodna banka će u roku od dva radna dana od dana zaprimanja potpunog zahtjeva za izdavanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela ili udjela iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona (u nastavku teksta: zahtjev), podnositelju zahtjeva izdati pisanu potvrdu o zaprimanju zahtjeva.

(2) Hrvatska narodna banka će u roku od 60 radnih dana od dana izdavanja pisane potvrde iz stavka 1. ovoga članka o zaprimanju zahtjeva i svih dokumenata koji moraju biti priloženi uz zahtjev iz članka 35. ovoga Zakona, provesti postupak odlučivanja o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela (u nastavku teksta: postupak odlučivanja). Hrvatska narodna banka će pri izdavanju potvrde iz stavka 1. ovoga članka obavijestiti podnositelja zahtjeva o danu isteka roka za provođenje postupka odlučivanja.

(3) Nakon donošenja odluke o zahtjevu Hrvatska narodna banka će o tome u roku od dva radna dana, a u okviru roka iz stavka 2. ovoga članka, pisanim putem obavijestiti podnositelja zahtjeva.

(4) Ako Hrvatska narodna banka ne odluči o zahtjevu u roku iz stavka 2. ovoga članka, smatra se da je izdala suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela.

(5) Iznimno od stavka 1. do 4. ovoga članka, ako se zahtjev za stjecanje kvalificiranog udjela

podnosi zajedno sa zahtjevom za izdavanje odobrenja za rad, Hrvatska narodna banka donosi odluku o zahtjevu u roku iz članka 329. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Ako je Hrvatska narodna banka zaprimila dva ili više zahtjeva za stjecanje kvalificiranog udjela, odnosit će se prema svim namjeravanim stjecateljima ravnopravno.

Mirovanje postupka odlučivanja o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 37.

(1) Tijekom provođenja postupka odlučivanja, a u roku od 50 radnih dana od dana izdavanja potvrde iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka može pisanim putem zatražiti dodatne informacije koje su potrebne da se provede postupak odlučivanja.

(2) Danom dostave zahtjeva za dodatnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka podnositelju zahtjeva nastupa mirovanje postupka odlučivanja, koje traje do dana dostave dodatnih informacija, a najduže 20 radnih dana. Mirovanje postupka odlučivanja neće nastupiti u slučaju bilo kakvoga dodatnog zahtjeva Hrvatske narodne banke za dopunu ili objašnjenje dostavljenih informacija.

(3) Iznimno, Hrvatska narodna banka može produžiti mirovanje postupka iz stavka 2. ovoga članka do 30 radnih dana u sljedećim slučajevima:

1) kada stjecatelj kvalificiranog udjela ima prebivalište ili sjedište u trećoj državi, odnosno kada podliježe zakonodavstvu treće države ili

2) kada je stjecatelj kvalificiranog udjela fizička ili pravna osoba koja prema odredbama ovoga Zakona, odnosno propisa države članice u kojoj je njezino prebivalište ili sjedište nije subjekt supervizije.

Odlučivanje o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 38.

(1) Pri odlučivanju o izdavanju suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela Hrvatska narodna banka procjenjuje primjerenost i financijsko stanje stjecatelja kvalificiranog udjela prema sljedećim kriterijima:

1) ugledu stjecatelja,

2) ugledu, odgovarajućim sposobnostima i iskustvu bilo koje osobe koja će nakon stjecanja voditi poslove kreditne institucije,

3) financijskom stanju stjecatelja, posebno u odnosu na vrstu poslova koje obavlja kreditna institucija u kojoj se stječe kvalificirani udio,

4) mogućnostima kreditne institucije da se pridržava, odnosno nastavi pridržavati odredbi ovoga Zakona, a posebno prema tome da li grupa čijim će članom postati kreditna institucija ima strukturu koja omogućava provođenje djelotvorne supervizije, djelotvornu razmjenu informacija među nadležnim nadzornim tijelima i određivanje podjele odgovornosti među nadležnim tijelima te

5) prema tome postoje li opravdani razlozi za sumnju, u skladu s propisima o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, da se u vezi s predmetnim stjecanjem provodi ili pokušava provesti pranje novca ili financiranje terorizma, ili da predmetno stjecanje može povećati rizik od provođenja pranja novca ili financiranja terorizma.

(2) Hrvatska narodna banka neće postavljati prethodne uvjete u vezi s visinom udjela koje stjecatelj namjerava steći niti će procjenjivati zahtjev za izdavanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela s osnova ekonomskih potreba tržišta.

Razlozi za odbijanje zahtjeva za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 39.

Hrvatska narodna banka će odbiti zahtjev za izdavanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela ako:

- 1) ocijeni da primjerenost ili financijsko stanje stjecatelja kvalificiranog udjela ne zadovoljava kriterije iz članka 38. ovoga Zakona,
- 2) bi time došlo ili moglo doći do koncentracije na tržištu bankovnih i/ili financijskih usluga koja bi mogla narušiti slobodu tržišnog natjecanja ili
- 3) bi time došlo ili moglo doći do nepovoljnog utjecaja na provođenje monetarne i devizne politike u Republici Hrvatskoj.

Pravne posljedice stjecanja bez suglasnosti

Članak 40.

- (1) Osoba koja stekne kvalificirani udio ili udio iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona u kreditnoj instituciji protivno odredbama ovoga Zakona, nema pravo glasa na temelju dionica koje je pribavila na taj način.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatska narodna banka će rješenjem naložiti prodaju tako stečenih dionica.

Oduzimanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 41.

- (1) Hrvatska narodna banka može oduzeti suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela:
 - 1) ako je kvalificirani imatelj dobio suglasnost davanjem neistinitih ili netočnih podataka,
 - 2) ako imatelj kvalificiranog udjela, koji ima položaj nadređene kreditne institucije, nadređenoga financijskog holdinga ili nadređenoga mješovitog holdinga, krši svoje obveze iz Glave XXIII. ovoga Zakona, odnosno ne postupi u skladu s rješenjem Hrvatske narodne banke ili tijela druge države članice nadležnog za superviziju na konsolidiranoj osnovi kojim mu se nalaže uklanjanje nedostataka ili
 - 3) ako nastupe okolnosti iz članka 39. točke 1. ovoga Zakona.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, osobe kojima je oduzeta suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela ili udjela iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona u kreditnoj instituciji nemaju pravo glasa na temelju dionica za koje im je oduzeta suglasnost.
- (3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatska narodna banka naložit će prodaju dionica za koje je kvalificiranom imatelju oduzeta suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela.

Prestanak važenja suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 42.

- (1) Ako kvalificirani imatelj u roku iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona ne stekne dionice kreditne institucije na temelju kojih bi dosegno najmanje 10 posto udjela u kapitalu, odnosno glasačkim pravima kreditne institucije, suglasnost prestaje važiti u cijelosti.
- (2) Ako kvalificirani imatelj u roku iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona stekne najmanje 10 posto udjela u kapitalu, odnosno glasačkim pravima u kreditnoj instituciji, a u cijelosti ne

stekne udio za koji je izdana suglasnost, suglasnost vrijedi samo u dijelu koji je imatelj ostvario, a prestaje važiti u preostalom dijelu za koji je dobio suglasnost.

(3) Ako je stjecatelj kvalificiranog udjela u roku iz članka 34. stavka 5. ovoga Zakona smanjio udio ispod visine za koju je dobio prethodnu suglasnost, na snazi ostaje suglasnost u dijelu koji prelazi postotak iz članka 34. stavka 1. i 2. ovoga Zakona koji kvalificirani imatelj na dan proteka roka ima.

II.4. UPRAVA I NADZORNI ODBOR KREDITNE INSTITUCIJE

Uprava kreditne institucije

Članak 43.

(1) Uprava kreditne institucije mora imati najmanje dva člana koji vode poslove i zastupaju kreditnu instituciju. Jedan od članova uprave mora biti imenovan za predsjednika uprave.

(2) Uprava je dužna voditi poslove kreditne institucije s područja Republike Hrvatske.

(3) Ako statutom kreditne institucije nije drukčije određeno, članovi uprave vode poslove i zastupaju kreditnu instituciju zajedno.

(4) Uprava kreditne institucije može ovlastiti prokurista (jednoga ili više njih) za zastupanje kreditne institucije, odnosno sklapanje ugovora i poduzimanje pravnih radnji u ime i za račun kreditne institucije koje proizlaze iz usluga za koje je kreditna institucija dobila odobrenje Hrvatske narodne banke, ali samo zajedno s barem jednim članom uprave kreditne institucije.

(5) Uprava kreditne institucije dužna je pri upisu prokurista u sudski registar upisati i ograničenje prokure.

(6) Uvjeti koje treba ispunjavati osoba kojoj se daje prokura, vrsta i način davanja prokure, opseg ovlasti iz prokure, uključujući i ograničenja u poduzimanju određenih radnji od strane prokurista, utvrđuju se statutom kreditne institucije.

(7) Najmanje jedan član uprave kreditne institucije mora poznavati hrvatski jezik dovoljno da bi mogao obavljati tu funkciju.

Radni odnos članova uprave

Članak 44.

Članovi uprave kreditne institucije moraju obavljati poslove upravljanja kreditnom institucijom u punom radnom vremenu i biti u radnom odnosu s kreditnom institucijom.

Uvjeti za članstvo u upravi kreditne institucije

Članak 45.

(1) Član uprave kreditne institucije može biti osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

1) koja ima završen diplomski studij u skladu s propisima kojima se uređuje znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje,

2) koja ima odgovarajuće stručne kvalifikacije, sposobnost i iskustvo potrebno za vođenje poslova kreditne institucije,

3) koja nije bila na rukovodećim položajima u kreditnoj instituciji odnosno trgovačkom društvu nad kojim je otvoren stečajni postupak, donesena odluka o prisilnoj likvidaciji ili kojoj je oduzeto odobrenje za rad,

4) koja nije član nadzornog odbora te kreditne institucije ili nadzornog odbora neke od

kreditnih institucija upisanih u sudski registar u Republici Hrvatskoj,

5) nad čijom imovinom nije otvoren stečajni postupak,

6) koja ima dobar ugled,

7) koja nije pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom te ni za jedno od sljedećih kaznenih djela:

– protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja,

– protiv vjerodostojnosti isprava,

– protiv službene dužnosti,

– za odavanje državne tajne,

– za prikrivanje protuzakonito pribavljenog novca ili

– za financiranje terorizma,

8) za koju je na osnovi dosadašnjeg ponašanja moguće opravdano zaključiti da će pošteno i savjesno obavljati poslove člana uprave kreditne institucije,

9) osoba koja ispunjava uvjete za člana uprave iz Zakona o trgovačkim društvima i

10) osoba koja nije član uprave, odnosno prokurist drugoga trgovačkog društva.

(2) Pod iskustvom iz stavka 1. točke 2. ovoga članka podrazumijeva se najmanje trogodišnje iskustvo na rukovodećim položajima u kreditnoj instituciji, odnosno pet godina iskustva u vođenju poslova koji se mogu usporediti s djelatnostima kreditne institucije ili drugim usporedivim poslovima.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 3. ovoga članka, za člana uprave kreditne institucije može biti imenovana osoba koja je bila na rukovodećim položajima u trgovačkom društvu, odnosno kreditnoj instituciji nad kojom je otvoren stečajni postupak ili postupak prisilne likvidacije ili kojoj je oduzeto odobrenje za rad ako Hrvatska narodna banka procijeni da njezino postupanje nije utjecalo na nastanak događaja iz stavka 1. točke 3. ovoga članka.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 4. ovoga članka, za člana uprave kreditne institucije može biti imenovana osoba koja je član nadzornog odbora kreditne institucije koja je podređena kreditnoj instituciji u čiju se upravu član imenuje.

(5) Hrvatska narodna banka pobliže će propisati uvjete iz stavka 1. i 2. ovoga članka za članstvo u upravi kreditne institucije, postupak za izdavanje suglasnosti te dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu za izdavanje prethodne suglasnosti za imenovanje predsjednika, odnosno člana uprave.

Suglasnost za obavljanje funkcije člana uprave kreditne institucije

Članak 46.

(1) Članom uprave kreditne institucije može biti imenovana samo osoba koja je dobila prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke za obavljanje funkcije člana uprave.

(2) Zahtjev za izdavanje prethodne suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka podnosi nadzorni odbor kreditne institucije za mandat koji ne može biti duži od pet godina.

(3) Iznimno, ako člana uprave kreditne institucije imenuje nadležni sud u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, njegov mandat ne može trajati duže od šest mjeseci, ali i u tom slučaju osoba koja se imenuje mora ispunjavati uvjete iz članka 45. ovoga Zakona.

(4) Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka potrebno je priložiti dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 45. stavka 1. i 5. ovoga Zakona i program rada uprave s projekcijom financijskih izvještaja za razdoblje mandata na koji se imenuje član uprave.

(5) Hrvatska narodna banka podatke o nekažnjavanju za domaće fizičke osobe dobiva iz kaznene evidencije na temelju obrazloženog zahtjeva.

(6) U postupku odlučivanja o prethodnoj suglasnosti Hrvatska narodna banka izdaje prethodnu suglasnost iz stavka 1. ovoga članka na rok predloženog trajanja mandata. Iznimno,

Hrvatska narodna banka može izdati prethodnu suglasnost na rok koji je kraći od predloženog trajanja mandata.

(7) U postupku odlučivanja o prethodnoj suglasnosti Hrvatska narodna banka može zatražiti od kandidata za člana uprave prezentaciju o vođenju poslova kreditne institucije koja se odnosi na poslove iz njegove nadležnosti.

(8) Hrvatska narodna banka odlučuje o izdavanju suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka na temelju:

1) dokumentacije iz stavka 4. ovoga članka,

2) prezentacije iz stavka 7. ovoga članka,

3) podataka o pravomoćnoj presudi za prekršaje koje je član uprave kreditne institucije počinio u obavljanju svoje funkcije i izrečenim opomenama iz članka 50. ovoga Zakona i

4) ostalih podataka i informacija kojima raspolaže.

(9) Hrvatska narodna banka odbit će zahtjev za izdavanje prethodne suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave kreditne institucije ako ocijeni:

1) da kandidat za člana uprave ne ispunjava uvjete iz članka 45. ovoga Zakona ili

2) da podaci i informacije iz stavka 8. točke 3. i 4. ovoga članka upućuju na to da kandidat za člana uprave nije primjeren.

(10) Osoba koja je dobila prethodnu suglasnost za obavljanje funkcije člana uprave kreditne institucije dužna je prije nego što bude imenovana na tu funkciju u drugoj kreditnoj instituciji ponovo dobiti prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke. Odredbe stavka 2. te 4. do 9. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na suglasnost iz ovoga stavka.

(11) Osoba koja je već dobila suglasnost za obavljanje funkcije člana uprave i koju nadzorni odbor želi ponovo imenovati dužna je ponovo proći postupak propisan ovim Zakonom.

(12) Nadzorni odbor kreditne institucije dužan je podnijeti zahtjev za izdavanje prethodne suglasnosti iz stavka 2., odnosno stavka 11. ovoga članka najmanje tri mjeseca prije isteka mandata pojedinom članu uprave.

(13) U slučajevima kada uprava nije u punom sastavu ili kada članovi uprave ne mogu obavljati svoju funkciju, nadzorni odbor kreditne institucije može, bez suglasnosti Hrvatske narodne banke, jednokratno imenovati svoje članove za zamjenike članova uprave, i to najviše na rok od tri mjeseca.

Suglasnost za obavljanje funkcije predsjednika uprave kreditne institucije

Članak 47.

(1) Predsjednikom uprave kreditne institucije može biti imenovana samo osoba koja je dobila prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke za obavljanje funkcije predsjednika uprave.

(2) Na izdavanje suglasnosti za obavljanje funkcije predsjednika uprave na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 45. i 46. ovoga Zakona.

(3) U postupku odlučivanja o izdavanju prethodne suglasnosti Hrvatska narodna banka može zatražiti od kandidata za predsjednika uprave prezentaciju o vođenju poslova kreditne institucije u cijelosti.

Dužnosti i odgovornosti uprave

Članak 48.

(1) Uprava kreditne institucije dužna je osigurati da kreditna institucija posluje u skladu s:

1) pravilima struke,

2) ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i

- 3) drugim propisima kojima se uređuje poslovanje kreditne institucije.
- (2) Uprava je dužna osigurati provođenje supervizorskih mjera naloženih od Hrvatske narodne banke.
- (3) Uprava kreditne institucije dužna je osigurati da kreditna institucija posluje u skladu s pravilima o upravljanju rizicima, a osobito je dužna:
- 1) uspostaviti točno utvrđene, jasne i dosljedne unutarnje odnose u vezi s odgovornošću, koji će osiguravati jasno razgraničavanje ovlasti i odgovornosti te sprječavati nastanak sukoba interesa i
 - 2) odobriti i redovito preispitivati strategije i politike upravljanja rizicima, uključujući i upravljanje rizicima koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja u kojem kreditna institucija posluje, te stanje poslovnog ciklusa u kojem je kreditna institucija.
- (4) Članovi uprave kreditne institucije solidarno odgovaraju kreditnoj instituciji za štetu koja nastane kao posljedica činjenja, nečinjenja i propuštanja ispunjavanja svojih dužnosti, osim ako ne dokažu da su u ispunjavanju svojih dužnosti upravljanja kreditnom institucijom postupali s pažnjom dobrog i savjesnoga gospodarstvenika.

Obavješćavanje nadzornog odbora

Članak 49.

- (1) Uprava kreditne institucije dužna je bez odgađanja, u pisanom obliku, obavijestiti nadzorni odbor kreditne institucije o sljedećim događajima:
- 1) ako je ugrožena likvidnost ili solventnost kreditne institucije,
 - 2) ako nastupe okolnosti za prestanak važenja odobrenja za rad, razlozi za oduzimanje odobrenja za rad ili razlozi za oduzimanje odobrenja za pružanje pojedine financijske usluge,
 - 3) ako se financijsko stanje kreditne institucije promijeni tako da jamstveni kapital kreditne institucije padne ispod iznosa minimalnog kapitala iz članka 110. stavka 3. ili članka 131. ovoga Zakona ili minimalne stope adekvatnosti jamstvenoga kapitala iz članka 130. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno članka 237. ovoga Zakona,
 - 4) ako kreditna institucija prekorači dopuštenu izloženost prema jednoj osobi zbog smanjenja jamstvenoga kapitala ili u skladu sa člankom 141. i 155. ovoga Zakona poveća izloženost zbog okolnosti na koje nije mogla utjecati te
 - 5) o svim mjerama Hrvatske narodne banke i drugih nadzornih tijela koje su donesene u postupku supervizije kreditne institucije ili nadzora nad njom.
- (2) Član uprave kreditne institucije dužan je bez odgađanja, u pisanom obliku, obavijestiti nadzorni odbor kreditne institucije o:
- 1) svojem izboru ili opozivu u nadzorno tijelo druge pravne osobe i
 - 2) pravnim poslovima na temelju kojih je sam član uprave ili netko od članova njegove uže obitelji izravno ili neizravno stekao dionice ili poslovne udjele u pravnoj osobi na temelju kojih je sam član uprave zajedno sa članovima svoje uže obitelji stekao kvalificirani udio u toj drugoj pravnoj osobi ili na temelju kojih su njihovi udjeli pali ispod granice kvalificiranog udjela.

Opomena članu uprave

Članak 50.

Hrvatska narodna banka će odgovornoj osobi iz uprave kreditne institucije izreći pisanu opomenu:

- 1) ako kreditna institucija ne postupi na način i u rokovima određenim sporazumom o

razumijevanju sklopljenim u skladu s ovim Zakonom ili

2) ako kreditna institucija ne izvrši naložene supervizorske mjere na način i u rokovima utvrđenim rješenjem Hrvatske narodne banke.

Oduzimanje suglasnosti za obavljanje funkcije predsjednika odnosno člana uprave kreditne institucije

Članak 51.

(1) Hrvatska narodna banka oduzet će suglasnost za obavljanje funkcije predsjednika, odnosno člana uprave kreditne institucije:

1) ako je predsjednik odnosno član uprave dobio suglasnost na temelju davanja neistinite ili netočne dokumentacije ili neistinito prezentiranih podataka koji su bitni za obavljanje funkcije predsjednika, odnosno člana uprave,

2) ako predsjednik odnosno član uprave krši odredbe o dužnostima uprave iz Zakona o trgovačkim društvima čija je posljedica opoziv člana uprave,

3) ako predsjednik, odnosno član uprave više ne ispunjava uvjete za članstvo u upravi kreditne institucije iz članka 45. stavka 1. ovoga Zakona ili

4) ako je predsjedniku, odnosno članu uprave izrečena treća opomena unutar razdoblja od pet godina.

(2) Rok od pet godina iz stavka 1. točke 4. ovoga članka računa se za svaku izrečenu opomenu, i to od dana izricanja opomene.

(3) Hrvatska narodna banka može oduzeti suglasnost za obavljanje funkcije predsjednika, odnosno člana uprave kreditne institucije:

1) ako predsjednik, odnosno član uprave nije osigurao provođenje ili nije proveo supervizorske mjere koje je naložila Hrvatska narodna banka,

2) ako je predsjednik, odnosno član uprave teže prekršio dužnosti člana uprave iz članka 48. ovoga Zakona,

3) ako je predsjednik, odnosno član uprave prekršio dužnosti člana uprave iz članka 49. ovoga Zakona te

4) ako se kreditna institucija koja je dobila odobrenje iz članka 128. stavka 1. ovoga Zakona ne pridržava toga odobrenja.

(4) Smatrat će se da je predsjednik, odnosno član uprave teže prekršio obveze iz članka 48. ovoga Zakona ako je zbog toga kršenja bila ugrožena likvidnost ili solventnost kreditne institucije.

(5) Radi provođenja postupka iz stavka 1. i 3. ovoga članka Hrvatska narodna banka obavlja kontrolu nad predsjednikom, odnosno članovima uprave u opsegu i na način koji omogućuje provjeru postoje li činjenice i okolnosti iz stavka 1. i 3. ovoga članka.

(6) Ako Hrvatska narodna banka oduzme suglasnost za imenovanje predsjednika, odnosno člana uprave, nadzorni odbor kreditne institucije dužan je bez odgađanja donijeti odluku o opozivu imenovanja predsjednika, odnosno člana uprave.

(7) Ako je postupak za oduzimanje suglasnosti za obavljanje funkcije predsjednika odnosno člana uprave kreditne institucije pokrenut zbog kršenja propisa i pravila o upravljanju rizicima zbog kojeg je protiv kreditne institucije pokrenut postupak za oduzimanje odobrenja za rad, Hrvatska narodna banka može spojiti ova dva postupka.

(8) Prethodna suglasnost za imenovanje predsjednika, odnosno člana uprave kreditne institucije prestaje važiti ako:

1) osoba u roku od šest mjeseci od izdavanja suglasnosti ne bude imenovana ili ne stupi na dužnost na koju se suglasnost odnosi,

- 2) osobi prestane dužnost na koju se suglasnost odnosi, i to s danom prestanka dužnosti ili
- 3) osobi istekne ugovor o radu u kreditnoj instituciji, i to s danom isteka ugovora.

Članovi nadzornog odbora

Članak 52.

(1) Član nadzornog odbora kreditne institucije ne može biti osoba:

- 1) koja je povezana na način iz članka 22. ovoga Zakona s pravnim osobama u kojima kreditna institucija ima više od pet posto udjela u njihovu temeljnom kapitalu ili glasačkim pravima,
 - 2) koja je član nadzornog odbora ili uprave druge kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i izvan nje ili financijske institucije ili drugoga financijskog holdinga,
 - 3) čije su obveze prema kreditnoj instituciji veće od njezinih tražbina i ulaganja u kreditnu instituciju, odnosno koja je povezana na način iz članka 22. ovoga Zakona s pravnim osobama čije su obveze prema kreditnoj instituciji veće od njihovih tražbina i ulaganja u kreditnu instituciju, ako razlika između ukupnih obveza prema kreditnoj instituciji i ukupnih tražbina i ulaganja u kreditnu instituciju te osobe i s njom povezanih osoba prelazi iznos od dva posto temeljnoga kapitala kreditne institucije, a najveći iznos prelazi dva milijuna kuna ili
 - 4) koja ne može biti član nadzornog odbora prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima.
- (2) Zabrana iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuje se na osobe koje su članovi nadzornog odbora ili uprave društava unutar iste grupe kreditnih institucija.
- (3) U nadzorni odbor kreditne institucije moraju biti izabrane, odnosno imenovane osobe koje imaju stručna znanja i iskustva potrebna za ispunjavanje obveza iz njegove nadležnosti.
- (4) Nadzorni odbor kreditne institucije mora imati najmanje jednoga neovisnog člana.
- (5) Radnici kreditne institucije ne mogu biti članovi nadzornog odbora te kreditne institucije.

Nadležnosti nadzornog odbora

Članak 53.

Osim nadležnosti koje nadzorni odbor ima prema Zakonu o trgovačkim društvima, nadzorni odbor kreditne institucije ima i sljedeće nadležnosti:

- 1) daje suglasnost upravi na poslovnu politiku kreditne institucije,
- 2) daje suglasnost upravi na financijski plan kreditne institucije,
- 3) daje suglasnost upravi na strategije i politike preuzimanja rizika i upravljanja njima,
- 4) daje suglasnost upravi na strategije i postupke procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala kreditne institucije,
- 5) daje suglasnost upravi na akt kojim se uspostavlja i osigurava adekvatno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola,
- 6) daje suglasnost upravi na akt o unutarnjoj reviziji i na godišnji plan rada unutarnje revizije i
- 7) donosi odluke o drugim pitanjima određenim ovim Zakonom.

Dužnosti i odgovornosti članova nadzornog odbora kreditne institucije

Članak 54.

(1) Osim dužnosti i odgovornosti članova nadzornog odbora koje proizlaze iz Zakona o trgovačkim društvima, članovi nadzornog odbora dužni su:

- 1) zauzimati stavove o nalazima Hrvatske narodne banke i drugih nadzornih tijela u postupcima supervizije kreditne institucije ili nadzora nad njom, i to u roku od 30 dana od dana dostave zapisnika Hrvatske narodne banke o obavljenoj superviziji ili zapisnika drugih nadzornih tijela o obavljenom nadzoru,
 - 2) nadzirati primjerenost postupaka i djelotvornost unutarnje revizije,
 - 3) zauzimati stavove o polugodišnjim izvješćima unutarnje revizije i
 - 4) odmah obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o:
 - imenovanju ili prestanku svoje funkcije u upravnim i nadzornim tijelima drugih pravnih osoba i
 - pravnim poslovima na temelju kojih je sam član nadzornog odbora ili netko od njegove uže obitelji izravno ili neizravno stekao dionice ili poslovne udjele u pravnoj osobi na temelju kojih je dotični član nadzornog odbora zajedno sa članovima svoje uže obitelji stekao kvalificirani udio u toj pravnoj osobi ili na temelju kojih su njihovi udjeli pali ispod granice kvalificiranog udjela.
- (2) Članovi nadzornog odbora kreditne institucije solidarno odgovaraju kreditnoj instituciji za štetu koja nastane kao posljedica činjenja, nečinjenja ili propuštanja ispunjavanja svojih dužnosti, osim ako ne dokažu da su u ispunjavanju svojih dužnosti obavljanja nadzora nad upravljanjem kreditnom institucijom postupali s pažnjom dobroga i savjesnoga gospodarstvenika.

Uvjeti za članstvo u upravi financijskoga holdinga u Republici Hrvatskoj

Članak 55.

Na članove uprave financijskoga holdinga sa sjedištem u Republici Hrvatskoj na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 45. ovoga Zakona.

III. PRUŽANJE BANKOVNIH I/ILI FINACIJSKIH USLUGA

III.1. PRUŽANJE BANKOVNIH USLUGA

Pružanje bankovnih usluga

Članak 56.

Bankovne usluge na području Republike Hrvatske može pružati:

- 1) kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za pružanje bankovnih usluga,
- 2) kreditna institucija države članice koja u skladu s ovim Zakonom osnuje podružnicu na području Republike Hrvatske ili je ovlaštena neposredno pružati bankovne usluge na području Republike Hrvatske i
- 3) podružnica kreditne institucije iz treće države koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za pružanje bankovnih usluga na području Republike Hrvatske.

Zabrana primanja depozita i drugih povratnih sredstava od javnosti

Članak 57.

Depozite i druga povratna sredstva od javnosti u Republici Hrvatskoj ne smiju primati druge osobe osim osoba iz članka 56. ovoga Zakona.

Zabrana obavljanja djelatnosti i pružanja usluga

Članak 58.

Kreditna institucija ne smije obavljati nijednu drugu djelatnost, osim pružanja bankovnih ili financijskih usluga za koje je dobila odobrenje nadležnog tijela te pomoćnih usluga.

III.2. ODOBRENJA ZA PRUŽANJE BANKOVNIH I/ILI FINANCIJSKIH USLUGA

Odobrenje za rad

Članak 59.

- (1) Hrvatska narodna banka izdaje kreditnoj instituciji odobrenje za rad kao banka, štedna banka, stambena štedionica ili institucija za elektronički novac (u nastavku teksta: odobrenje za rad).
- (2) Odobrenje za rad iz stavka 1. ovoga članka sadržava odobrenje za pružanje bankovnih usluga.
- (3) Odobrenje za rad iz stavka 1. ovoga članka može sadržavati i odobrenje za pružanje osnovnih i dodatnih financijskih usluga (u nastavku teksta: odobrenje za pružanje financijskih usluga).
- (4) Sva naknadna odobrenja koja kreditna institucija dobije na temelju stavka 3. ovoga članka smatraju se sastavnim dijelom odobrenja za rad iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Nakon dobivanja odobrenja za rad kreditna se institucija može upisati u sudski registar.

Odobrenje za pružanje financijskih usluga

Članak 60.

- (1) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnica kreditne institucije iz treće države dužna je, prije upisa financijskih usluga koje namjerava pružati u sudski registar, dobiti od Hrvatske narodne banke odobrenje za pružanje tih financijskih usluga.
- (2) Hrvatska narodna banka donosi odluku o odobrenju iz stavka 1. ovoga članka istodobno kad i odluku o odobrenju za rad, osim ako je zahtjev za izdavanje odobrenja iz ovoga članka podnesen nakon što je kreditna institucija iz stavka 1. ovoga članka dobila odobrenje za rad.

Ostala odobrenja

Članak 61.

- (1) Kreditna institucija koja pripaja drugu kreditnu instituciju sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili izvan nje ili drugu pravnu osobu sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili izvan nje dužna je, prije upisa odluke o pripajanju u sudski registar, dobiti odobrenje Hrvatske narodne banke za to pripajanje (u nastavku teksta: odobrenje za pripajanje).
- (2) Kreditna institucija koja se namjerava pripojiti drugoj kreditnoj instituciji sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili izvan nje dužna je od Hrvatske narodne banke dobiti odobrenje za pripajanje.
- (3) Prijenos cjelokupne imovine i obveza smatra se pripajanjem u smislu stavka 1. i 2. ovoga članka.
- (4) Kreditne se institucije mogu spajati s kreditnim institucijama sa sjedištem u Republici

Hrvatskoj ili izvan nje ili s drugim pravnim osobama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili izvan nje samo ako su dobile odobrenja nadležnih tijela svih sudionika u spajanju (u nastavku teksta: odobrenje za spajanje) i da tim spajanjem nastaje nova kreditna institucija. Za upis u sudski registar nove kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj u sudski registar potrebno je odobrenje za rad od Hrvatske narodne banke. Danom upisa nove kreditne institucije u sudski ili drugi odgovarajući registar kreditne institucije koje su sudjelovale u spajanju prestaju postojati, a njihova odobrenja od nadležnih tijela prestaju važiti.

(5) Kreditna se institucija može razdvojiti tako da svu svoju imovinu prenese na dvije ili više novih kreditnih institucija osnovanih u tu svrhu sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili izvan nje, a prije upisa novih kreditnih institucija u sudski ili drugi odgovarajući registar dužna je od Hrvatske narodne banke dobiti odobrenje za provođenje razdvajanja (u nastavku teksta: odobrenje za razdvajanje s osnivanjem). Danom upisa novih kreditnih institucija u sudski ili drugi odgovarajući registar kreditna institucija koja se razdvaja prestaje postojati, a njezina odobrenja od Hrvatske narodne banke prestaju važiti.

(6) Kreditna institucija koja se razdvaja tako da svu svoju imovinu prenese na dvije ili više kreditnih institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili izvan nje, a koje već postoje, dužna je, prije upisa odluke o razdvajanju u sudski registar, od Hrvatske narodne banke dobiti odobrenje za provođenje razdvajanja (u nastavku teksta: odobrenje za razdvajanje s preuzimanjem).

(7) Kreditna institucija može odvojiti jedan ili više dijelova svoje imovine tako da ih prenese na jednu ili više novih kreditnih institucija osnovanih u tu svrhu sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili izvan nje, a prije upisa odluke o odvajanju u sudski registar dužna je od Hrvatske narodne banke dobiti odobrenje za provođenje odvajanja (u nastavku teksta: odobrenje za odvajanje s osnivanjem).

(8) Kreditna institucija koja odvaja jedan ili više dijelova svoje imovine tako da ih prenese na jednu ili više kreditnih institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili izvan nje, ako već postoje, dužna je, prije upisa odluke o odvajanju u sudski registar, od Hrvatske narodne banke dobiti odobrenje za provođenje odvajanja (u nastavku teksta: odobrenje za odvajanje s preuzimanjem).

(9) Kreditna institucija koja namjerava prenijeti dio svoje imovine zajedno s razmjernim dijelom obveza na drugu kreditnu instituciju sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili izvan nje, dužna je prije sklapanja toga ugovora dobiti odobrenje od Hrvatske narodne banke.

(10) Hrvatska narodna banka može detaljnije propisati uvjete i način dobivanja odobrenja iz ovoga članka.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje ostalih odobrenja

Članak 62.

Hrvatska narodna banka odbit će zahtjev za izdavanje odobrenja iz članka 61. stavka 1., 2. i 4. do 9. ovoga Zakona ako bi time u Republici Hrvatskoj došlo ili moglo doći do:

- 1) narušavanja sigurnosti i stabilnosti poslovanja jedne od kreditnih institucija ili financijskog sustava u cjelini,
- 2) koncentracije na tržištu bankovnih i financijskih usluga koja bi mogla narušiti slobodu tržišnog natjecanja ili
- 3) nepovoljnog utjecaja na provođenje monetarne i devizne politike.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad

Članak 63.

(1) Zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad potrebno je priložiti:

- 1) statut u obliku ovjerene preslike javnobilježničkog akta,
- 2) poslovni plan za prve tri poslovne godine koji uključuje bilancu i račun dobiti i gubitka, planirane vrste poslova, primjerenu organizacijsku, tehničku i kadrovsku strukturu kreditne institucije, računovodstvenu politiku te organizaciju unutarnje revizije,
- 3) zahtjev za stjecanje kvalificiranog udjela iz članka 35. ovoga Zakona i dokumentaciju iz članka 35. stavka 1. i 3. ovoga Zakona,
- 4) zahtjev iz članka 46. stavka 2. i članka 47. ovoga Zakona s prijedlogom članova nadzornog odbora i dokumentaciju iz članka 46. stavka 4. ovoga Zakona,
- 5) dokaz o namjenski izdvojenim sredstvima za temeljni kapital kreditne institucije koja se osniva,
- 6) mišljenje ili suglasnost nadležnog tijela države članice ili nadležnog tijela kreditne institucije iz treće države o kreditnoj instituciji iz države članice ili treće države koja namjerava osnovati kreditnu instituciju u Republici Hrvatskoj i
- 7) odgovarajući akt nadležnog tijela kojim se dopušta obavljanje određenih financijskih usluga ako to proizlazi iz propisa koji uređuju obavljanje određenih financijskih usluga predviđenih poslovnim planom kreditne institucije.

(2) Ako kreditna institucija osim bankovnih namjerava pružati i financijske usluge, u zahtjevu za izdavanje odobrenja mora navesti vrste financijskih usluga koje namjerava pružati.

(3) Ako kreditna institucija nakon dobivanja odobrenja za rad želi pružati druge financijske usluge za koje nema odobrenje, zahtjevu za pružanje financijskih usluga dužna je priložiti dokumentaciju iz stavka 1. točke 2. i 7. ovoga članka i obrazloženje utjecaja novih usluga na bilancu, račun dobiti i gubitka, organizaciju, kadrovsku strukturu i računovodstvenu i druge politike kreditne institucije.

(4) Kreditna institucija koja namjerava pružati dodatnu financijsku uslugu iz članka 5. stavka 2. točke 2. i 3. ovoga Zakona dužna je Hrvatskoj narodnoj banci dostaviti dokumentaciju propisanu posebnim zakonom.

(5) Hrvatska narodna banka može zatražiti i drugu dokumentaciju na temelju koje je moguće utvrditi postoje li kadrovski, tehnički i organizacijski uvjeti za pružanje usluga na koje se odnosi zahtjev za izdavanje odobrenja za rad.

(6) Prije izdavanja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka Hrvatska narodna banka će se savjetovati i razmijeniti informacije s nadležnim tijelom države članice, u skladu sa člankom 34. stavkom 6. ovoga Zakona osobito u odnosu na primjerenost stjecatelja kvalificiranog udjela, ugled, odgovarajuće sposobnosti i iskustvo članova uprave društava unutar iste grupe.

Spajanje postupaka pri odlučivanju o zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad

Članak 64.

Hrvatska narodna banka istodobno će odlučivati o sljedećim zahtjevima pri izdavanju odobrenja za rad kreditne institucije:

- 1) o zahtjevu kreditne institucije za izdavanje odobrenja za pružanje bankovnih usluga,
- 2) o zahtjevu za stjecanje kvalificiranog udjela,
- 3) o zahtjevu kandidata za izdavanje suglasnosti za predsjednika, odnosno članove uprave kreditne institucije i

4) o zahtjevu kreditne institucije za pružanje financijskih usluga iz članka 5. ovoga Zakona ako je kreditna institucija istodobno podnijela zahtjev za pružanje tih usluga.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad

Članak 65.

Hrvatska narodna banka odbit će zahtjev za izdavanje odobrenja za rad:

- 1) ako postoji neki od razloga iz članka 39. ovoga Zakona,
- 2) ako bi obavljanje supervizije poslovanja kreditne institucije prema odredbama ovoga Zakona moglo biti otežano ili onemogućeno zbog uske povezanosti kreditne institucije s drugim pravnim ili fizičkim osobama,
- 3) ako bi obavljanje supervizije poslovanja kreditne institucije prema odredbama ovoga Zakona moglo biti otežano ili onemogućeno zbog uske povezanosti kreditne institucije s drugim pravnim ili fizičkim osobama sa sjedištem odnosno prebivalištem ili uobičajenim boravištem u trećoj državi čiji propisi onemogućuju provedbu supervizije ili ako postoje drugi razlozi zbog kojih nije moguće provesti superviziju,
- 4) ako osobe predložene za predsjednika, odnosno članove uprave kreditne institucije ne ispunjavaju uvjete iz članka 45. stavka 1. i 5. ili članka 47. ovoga Zakona,
- 5) ako proizlazi da kreditna institucija nije organizirana u skladu s ovim Zakonom, odnosno da nisu osigurani uvjeti za poslovanje kreditne institucije određeni ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
- 6) ako proizlazi da kreditna institucija neće biti fizički prisutna u Republici Hrvatskoj i da neće poslove voditi s područja Republike Hrvatske (engl. shell bank),
- 7) ako su odredbe statuta kreditne institucije u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona ili odredbama propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,
- 8) ako iz dokumentacije i drugih poznatih činjenica proizlazi da kreditna institucija kadrovski, organizacijski i tehnički nije sposobna pružati bankovne i/ili financijske usluge na način i u opsegu koji je predviđen njezinim poslovnim planom ili
- 9) ako iz zahtjeva i priložene dokumentacije proizlazi da kreditna institucija ne ispunjava druge uvjete za pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga na koje se odnosi zahtjev za izdavanje odobrenja.

Prestanak važenja odobrenja za rad

Članak 66.

(1) Odobrenje za rad prestaje važiti:

- 1) danom otvaranja redovite likvidacije kreditne institucije,
- 2) danom donošenja odluke o otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom,
- 3) dostavom kreditnoj instituciji rješenja o oduzimanju odobrenja za rad,
- 4) danom upisa nove kreditne institucije u sudski registar u slučaju spajanja kreditnih institucija ili
- 5) danom brisanja kreditne institucije iz sudskog registra u slučajevima iz članka 61. stavka 2., 4. i 5. ovoga Zakona.

(2) Prestankom važenja odobrenja za rad prestaje važiti odobrenje za pružanje financijskih usluga, kao i sva ostala odobrenja dana toj kreditnoj instituciji.

Razlozi za oduzimanje odobrenja za rad

Članak 67.

(1) Hrvatska narodna banka oduzet će odobrenje za rad:

- 1) ako kreditna institucija ne počne poslovati unutar 12 mjeseci od izdavanja odobrenja,
- 2) ako kreditna institucija samostalno prestane pružati bankovne usluge duže od šest mjeseci,
- 3) ako kreditna institucija prestane ispunjavati uvjete na temelju kojih je dobila odobrenje za rad,
- 4) ako je kreditna institucija dobila odobrenje za rad na temelju neistinite ili netočne dokumentacije, odnosno neistinito prezentiranih podataka koji su bitni za poslovanje kreditne institucije ili
- 5) ako su nastupili razlozi za donošenje odluke o pokretanju prisilne likvidacije kreditne institucije.

(2) Hrvatska narodna banka može oduzeti odobrenje za rad:

- 1) ako kreditna institucija ne ispunjava uvjete vezane za jamstveni ili interni kapital i ostale uvjete za poslovanje u skladu s propisima o upravljanju rizicima,
- 2) ako kreditna institucija u razdoblju od tri godine više puta prekrši dužnost pravodobnoga i pravilnog izvješćivanja Hrvatske narodne banke,
- 3) ako kreditna institucija na bilo koji način onemogućuje obavljanje supervizije svojeg poslovanja,
- 4) ako kreditna institucija ne izvršava supervizorske mjere koje je Hrvatska narodna banka naložila svojim rješenjem,
- 5) ako je kreditnoj instituciji naložena mjera iz članka 236. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, a nadzorni odbor u roku određenom za provedbu mjere nije razriješio člana, odnosno članove uprave i imenovao nove,
- 6) ako postoji neki od razloga za oduzimanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela iz članka 41. ovoga Zakona,
- 7) ako kreditna institucija ne ispunjava obveze koje se odnose na osiguranje depozita ili
- 8) ako kreditna institucija ne ispunjava tehničke, organizacijske, kadrovske ili ostale uvjete za pružanje bankovnih usluga.

(3) Hrvatska narodna banka donijet će rješenje o nedostupnosti depozita ako se uvjeri da kreditna institucija zbog svoje financijske situacije ne može niti će uskoro moći isplatiti dospjele depozite određene zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita.

(4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka Hrvatska narodna banka donijet će u roku od 21 dan od dana kada je utvrdila da kreditna institucija nije isplatila dospjele depozite.

(5) U slučajevima kada je na temelju članka 66. stavka 1. točke 1. i 3. ovoga Zakona prestalo važiti odobrenje za rad kreditne institucije, Hrvatska narodna banka može ako utvrdi postojanje razloga iz stavka 3. ovoga članka, donijeti rješenje o nedostupnosti njezinih depozita.

(6) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka Hrvatska narodna banka dostavit će bez odgađanja instituciji nadležnoj za osiguranje depozita i drugim nadležnim i nadzornim tijelima te objaviti u »Narodnim novinama«.

Rješenje o oduzimanju odobrenja za rad

Članak 68.

(1) Hrvatska narodna banka obvezna je dostaviti kreditnoj instituciji rješenje o oduzimanju odobrenja za rad u roku od tri dana od dana njegova donošenja.

(2) Hrvatska narodna banka dužna je rješenje o oduzimanju odobrenja za rad objaviti u »Narodnim novinama«, dostaviti ga nadležnom trgovačkom sudu i instituciji nadležnoj za osiguranje depozita te o tome izdati priopćenje za javnost.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za pružanje pojedinih financijskih usluga

Članak 69.

Hrvatska narodna banka može odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje financijskih usluga ako:

- 1) iz dokumentacije i drugih poznatih činjenica proizlazi da kreditna institucija ne ispunjava tehničke, kadrovske, organizacijske ili ostale uvjete za pružanje pojedinih vrsta osnovnih ili dodatnih financijskih usluga,
- 2) su kreditnoj instituciji izrečene supervizorske mjere Hrvatske narodne banke, a uvođenje nove usluge moglo bi negativno utjecati na izvršenje supervizorskih mjera ili
- 3) kreditna institucija ne ispunjava posebne uvjete koje, glede financijskih usluga predviđenih njezinim poslovnim planom, propisuje bilo koji drugi propis koji uređuje pružanje financijskih usluga.

Oduzimanje odobrenja za pružanje pojedinih financijskih usluga

Članak 70.

(1) Ako kreditna institucija više ne ispunjava tehničke, kadrovske, organizacijske ili ostale uvjete za pružanje pojedinih vrsta financijskih usluga, Hrvatska narodna banka može donijeti odluku o oduzimanju odobrenja za pružanje financijskih usluga za koje kreditna institucija ne ispunjava uvjete.

(2) Hrvatska narodna banka donijet će odluku o oduzimanju odobrenja za pružanje svih ili pojedinih financijskih usluga ako kreditna institucija više ne ispunjava uvjete propisane drugim propisima koji uređuju pružanje financijskih usluga.

(3) Na oduzimanje odobrenja za pružanje financijskih usluga na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 68. ovoga Zakona.

Tržišno natjecanje

Članak 71.

(1) Hrvatska narodna banka obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na zaštitu tržišnog natjecanja na tržištu bankovnih usluga, kao i na tržištu financijskih usluga kada ih pružaju kreditne institucije.

(2) U obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka Hrvatska narodna banka na odgovarajući način primjenjuje propise kojima se uređuju pravila i sustav mjera za zaštitu tržišnog natjecanja.

(3) Ako utvrdi da je narušeno tržišno natjecanje na mjerodavnom tržištu, Hrvatska narodna banka dužna je poduzeti mjere za uspostavu učinkovitog tržišnog natjecanja.

(4) U obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka Hrvatska narodna banka će zatražiti mišljenje tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja.

(5) Hrvatska narodna banka procjenjuje dopuštenost svih koncentracija koje nastaju stjecanjem dionica kreditnih institucija bez obzira na visinu prihoda sudionika koncentracije.

III.3. PRUŽANJE UZAJAMNO PRIZNATIH USLUGA IZVAN PODRUČJA REPUBLIKE HRVATSKE KREDITNIH INSTITUCIJA SA SJEDIŠTEM U REPUBLICI HRVATSKOJ

III.3.1. Pružanje usluga na području druge države članice

Pružanje usluga u drugoj državi članici

Članak 72.

(1) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili financijska institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ispunjava uvjete iz članka 82. stavka 1. ovoga Zakona može, pod uvjetima iz ovoga Zakona, na području druge države članice, preko podružnice ili neposredno, pružati uzajamno priznate usluge koje je ovlaštena pružati na području Republike Hrvatske.

(2) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj može, pod uvjetima iz ovoga Zakona, na području druge države članice, preko podružnice ili neposredno, pružati i dodatne financijske usluge ako je to dopušteno propisima države članice domaćina i ako je za njih dobila odobrenje Hrvatske narodne banke.

Pružanje usluga od strane kreditne institucije u drugoj državi članici preko podružnice

Članak 73.

(1) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja namjerava osnovati podružnicu u drugoj državi članici dužna je podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja Hrvatskoj narodnoj banci i navesti državu članicu u kojoj namjerava otvoriti svoju podružnicu te zahtjevu priložiti:

1) poslovni plan za prve tri poslovne godine, koji mora sadržavati vrstu i opseg usluga koje namjerava pružati preko podružnice te organizacijski ustroj podružnice,

2) adresu u državi članici domaćinu na kojoj će Hrvatska narodna banka moći dobiti dokumentaciju o podružnici i

3) popis imena, prezimena i adresa fizičkih osoba koje će biti odgovorne za vođenje poslova podružnice.

(2) Hrvatska narodna banka može u roku od mjesec dana od zaprimanja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka tražiti i dodatnu dokumentaciju. Ako je Hrvatska narodna banka zatražila dodatnu dokumentaciju, danom njezine dostave smatra se dan zaprimanja potpunog zahtjeva.

(3) Hrvatska narodna banka će najkasnije u roku od tri mjeseca od dana dostave potpunog zahtjeva donijeti rješenje kojim odlučuje o zahtjevu kreditne institucije za osnivanje podružnice (u nastavku teksta: odobrenje za osnivanje podružnice u državi članici).

(4) Hrvatska narodna banka će bez odgađanja dostaviti nadležnom tijelu države članice domaćina obavijest o izdavanju odobrenja zajedno s priložima iz stavka 1. ovoga članka i podacima o jamstvenom kapitalu i kapitalnim zahtjevima kreditne institucije te o tome obavijestiti kreditnu instituciju.

(5) Hrvatska narodna banka odbit će zahtjev kreditne institucije ako na temelju podataka kojima raspolaže ocijeni da:

1) kreditna institucija nema primjerenu organizacijsku, tehničku i kadrovsu strukturu ili primjeren financijski položaj da bi pružala planirani opseg usluga u navedenoj državi članici preko podružnice,

2) kreditna institucija na taj način izbjegava strože propise i pravila koja su na snazi u Republici Hrvatskoj ili

- 3) bi time mogla biti ugrožena sigurnost i stabilnost poslovanja kreditne institucije.
(6) Hrvatska narodna banka može pobliže propisati postupak za davanje odobrenja iz stavka 3. ovoga članka.

Pružanje usluga od strane financijskih institucija u drugoj državi članici preko podružnice

Članak 74.

- (1) Ako financijska institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ispunjava uvjete iz članka 82. stavka 1. ovoga Zakona, a koja je podređeno društvo kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, namjerava pružati uzajamno priznate financijske usluge na području druge države članice preko svoje podružnice, nadređena kreditna institucija te financijske institucije o tome će obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.
- (2) Obavijesti iz stavka 1. ovoga članka nadređena kreditna institucija dužna je priložiti:
- 1) dokumentaciju o ispunjavanju uvjeta iz članka 82. stavka 1. ovoga Zakona,
 - 2) podatak o iznosu jamstvenog ili nekog drugog propisanog oblika kapitala te financijske institucije i
 - 3) odobrenje nadzornog tijela, ako je to potrebno, za osnivanje podružnice financijske institucije u drugoj državi članici.
- (3) Hrvatska narodna banka može u roku od mjesec dana od zaprimanja obavijesti iz stavka 1. ovoga članka tražiti i dodatnu dokumentaciju. Ako je Hrvatska narodna banka zatražila dodatnu dokumentaciju, danom dostave smatra se dan zaprimanja potpune dokumentacije.
- (4) Hrvatska narodna banka će najkasnije u roku od tri mjeseca od dana dostave potpune dokumentacije provjeriti da li financijska institucija ispunjava uvjete iz članka 82. stavka 1. ovoga Zakona.
- (5) Hrvatska narodna banka će bez odgađanja dostaviti obavijest iz stavka 1. ovoga članka i potvrdu o ispunjavanju uvjeta nadležnom tijelu države članice domaćina te priložiti podatak o iznosu jamstvenog ili nekog drugog propisanog oblika kapitala, iznosu konsolidiranoga jamstvenog kapitala i iznosu kapitalnih zahtjeva grupe kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj (u nastavku teksta: grupe kreditnih institucija u RH) kojoj ta financijska institucija pripada.

Početak pružanja usluga preko podružnice

Članak 75.

- (1) Kreditna institucija koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za osnivanje podružnice u drugoj državi članici može početi pružati usluge na području druge države članice preko podružnice:
1. od dana kada od nadležnog tijela države članice domaćina dobije obavijest o uvjetima koje radi zaštite općeg dobra mora poštivati tijekom pružanja usluga u toj državi članici ili
 2. istekom roka od dva mjeseca od dana kada je nadležno tijelo države članice domaćina zaprimilo obavijest s dokumentacijom iz članka 73. stavka 3. ovoga Zakona.
- (2) Ako kreditna institucija koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za osnivanje podružnice u drugoj državi članici namjerava u istoj državi članici osnovati drugu, odnosno svaku sljedeću podružnicu, dužna je o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku. Na te slučajeve ne primjenjuju se odredbe članka 73. ovoga Zakona.
- (3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i na financijsku instituciju iz članka 74. ovoga Zakona.

Promjena podataka o poslovanju podružnice

Članak 76.

Kreditna institucija koja je dobila odobrenje za osnivanje podružnice u drugoj državi članici ili nadređena kreditna institucija financijskoj instituciji iz članka 74. ovoga Zakona koja namjerava promijeniti neki od podataka iz članka 73. stavka 1. ili članka 74. stavka 2. ovoga Zakona dužna je najmanje mjesec dana prije provođenja promjene o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku i nadležno tijelo države članice domaćina.

Oduzimanje odobrenja za osnivanje podružnice u drugoj državi članici

Članak 77.

(1) Hrvatska narodna banka će kreditnoj instituciji oduzeti odobrenje za osnivanje podružnice u drugoj državi članici ako:

- 1) podružnica ne počne poslovati u roku od šest mjeseci od dana dobivanja odobrenja,
- 2) je nadležno tijelo države članice domaćina zabranilo kreditnoj instituciji da pruža usluge na njezinu području,
- 3) je kreditna institucija dobila odobrenje za osnivanje podružnice na temelju neistinitih ili netočnih podataka, a koji su bili bitni za dobivanje odobrenja za osnivanje podružnice ili
- 4) podružnica više od šest mjeseci ne obavlja poslove obuhvaćene odobrenjem.

(2) Hrvatska narodna banka može kreditnoj instituciji oduzeti odobrenje za osnivanje podružnice u drugoj državi članici:

- 1) ako se utvrdi da kreditna institucija više nije organizacijski, tehnički i kadrovski osposobljena za usluge koje pruža,
 - 2) ako kreditna institucija ne ispunjava obveze s osnove osiguranja depozita deponenata podružnice,
 - 3) ako kreditna institucija u poslovanju podružnice ne poštuje propise države članice domaćina ili
 - 4) ako iz teritorijalne rasprostranjenosti pružanja usluga proizlazi da kreditna institucija tako izbjegava strože propise i pravila koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.
- (3) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja pruža usluge u drugoj državi članici preko podružnice može podnijeti zahtjev za brisanje podružnice iz sudskoga ili drugoga odgovarajućeg registra koji se vodi u državi članici domaćinu tek po namiri svih obveza nastalih poslovanjem te podružnice.

Neposredno pružanje usluga u drugoj državi članici

Članak 78.

(1) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja namjerava početi neposredno pružati uzajamno priznate usluge na području druge države članice dužna je o tome prethodno obavijestiti Hrvatsku narodnu banku i navesti državu članicu u kojoj namjerava početi neposredno pružati usluge.

(2) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je nadređena financijskoj instituciji koja ispunjava uvjete iz članka 82. stavka 1. ovoga Zakona, a koja namjerava početi neposredno pružati uzajamno priznate usluge na području druge države članice, dužna je o tome prethodno obavijestiti Hrvatsku narodnu banku i navesti državu članicu u kojoj ta financijska institucija namjerava početi neposredno pružati usluge.

(3) Obavijesti iz stavka 1. i 2. ovoga članka kreditna institucija dužna je priložiti popis usluga koje namjerava pružati u državi članici te poslovni plan za prve tri poslovne godine.

(4) Hrvatska narodna banka će najkasnije u roku od mjesec dana od dana primitka obavijesti iz stavka 1. i 2. ovoga članka tu obavijest dostaviti nadležnom tijelu države članice domaćina i o tome obavijestiti kreditnu instituciju.

(5) Kreditna ili financijska institucija može početi neposredno pružati uzajamno priznate usluge navedene u obavijesti iz stavka 1. i 2. ovoga članka od dana primitka obavijesti od Hrvatske narodne banke da je nadležnom tijelu države članice dostavila obavijest iz prethodnog stavka.

III.3.2. Pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga u trećoj državi

Pružanje usluga u trećoj državi

Članak 79.

(1) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj može pružati bankovne i (ili) financijske usluge u trećoj državi samo preko podružnice.

(2) Za osnivanje podružnice u trećoj državi kreditna institucija dužna je od Hrvatske narodne banke dobiti odobrenje (u nastavku teksta: odobrenje za osnivanje podružnice u trećoj državi).

(3) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja namjerava osnovati podružnicu u trećoj državi dužna je podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja Hrvatskoj narodnoj banci i navesti državu u kojoj namjerava otvoriti svoju podružnicu te zahtjevu priložiti:

1) poslovni plan za prve tri poslovne godine, koji mora sadržavati vrstu i opseg usluga koje namjerava pružati preko podružnice te organizacijski ustroj podružnice,

2) adresu u državi domaćinu na kojoj će Hrvatska narodna banka moći dobiti dokumentaciju o podružnici i

3) popis imena, prezimena i adresa fizičkih osoba koje će biti odgovorne za vođenje poslova podružnice.

(4) Hrvatska narodna banka može u roku od mjesec dana od zaprimanja zahtjeva iz stavka 3. ovoga članka tražiti i dodatnu dokumentaciju. Ako je Hrvatska narodna banka zatražila dodatnu dokumentaciju, danom njezine dostave smatra se dan zaprimanja potpunog zahtjeva.

(5) Hrvatska narodna banka će najkasnije u roku od tri mjeseca od dana dostave potpunog zahtjeva donijeti rješenje kojim odlučuje o zahtjevu kreditne institucije za osnivanje podružnice.

(6) Hrvatska narodna banka odbit će zahtjev ako na temelju podataka kojima raspolaže ocijeni da kreditna institucija koja namjerava osnovati podružnicu:

1) nema primjerenu organizacijsku, tehničku i kadrovsku strukturu ili primjeren financijski položaj da bi pružala planirani opseg usluga u trećoj državi,

2) ako je, uzimajući u obzir propise te treće države ili praksu vezanu uz provođenje tih propisa, vjerojatno da će obavljanje supervizije u skladu s odredbama ovoga Zakona biti otežano ili onemogućeno ili

3) tako izbjegava stroža pravila koja su na snazi u Republici Hrvatskoj.

(7) Ako kreditna institucija koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za osnivanje podružnice u trećoj državi namjerava u istoj državi osnovati drugu, odnosno svaku sljedeću podružnicu, dužna je o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku. Na te slučajeve ne primjenjuju se odredbe stavka 1. do 6. ovoga članka.

(8) Kreditna institucija koja je dobila odobrenje za osnivanje podružnice u trećoj državi koja namjerava promijeniti neki od podataka iz stavka 3. ovoga članka dužna je najmanje mjesec

dana prije provođenja promjene o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

(9) Hrvatska narodna banka će kreditnoj instituciji sa sjedištem u Republici Hrvatskoj oduzeti odobrenje za osnivanje podružnice u trećoj državi ako:

1) je nadležno tijelo države domaćina zabranilo kreditnoj instituciji da pruža usluge na njezinu području,

2) podružnica ne počne poslovati u roku od šest mjeseci od dana dobivanja odobrenja,

3) podružnica više od šest mjeseci ne obavlja poslove obuhvaćene odobrenjem,

4) podružnica prestane ispunjavati uvjete na temelju kojih je dobila odobrenje ili

5) je kreditna institucija dobila odobrenje za osnivanje podružnice na temelju neistinitih ili netočnih podataka, a koji su bili bitni za dobivanje odobrenja za osnivanje podružnice.

(10) Hrvatska narodna banka može kreditnoj instituciji sa sjedištem u Republici Hrvatskoj oduzeti odobrenje za osnivanje podružnice u trećoj državi ako:

1) se utvrdi da kreditna institucija više nije organizacijski, tehnički i kadrovski osposobljena za usluge koje pruža,

2) kreditna institucija ne ispunjava obveze s osnove osiguranja depozita deponenata podružnice,

3) kreditna institucija u poslovanju podružnice ne poštuje propise te treće države ili

4) iz teritorijalne rasprostranjenosti pružanja usluga proizlazi da kreditna institucija tako izbjegava strože propise i pravila koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.

(11) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja pruža usluge u trećoj državi može podnijeti zahtjev za brisanje podružnice iz sudskoga ili drugoga odgovarajućeg registra koji se vodi u toj državi tek po namiri svih obveza nastalih poslovanjem te podružnice.

III.3.3. Osnivanje predstavništva izvan Republike Hrvatske

Osnivanje predstavništva izvan Republike Hrvatske

Članak 80.

Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja namjerava osnovati predstavništvo izvan Republike Hrvatske dužna je o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku i navesti državu u kojoj namjerava osnovati predstavništvo.

III.4. PRUŽANJE UZAJAMNO PRIZNATIH USLUGA KREDITNIH INSTITUCIJA SA SJEDIŠTEM IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE

III.4.1. Podružnice i sloboda pružanja uzajamno priznatih usluga od strane kreditnih institucija iz država članica

Pružanje usluga od strane kreditne institucije iz druge države članice

Članak 81.

(1) Kreditna institucija iz druge države članice može, pod uvjetima određenim ovim Zakonom, osnovati podružnicu u Republici Hrvatskoj i preko nje pružati uzajamno priznate usluge koje je ovlaštena pružati u matičnoj državi članici.

(2) Kreditna institucija iz države članice može, pod uvjetima određenim ovim Zakonom, uzajamno priznate usluge koje je ovlaštena pružati u matičnoj državi članici privremeno pružati i neposredno na području Republike Hrvatske.

Pružanje uzajamno priznatih financijskih usluga od strane financijskih institucija iz država članica

Članak 82.

(1) Financijska institucija iz druge države članice može uzajamno priznate usluge iz članka 6. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, koje je ovlaštena pružati u matičnoj državi članici, pružati preko podružnice ili, privremeno, neposredno na području Republike Hrvatske ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- 1) ako joj je nadređeno društvo kreditna institucija ili više kreditnih institucija sa sjedištem u državi članici koje su od nadležnog tijela dobile odobrenje za rad,
- 2) ako pruža priznate financijske usluge u matičnoj državi članici u skladu sa svojim statutom ili drugim aktom,
- 3) ako nadređene kreditne institucije posjeduju 90 posto ili više glasačkih prava u toj financijskoj instituciji,
- 4) ako njezine nadređene kreditne institucije, prema ocjeni nadležnog tijela matične države članice, na primjeren način upravljaju ovom institucijom te uz dopuštenje nadležnih nadzornih tijela solidarno odgovaraju za sve obveze financijske institucije i
- 5) ako je financijska institucija uključena u superviziju nadređene kreditne institucije na konsolidiranoj osnovi, osobito za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva, velikih izloženosti i ulaganja u kvalificirane udjele.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, financijska institucija iz druge države članice ne može na području Republike Hrvatske pružati usluge izdavanja elektroničkog novca.

(3) Na podređena društva financijskih institucija koja ispunjavaju uvjete iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ove Glave.

Pružanje usluga preko podružnice u Republici Hrvatskoj

Članak 83.

(1) Kreditna institucija iz druge države članice ili financijska institucija iz članka 82. ovoga Zakona koja namjerava osnovati podružnicu na području Republike Hrvatske može podnijeti zahtjev za upis podružnice u sudski registar i početi pružati usluge:

1) nakon što od Hrvatske narodne banke dobije obavijest o uvjetima koje radi zaštite općeg dobra mora poštivati tijekom pružanja usluga na području Republike Hrvatske ili

2) ako takvu obavijest nije zaprimila, nakon isteka dva mjeseca od dana kada je Hrvatska narodna banka od nadležnog tijela matične države članice zaprimila obavijest i priloge sa sadržajem iz članka 73. ili 74. ovoga Zakona.

(2) Ako kreditna ili financijska institucija iz stavka 1. ovoga članka naknadno namjerava promijeniti neki od podataka iz članka 73. ili 74. ovoga Zakona dostavljenih nadležnom tijelu matične države članice, dužna je o tome, u pisanom obliku, obavijestiti Hrvatsku narodnu banku najmanje mjesec dana prije izvršenja te promjene.

(3) Na kreditne ili financijske institucije iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 73. i 74. ovoga Zakona.

(4) Ako nadležno tijelo matične države članice obavijesti Hrvatsku narodnu banku da financijska institucija ne ispunjava neki od uvjeta iz članka 82. stavka 1. ovoga Zakona, na poslovanje te financijske institucije primjenjivat će se propisi koji reguliraju poslovanje financijskih institucija u Republici Hrvatskoj. U tom slučaju Hrvatska narodna banka dužna je proslijediti tu obavijest nadzornom tijelu u Republici Hrvatskoj.

Osiguranje depozita podružnice kreditne institucije iz druge države članice

Članak 84.

(1) Kreditna institucija iz druge države članice dužna je u matičnoj državi članici osigurati depozite u podružnicama koje posluju na području Republike Hrvatske.

(2) Ako su opseg i visina osiguranja depozita u matičnoj državi članici manji od opsega i visine u sustavu osiguranja depozita u Republici Hrvatskoj, podružnica kreditne institucije iz druge države članice može se na odgovarajući način uključiti u sustav osiguranja depozita u Republici Hrvatskoj.

Neposredno pružanje usluga u Republici Hrvatskoj

Članak 85.

(1) Kreditna institucija iz druge države članice ili financijska institucija iz članka 82. ovoga Zakona može početi neposredno pružati uzajamno priznate usluge na području Republike Hrvatske od dana kada Hrvatska narodna banka primi obavijest o tome, uključujući popis usluga koje namjerava pružati na području Republike Hrvatske, od nadležnog tijela države članice.

(2) Kreditna ili financijska institucija iz stavka 1. ovoga članka dužna je obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o svakoj namjeravanoj promjeni vezanoj uz podatke iz obavijesti iz prethodnog stavka najmanje mjesec dana prije njezine provedbe.

Primjena drugih odredbi ovoga Zakona te ostalih propisa na kreditnu instituciju iz druge države članice

Članak 86.

(1) Na kreditnu instituciju iz druge države članice koja neposredno pruža uzajamno priznate usluge na području Republike Hrvatske na odgovarajući se način primjenjuju:

1) odredbe ovoga Zakona koje se odnose na obvezu čuvanja bankovne tajne (članak 168. i 169.),

2) odredbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona koje se odnose na zaštitu potrošača (Članak 304. do 310.),

3) propisi u Republici Hrvatskoj kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma,

4) drugi propisi koji se radi zaštite općeg dobra primjenjuju na području Republike Hrvatske i

5) propisi Republike Hrvatske kojima se uređuje vođenje monetarne politike.

(2) Na kreditnu instituciju iz druge države članice koja preko podružnice pruža uzajamno priznate usluge na području Republike Hrvatske, osim odredbi iz prethodnog stavka, na odgovarajući se način primjenjuju:

1) odredbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona koje se odnose na izvješća i informacije iz područja praćenja likvidnosnog rizika potrebne za obavljanje poslova iz nadležnosti Hrvatske narodne banke (članak 121. i članak 161. stavak 1. točka 3. alineja 5.),

2) propisi koje Hrvatska narodna banka donosi za potrebe monetarne statistike,

3) propisi koji se odnose na opseg podataka koje moraju objaviti podružnice kreditnih institucija država članica,

4) odredbe članka 175. stavka 5. i 6. ovoga Zakona o revidiranim godišnjim financijskim izvještajima i

5) odredbe članka 219. i 220. ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju članka 219. ovoga Zakona o godišnjoj naknadi za superviziju.

(3) Hrvatska narodna banka može pobliže propisati način primjene odredbi iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

III.4.2. Podružnica kreditne institucije iz treće države

Pružanje usluga preko podružnice kreditne institucije iz treće države

Članak 87.

(1) Kreditna institucija iz treće države (osnivač) može na području Republike Hrvatske pružati bankovne i/ili financijske usluge samo preko podružnice, i to pod uvjetom da je te usluge ovlaštena pružati u toj državi te da posluje najmanje dvije godine.

(2) Kreditna institucija iz treće države (osnivač) koja namjerava osnovati podružnicu na području Republike Hrvatske dužna je za to dobiti odobrenje od Hrvatske narodne banke (u nastavku teksta: odobrenje za osnivanje podružnice kreditne institucije iz treće države).

(3) Odobrenje iz stavka 2. ovoga članka sadržava popis usluga koje podružnica kreditne institucije iz treće države može pružati na području Republike Hrvatske.

(4) Podružnica kreditne institucije iz treće države može se upisati u sudski registar nakon dobivanja odobrenja od Hrvatske narodne banke.

(5) Kreditna institucija iz treće države (osnivač) može na području Republike Hrvatske osnovati samo jednu podružnicu. Ako kreditna institucija iz treće države (osnivač) želi obavljati poslove na više lokacija na području Republike Hrvatske, može otvoriti jednu ili više organizacijskih jedinica.

Osnivanje podružnice kreditne institucije iz treće države

Članak 88.

(1) Zahtjevu za izdavanje odobrenja za osnivanje podružnice kreditne institucije iz treće države u Republici Hrvatskoj potrebno je priložiti:

1) dokaz, ne stariji od 3 mjeseca, da je kreditna institucija iz treće države (osnivač) upisana u sudski ili drugi odgovarajući registar u državi u kojoj ima registrirano sjedište, iz kojega se vidi njezin pravni oblik i vrijeme kada je upisan u taj registar te osobe ovlaštene za zastupanje i opseg njihovih ovlasti ili ako je osnovana u državi gdje se ne upisuje u takav registar, valjane isprave o osnivanju javno ovjerene prema propisima države u kojoj kreditna institucija ima registrirano sjedište, iz kojih se vidi njezin pravni oblik i vrijeme osnivanja te osobe ovlaštene za zastupanje i opseg njihovih ovlasti,

2) odluku kreditne institucije iz treće države (osnivača) o osnivanju podružnice,

3) prijepis izjave o osnivanju, društvenog ugovora ili statuta kreditne institucije iz treće države (osnivača), javno ovjeren prema propisima države u kojoj kreditna institucija ima registrirano sjedište,

4) podatke o članovima upravnih i nadzornih tijela kreditne institucije iz treće države (osnivača),

5) zahtjev za izdavanje prethodne suglasnosti za osobe koje će biti odgovorne za vođenje poslova podružnice kreditne institucije iz treće države,

6) revizorsko izvješće kreditne institucije iz treće države (osnivača) za posljednje tri poslovne godine,

7) dokument koji vjerodostojno prikazuje imatelje i njihove udjele u upravljanju kreditnom

institucijom iz treće države (osnivačem),

8) izvadak iz sudskoga ili drugoga odgovarajućeg registra države u kojoj se nalazi sjedište pravnih osoba imatelja kvalificiranih udjela kreditne institucije iz treće države (osnivača) uključujući popis fizičkih osoba koje su krajnji dioničari u tim pravnim osobama,

9) odobrenje za pružanje bankovnih i financijskih usluga koje je kreditnoj instituciji iz treće države (osnivaču) izdalo nadležno tijelo,

10) popis bankovnih i financijskih usluga koje podružnica kreditne institucije iz treće države namjerava pružati u Republici Hrvatskoj i poslovni plan za prve tri godine poslovanja,

11) odgovarajući akt nadležnog tijela u Republici Hrvatskoj ako to proizlazi iz propisa koji uređuju pružanje financijskih usluga koji su predviđeni poslovnim planom iz točke 10. ovoga stavka,

12) popis osoba povezanih s kreditnom institucijom iz treće države (osnivačem) na način iz članka 24. ovoga Zakona,

13) odobrenje nadležnog tijela kreditne institucije iz treće države (osnivača) za osnivanje podružnice ili izjavu toga tijela da takvo odobrenje nije potrebno prema propisima države sjedišta te kreditne institucije, ne starije od šest mjeseci,

14) izjavu kreditne institucije iz treće države (osnivača) da će podružnica voditi svu dokumentaciju koja se odnosi na njezino poslovanje na hrvatskom jeziku i pohraniti je u sjedištu podružnice te da će sastavljati financijske izvještaje u skladu s ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i

15) informaciju o sustavu osiguranja depozita kojemu kreditna institucija iz treće države (osnivač) pripada.

(2) Hrvatska narodna banka može u roku od mjesec dana od dana zaprimanja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka zatražiti dodatne informacije i dokumentaciju. Ako je Hrvatska narodna banka zatražila dodatne informacije ili dokumentaciju, danom njihove dostave smatra se dan zaprimanja potpunog zahtjeva.

(3) Na postupak izdavanja i oduzimanja prethodne suglasnosti za osobe koje će biti odgovorne za vođenje poslova podružnice kreditne institucije iz treće države na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 43. do 47. i članka 51. ovoga Zakona.

(4) Hrvatska narodna banka odbit će zahtjev za izdavanje odobrenja za osnivanje podružnice kreditne institucije iz treće države:

1) ako na osnovi podataka kojima raspolaže i dokumentacije priložene uz zahtjev za izdavanje odobrenja utvrdi da kreditna institucija iz treće države (osnivač) nema primjeren financijski položaj ili primjerenu organizacijsku, tehničku i kadrovsku strukturu da bi podružnica koju namjerava osnovati mogla poslovati u skladu s odredbama ovoga Zakona,

2) ako kreditna institucija iz treće države (osnivač) nije najmanje dvije godine upisana u sudski ili drugi odgovarajući registar u državi u kojoj ima sjedište,

3) ako je, uzimajući u obzir propise države sjedišta kreditne institucije iz treće države (osnivača) ili prakse vezane uz provođenje tih propisa, vjerojatno da će obavljanje supervizije u skladu s odredbama ovoga Zakona biti otežano ili onemogućeno,

4) ako ocijeni da osoba odgovorna za vođenje poslova podružnice kreditne institucije iz treće države ne ispunjava uvjete za člana uprave kreditne institucije propisane člankom 45. stavkom 1. i 6. ovoga Zakona,

5) ako u trećoj državi u kojoj je sjedište kreditne institucije ne postoje propisi o sprječavanju pranja novca i/ili ako ti propisi ne omogućuju djelotvoran nadzor nad sprječavanjem pranja novca te ako su kreditna institucija iz treće države (osnivač) ili osobe iz stavka 1. točke 8. ovoga članka na bilo koji način povezani s financiranjem terorizma ili postoje indicije za to,

6) ako Hrvatska narodna banka nema zaključen sporazum o suradnji na području supervizije s nadležnim tijelom iz treće države u kojoj se nalazi sjedište kreditne institucije osnivača podružnice ili

7) ako kreditnim institucijama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj u državi u kojoj je sjedište kreditne institucije iz treće države (osnivača) nije omogućeno osnivanje podružnice barem pod istim uvjetima pod kojima je to u Republici Hrvatskoj omogućeno i kreditnoj instituciji iz treće države (osnivaču).

(5) Hrvatska narodna banka izdat će odobrenje za osnivanje podružnice kreditne institucije iz treće države uz uvjet da ta kreditna institucija položi na račun bilo koje kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj novčani iznos koji ne može biti manji od 40 milijuna kuna. Ta će se sredstva na tom računu držati do upisa podružnice kreditne institucije iz treće države (osnivača) u sudski registar nakon čega se prenose na račun za namiru podružnice koji se vodi kod Hrvatske narodne banke. Ta sredstva smatrat će se jamstvenim kapitalom u smislu ovoga Zakona.

(6) Kreditna institucija iz treće države (osnivač) može povećati iznos jamstvenoga kapitala iz prethodnog stavka ovoga članka. Povećanje jamstvenoga kapitala može se izvršiti jedino uplatom u novcu na računu podružnice koji se vodi u Republici Hrvatskoj.

(7) Ako kreditna institucija iz treće države (osnivač) u Republici Hrvatskoj namjerava preko svoje podružnice početi pružati druge usluge, a koje nisu navedene u odobrenju za osnivanje podružnice kreditne institucije iz treće države, dužna je dobiti odobrenje Hrvatske narodne banke za pružanje tih usluga.

(8) Za odobrenje iz stavka 7. ovoga članka kreditna institucija iz treće države (osnivač) obvezna je dostaviti dokumentaciju iz stavka 1. točke 9. i 10. i stavka 2. ovoga članka. Pritom se na odgovarajući način primjenjuju odredbe stavka 4. ovoga članka.

Prestanak podružnice kreditne institucije iz treće države

Članak 89.

(1) Odobrenje za osnivanje podružnice kreditne institucije iz treće države prestaje važiti:

1) ako je nadležno tijelo oduzelo kreditnoj instituciji iz treće države (osnivaču) odobrenje za rad, i to danom oduzimanja odobrenja,

2) ako kreditna institucija iz treće države (osnivač) prestane postojati u državi u kojoj ima sjedište ili po propisima te države izgubi poslovnu sposobnost, odnosno ako nadležni registarski sud izbriše kreditnu instituciju iz treće države (osnivača) iz sudskoga ili drugog odgovarajućeg registra, ili pravo raspolaganja imovinom, i to danom nastupanja jednog od navedenih razloga,

3) ako kreditna institucija iz treće države (osnivač) donese odluku o likvidaciji poslovanja podružnice,

4) ako je Hrvatska narodna banka donijela odluku o prisilnoj likvidaciji podružnice kreditne institucije iz treće države ili

5) ako je nadležni sud donio odluku o otvaranju stečaja nad podružnicom kreditne institucije iz treće države.

(2) Hrvatska narodna banka kreditnoj će instituciji iz treće države (osnivaču) oduzeti odobrenje za osnivanje podružnice:

1) ako nastupe uvjeti za odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja iz članka 88. stavka 4. točke 1., 3., 4. i 7. ovoga Zakona,

2) ako podružnica kreditne institucije iz treće države ne ispunjava obveze s osnove osiguranja depozita propisane zakonom koji uređuje osiguranje depozita,

3) ako podružnica kreditne institucije iz treće države ne počne poslovati unutar šest mjeseci od dana izdavanja odobrenja,

4) ako prestanak poslovanja podružnice kreditne institucije iz treće države traje duže od šest mjeseci,

5) ako je podružnica kreditne institucije iz treće države dobila odobrenje za osnivanje na osnovi neistinitih ili netočnih podataka, a koji su bili bitni za izdavanje odobrenja za osnivanje podružnice,

6) ako podružnica kreditne institucije iz treće države ne posluje po važećim propisima Republike Hrvatske ili

7) ako podružnica kreditne institucije iz treće države ne ispunjava svoje financijske obveze u Republici Hrvatskoj.

(3) Ako nadležno tijelo kreditnoj instituciji iz treće države (osnivaču) oduzme odobrenje za pružanje određene financijske usluge, ta je kreditna institucija dužna o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku. Hrvatska narodna banka oduzet će odobrenje za pružanje te usluge podružnici kreditne institucije iz treće države u Republici Hrvatskoj.

(4) Hrvatska narodna banka može naložiti podružnici kreditne institucije iz treće države čija imovina i potencijalne obveze iskazane u njezinim revidiranim godišnjim financijskim izvještajima prelaze pet posto ukupne imovine i potencijalnih obveza svih kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj da svoje poslovanje u Republici Hrvatskoj nastavi kao kreditna institucija.

(5) Kreditna institucija iz treće države (osnivač) može podnijeti zahtjev za brisanje podružnice kreditne institucije iz treće države iz sudskog registra tek po namiri svih obveza nastalih poslovanjem te podružnice.

Primjena drugih odredbi ovoga Zakona

Članak 90.

(1) Na podružnicu kreditne institucije iz treće države na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju odredbi ovoga Zakona o:

- 1) upravi kreditne institucije (članak 43. do 51.),
- 2) upravljanju rizicima (članak 95. do 124. i članak 128. do 161.),
- 3) izvještavanju Hrvatske narodne banke (članak 162. do 163.),
- 4) eksternalizaciji poslovnih procesa (članak 164. do 166.),
- 5) bankovnoj tajni (članak 168. i 169.),
- 6) poslovnim knjigama i financijskim izvještajima (članak 171. do 175.),
- 7) javnom objavljivanju informacija (članak 176. do 179.),
- 8) sustavu unutarnjih kontrola i vanjskoj reviziji (članak 180. do 196.),
- 9) superviziji kreditnih institucija (članak 197. do 208., članak 218., 219. i 220.),
- 10) supervizorskim mjerama (članak 229. do 240.),
- 11) prestanku i reorganizaciji poslovanja (članak 254. do 257., članak 271., 280. i članak 348. do 359.),
- 12) zaštiti potrošača (članak 304. do 310.),
- 13) postupcima odlučivanja Hrvatske narodne banke (članak 320. do 330.) i
- 14) prekršajima (članak 363. do 368.).

(2) Hrvatska narodna banka pobliže će propisati odredbe o osnivanju, poslovanju, izvješćivanju Hrvatske narodne banke i prestanku podružnice kreditne institucije iz treće države te način primjene odredbi iz stavka 1. ovoga članka na podružnicu kreditne institucije iz treće države.

Osiguranje depozita podružnice kreditne institucije iz treće države

Članak 91.

- (1) Kreditna institucija iz treće države (osnivač) dužna je osigurati depozite u podružnicama koje posluju na području Republike Hrvatske u toj trećoj državi.
- (2) Razina i opseg jamstava za depozite u podružnici kreditne institucije iz treće države ne smiju prelaziti razinu i opseg određen propisima Republike Hrvatske o osiguranju depozita.
- (3) Ako u državi sjedišta kreditne institucije ne postoji sustav osiguranja depozita ili su razina i/ili opseg jamstava za depozite manji nego u Republici Hrvatskoj, podružnica kreditne institucije iz treće države dužna je uključiti se u sustav osiguranja depozita u Republici Hrvatskoj.

III.4.3. Predstavništvo kreditne institucije iz druge države članice

Osnivanje predstavništva kreditne institucije iz druge države članice

Članak 92.

- (1) Ako kreditna institucija iz druge države članice namjerava osnovati predstavništvo u Republici Hrvatskoj, dužna je o tome prethodno obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.
- (2) Obavijesti iz prethodnog stavka potrebno je priložiti:
 - 1) odobrenje za rad kreditne institucije iz druge države članice koje je izdalo nadležno tijelo,
 - 2) odluku kreditne institucije iz druge države članice o osnivanju predstavništva,
 - 3) podatke o sjedištu (adresi) predstavništva kreditne institucije iz druge države članice,
 - 4) dokaz o uplati upravnih pristojbi i
 - 5) popis osoba odgovornih za rad predstavništva kreditne institucije iz druge države članice.
- (3) Hrvatska narodna banka će u roku od mjesec dana od dana zaprimanja potpune obavijesti upisati predstavništvo kreditne institucije u registar predstavništava kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj te o tome obavijestiti kreditnu instituciju iz druge države članice. Predstavništvo kreditne institucije iz druge države članice može početi s radom po dobivanju obavijesti o tome od Hrvatske narodne banke.
- (4) Ako predstavništvo kreditne institucije iz druge države članice postupa protivno propisima Republike Hrvatske, Hrvatska narodna banka će o tome obavijestiti tijelo koje je nadležno za superviziju te kreditne institucije.
- (5) Hrvatska narodna banka može propisati postupak osnivanja i dodatne uvjete za rad predstavništva kreditne institucije iz druge države članice.

III.4.4. Predstavništvo kreditne institucije iz treće države

Odobrenje za osnivanje predstavništva kreditne institucije iz treće države

Članak 93.

- (1) Za osnivanje predstavništva u Republici Hrvatskoj kreditna institucija iz treće države dužna je od Hrvatske narodne banke dobiti odobrenje (u nastavku teksta: odobrenje za osnivanje predstavništva kreditne institucije iz treće države).
- (2) Zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stavka 1. ovoga članka potrebno je priložiti:
 - 1) izvadak iz sudskoga ili drugog odgovarajućeg registra, koji ne smije biti stariji od 3 mjeseca, u kojemu je upisana kreditna institucija iz kojeg se vidi njezin pravni oblik i vrijeme

kada je upisana u taj registar te osobe ovlaštene na zastupanje i opseg njihovih ovlasti ili ako je osnovana u državi gdje se ne upisuje u takav registar, valjane isprave o osnivanju javno ovjerene prema propisima države u kojoj kreditna institucija ima registrirano sjedište, iz kojih su vidljivi njezin pravni oblik i vrijeme osnivanja te osobe ovlaštene na zastupanje i opseg njihovih ovlasti,

2) prijepis izjave o osnivanju, društvenog ugovora ili statuta kreditne institucije iz treće države, javno ovjeren prema propisima države u kojoj kreditna institucija ima registrirano sjedište,

3) revizorsko izvješće, uključujući revidirane financijske izvještaje kreditne institucije iz treće države za posljednje tri poslovne godine,

4) odluku kreditne institucije iz treće države o osnivanju predstavništva,

5) podatke o sjedištu (adresi) predstavništva i o poslovnom prostoru,

6) odobrenje nadležnog tijela kreditne institucije iz treće države za osnivanje predstavništva u Republici Hrvatskoj ili potvrdu da takvo odobrenje nije potrebno,

7) ovjerenu izjavu kreditne institucije iz treće države da će podmiriti sve obveze koje nastanu u Republici Hrvatskoj u vezi s radom predstavništva,

8) dokaz o uplati upravnih pristojbi i

9) popis odgovornih osoba za rad predstavništva.

(3) Hrvatska narodna banka će u roku od tri mjeseca od dana zaprimanja potpunog zahtjeva odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za osnivanje predstavništva kreditne institucije iz treće države ako utvrdi:

1) da ne postoji mogućnost ostvarivanja suradnje između nadležnog tijela kreditne institucije iz treće države i Hrvatske narodne banke te

2) da postoji opravdana sumnja da je ta kreditna institucija iz treće države na bilo koji način povezana s financiranjem terorističkih aktivnosti, prikrivanjem protuzakonito pribavljenog novca i sličnim.

(4) Hrvatska narodna banka će istodobno s izdavanjem odobrenja za osnivanje predstavništva kreditne institucije iz treće države upisati predstavništvo u registar predstavništava kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj.

(5) Ako predstavništvo kreditne institucije iz treće države postupi protivno propisima Republike Hrvatske, Hrvatska narodna banka će mu oduzeti odobrenje za osnivanje predstavništva kreditne institucije iz treće države.

(6) Hrvatska narodna banka može pobliže propisati uvjete za osnivanje i rad predstavništva kreditne institucije iz treće države.

Registar predstavništava kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj

Članak 94.

(1) Hrvatska narodna banka vodi registar predstavništava kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj.

(2) Hrvatska narodna banka može propisati način vođenja registra predstavništava kreditnih institucija te način objavljivanja podataka iz toga registra.

IV. UPRAVLJANJE RIZICIMA

IV.1. POJMOVI

Upravljanje rizicima

Članak 95.

Upravljanje rizicima je, u smislu ovoga Zakona, skup postupaka i metoda za utvrđivanje, mjerenje, odnosno procjenjivanje, ovladavanje i praćenje rizika, uključujući i izvješćivanje o rizicima kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju.

Kreditni rizik

Članak 96.

Kreditni rizik je, u smislu ovoga Zakona, rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema kreditnoj instituciji.

Sekuritizacija i povezani pojmovi

Članak 97.

(1) Sekuritizacija je, u smislu ovoga Zakona, transakcija ili skup pravnih poslova (shema) čija je posljedica ekonomski prijenos jedne ili skupa izloženosti, odnosno prijenos kreditnog rizika tih izloženosti, i to u najmanje dvije tranše. Osnovne karakteristike sekuritizacije su:

- 1) plaćanja u sekuritizaciji ovise o naplati iz dotične izloženosti ili skupa izloženosti i
- 2) podređenost tranša određuje distribuciju gubitaka tijekom trajanja sekuritizacije.

(2) Tradicionalna sekuritizacija je, u smislu ovoga Zakona, sekuritizacija koja se provodi:

- 1) prijenosom vlasništva ukupnosti sekuritiziranih izloženosti s inicijatora na sekuritizacijski subjekt posebne namjene, koji na temelju prenesene imovine izdaje vrijednosne papire, a po kojima inicijator nema obvezu plaćanja ili
- 2) podsudjelovanjem.

(3) Sintetska sekuritizacija je, u smislu ovoga Zakona, sekuritizacija u kojoj se tranširanje postiže uporabom kreditnih izvedenica ili garancija, a skup izloženosti ostaje u bilanci kreditne institucije inicijatora.

(4) Tranša je, u smislu ovoga Zakona, ugovorno uspostavljen segment kreditnog rizika povezan s izloženošću ili većim brojem izloženosti, pri čemu pozicija u segmentu nosi kreditni rizik koji je različit od rizika pozicije istog iznosa u bilo kojem drugom segmentu, a pritom se ne uzima u obzir kreditna zaštita koju pružaju treće strane izravno imateljima pozicija u tom segmentu ili u drugim segmentima.

(5) Sekuritizacijska pozicija je, u smislu ovoga Zakona, izloženost u sekuritizaciji.

(6) Inicijator, u smislu ovoga Zakona, jest:

- 1) osoba koja je sama ili preko povezanih osoba, izravno ili neizravno, sudjelovala u izvornom ugovoru na temelju kojeg su nastale obveze ili potencijalne obveze dužnika, odnosno potencijalnog dužnika koje se sekuritiziraju ili
- 2) osoba koja kupuje izloženosti treće osobe i iskazuje ih u svojoj bilanci, a zatim sekuritizira.

(7) Sponzor je, u smislu ovoga Zakona, kreditna institucija koja nije kreditna institucija inicijator i koja uspostavlja program komercijalnih zapisa osiguranih imovinom ili neku drugu sekuritizacijsku shemu kojom se kupuju izloženosti od trećih osoba i upravlja njima.

(8) Kreditno poboljšanje je, u smislu ovoga Zakona, ugovorni odnos kojim se poboljšava kreditna kvaliteta sekuritizacijske pozicije u odnosu na kvalitetu koju bi ta pozicija imala da joj nije omogućeno kreditno poboljšanje, uključujući kreditno poboljšanje koje se daje tranši s nižim mjestom u redoslijedu naplate u sekuritizaciji, odnosno kreditno poboljšanje podređene tranše, te ostale vrste kreditne zaštite.

(9) Sekuritizacijski subjekt posebne namjene (u nastavku teksta: SSPN) je, u smislu ovoga Zakona, subjekt koji zadovoljava sljedeće uvjete:

- 1) nije kreditna institucija,
- 2) osnovan je radi provođenja jedne ili više sekuritizacija,
- 3) njegova djelatnost je ograničena samo na djelatnosti koje su prikladne za postizanje cilja iz točke 2. ovoga stavka,
- 4) svrha njegove organizacijske strukture jest odvojiti obveze SSPN-a od obveza kreditne institucije inicijatora i
- 5) ulagači u vrijednosne papire koje je izdao SSPN imaju pravo založiti ili razmijeniti te vrijednosne papire bez ograničenja.

Priznata burza

Članak 98.

(1) Priznata burza je, u smislu ovoga Zakona, burza koju je priznala Hrvatska narodna banka, a ispunjava sljedeće uvjete:

- 1) trgovanje na njoj obavlja se redovito,
- 2) posluje u skladu s pravilima koja je izdalo ili odobrilo nadzorno tijelo, a koja određuju uvjete poslovanja burze, uvjete za pristup na burzu i uvjete koje mora zadovoljiti svaki ugovorni odnos da bi bio sklopljen na toj burzi i
- 3) ima mehanizam namire koji osigurava da se na izvedene financijske instrumente primjenjuju zahtjevi za dnevnim pokrićima, a koji je prema ocjeni Hrvatske narodne banke adekvatno osiguranje.

(2) Postupak priznavanja burze može propisati Hrvatska narodna banka.

Tržišni rizici

Članak 99.

(1) Tržišnim rizicima, u smislu ovoga Zakona, smatraju se:

- 1) pozicijski rizik,
- 2) valutni rizik i
- 3) robni rizik.

(2) Pozicijski rizik jest rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta ili, kod izvedenoga financijskog instrumenta, promjene cijene odnosno varijable. Pozicijski rizik dijeli se na opći i specifični rizik.

(3) Opći pozicijski rizik jest rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta nastale zbog promjene razine kamatnih stopa ili većih promjena na tržištu kapitala nezvanih uz bilo koju specifičnu karakteristiku toga financijskog instrumenta.

(4) Specifični pozicijski rizik jest rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene pojedinačnoga financijskog instrumenta nastale zbog činitelja vezanih uz njegova izdavatelja, odnosno kod izvedenoga financijskog instrumenta uz izdavatelja osnovnoga financijskog instrumenta.

(5) Valutni rizik jest rizik gubitka koji proizlazi iz promjene tečaja valute i/ili promjene cijene

zlata.

(6) Robni rizik jest rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene robe.

Rizik namire i rizik druge ugovorne strane

Članak 100.

Rizik namire i rizik druge ugovorne strane su rizici gubitka koji proizlaze iz neispunjavanja obveza druge ugovorne strane.

Knjiga trgovanja i knjiga banke

Članak 101.

(1) Knjiga trgovanja obuhvaća pozicije koje se odnose na financijske instrumente i robu koji se drže s namjerom trgovanja ili da bi se zaštitili određeni elementi knjige trgovanja, pod uvjetom da te pozicije nemaju nikakvih ograničenja s obzirom na svoju utrživost ili ograničenja s obzirom na mogućnost zaštite od rizika koji iz njih proizlaze.

(2) Knjiga banke obuhvaća sve bilančne i izvanbilančne stavke kreditne institucije koje se ne smatraju pozicijama iz knjige trgovanja u smislu stavka 1. ovoga članka.

Kamatni rizik u knjizi banke

Članak 102.

Kamatni rizik u knjizi banke jest rizik gubitka koji proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa, a koje utječu na stavke u knjizi banke.

Likvidnosni rizik

Članak 103.

Likvidnosni rizik jest rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti kreditne institucije da podmiri svoje novčane obveze o dospijeću.

Operativni rizik

Članak 104.

Operativni rizik jest rizik gubitka zbog:

- neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa,
 - ljudi i sustava ili
 - vanjskih događaja,
- uključujući pravni rizik.

Rizik usklađenosti

Članak 105.

Rizik usklađenosti jest rizik od izricanja mogućih mjera i kazna te rizik od nastanka značajnoga financijskog gubitka ili gubitka ugleda što ga kreditna institucija može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima i kodeksima te internim aktima.

Koncentracijski rizik

Članak 106.

Koncentracijski rizik jest svaka pojedinačna, izravna ili neizravna, izloženost prema jednoj osobi, odnosno grupi povezanih osoba ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti gospodarski sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni poslovi ili roba, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja kreditne institucije.

Rezidualni rizik

Članak 107.

Rezidualni rizik jest rizik gubitka koji nastaje ako su priznate tehnike smanjenja kreditnog rizika kojim se koristi kreditna institucija manje djelotvorne nego što se očekivalo.

Razrjeđivački rizik

Članak 108.

Razrjeđivački rizik jest rizik gubitka zbog smanjenja iznosa otkupljenih potraživanja nastalog zbog gotovinskih ili negotovinskih potraživanja dužnika koja proizlaze iz pravnog odnosa s prijašnjim vjerovnikom, na temelju kojeg su nastala potraživanja koja su predmet otkupa.

IV.2. OPĆE ODREDBE O UPRAVLJANJU RIZICIMA

Adekvatnost kapitala

Članak 109.

Kreditna institucija dužna je osigurati da u svakom trenutku ima iznos kapitala adekvatan vrstama, opsegu i složenosti usluga koje pruža i rizicima kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u pružanju tih usluga.

Jamstveni kapital kreditne institucije

Članak 110.

- (1) Kreditna institucija dužna je radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obveza prema svojim vjerovnicima održavati odgovarajuću visinu jamstvenog kapitala.
- (2) Jamstveni kapital kreditne institucije sastoji se od osnovnog i dopunskog kapitala, kao i

drugih oblika kapitala koje propisuje Hrvatska narodna banka.

(3) Jamstveni kapital kreditne institucije ne smije biti manji od propisanog iznosa temeljnog kapitala iz članka 29. ovoga Zakona.

Strategija i postupci procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala

Članak 111.

(1) Kreditna institucija dužna je utvrditi i provoditi primjerenu, djelotvornu i sveobuhvatnu strategiju i postupke za kontinuirano procjenjivanje i održavanje iznosa, vrste i rasporeda internoga kapitala.

(2) Internim kapitalom smatra se kapital koji je kreditna institucija ocijenila adekvatnim u odnosu na vrstu i razinu rizika kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju.

(3) Kreditna institucija dužna je redovito preispitivati strategiju i postupke iz stavka 1. ovoga članka kako bi osigurala da su sveobuhvatni i razmjerni vrsti, opsegu i složenosti poslova koje obavlja.

Načelo likvidnosti i načelo solventnosti

Članak 112.

Kreditna institucija dužna je poslovati tako da je u svakom trenutku sposobna pravodobno ispunjavati dospjele novčane obveze (načelo likvidnosti) te da je trajno sposobna ispunjavati sve svoje obveze (načelo solventnosti).

Sustav upravljanja

Članak 113.

Kreditna institucija dužna je, razmjerno vrsti, opsegu i složenosti poslova koje obavlja, uspostaviti i provoditi djelotvoran i pouzdan sustav upravljanja koji obuhvaća:

- 1) jasan organizacijski ustroj s dobro definiranim, preglednim i dosljednim linijama ovlasti i odgovornosti unutar kreditne institucije,
- 2) djelotvorno upravljanje svim rizicima i
- 3) primjerene sustave unutarnjih kontrola koji uključuju i primjerene administrativne i računovodstvene postupke.

Strategije i politike upravljanja rizicima

Članak 114.

Kreditna institucija dužna je, radi dosljedne primjene strategija i politika iz članka 48. stavka 3. točke 2. ovoga Zakona, utvrditi i dosljedno primjenjivati primjerene administrativne, računovodstvene i druge postupke za djelotvoran sustav unutarnjih kontrola, a osobito:

- 1) za izračunavanje i preispitivanje iznosa kapitalnih zahtjeva za te rizike i
- 2) za utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti, promjena u velikim izloženostima i za provjeravanje usklađenosti velikih izloženosti s politikama kreditne institucije u odnosu na tu vrstu izloženosti.

IV.2.1. Kreditni rizik

Politika i postupci upravljanja kreditnim rizikom

Članak 115.

- (1) Kreditna institucija dužna je utvrditi primjerene politike i postupke upravljanja kreditnim rizikom te osigurati njihovo provođenje.
- (2) Kreditna institucija dužna je donositi odluke o odobravanju kredita na temelju primjerenih i jasno definiranih kriterija te definirati postupke odlučivanja o odobravanju, promjenama, obnavljanju i refinanciranju kredita.
- (3) Prije sklapanja ugovora koji je osnova za nastanak izloženosti kreditnom riziku, kreditna institucija procjenjuje dužnikovu kreditnu sposobnost te kvalitetu, utrživost, raspoloživost i vrijednost instrumenta osiguranja svojih potraživanja.
- (4) Kreditna institucija dužna je tijekom trajanja pravnog odnosa koji predstavlja izloženost pratiti poslovanje dužnika te kvalitetu, utrživost, raspoloživost i vrijednost instrumenata osiguranja svojih potraživanja.

Praćenje portfelja koji nose kreditni rizik

Članak 116.

- (1) Kreditna institucija dužna je uspostaviti primjeren sustav upravljanja i stalnog praćenja portfelja i pojedinačnih izloženosti koje nose kreditni rizik te osigurati njegovo provođenje, što uključuje:
 - 1) upravljanje portfeljima i pojedinačnim izloženostima koje nose kreditni rizik te raspoređivanje izloženosti u skupine prema nadoknadivosti i
 - 2) provođenje vrijednosnog usklađivanja, ispravaka vrijednosti za bilančne stavke te rezerviranja za rizične izvanbilančne stavke.
- (2) Kreditna institucija dužna je osigurati da diverzifikacija njezinih portfelja koji nose kreditni rizik bude u skladu s njezinom kreditnom strategijom i ciljanim tržištima.

Upravljanje sekuritizacijskim rizikom

Članak 117.

Kreditna institucija dužna je utvrditi primjerene politike i uspostaviti postupke za upravljanje rizicima koji proizlaze iz poslova sekuritizacije, kod kojih je kreditna institucija inicijator, sponzor ili drugi sudionik, te osigurati njihovo provođenje. Upravljanje rizicima koji proizlaze iz poslova sekuritizacije mora se zasnivati na ekonomskom sadržaju posla.

Upravljanje rezidualnim rizikom

Članak 118.

Kreditna institucija dužna je upravljati rezidualnim rizikom u skladu s unaprijed određenim politikama i postupcima.

IV.2.2. Tržišni rizici

Politike i postupci upravljanja tržišnim rizicima

Članak 119.

- (1) Kreditna institucija dužna je utvrditi primjerene politike i uspostaviti primjerene postupke procjenjivanja i upravljanja svim značajnim činiteljima i učincima tržišnih rizika te osigurati njihovo provođenje.
- (2) Kreditna institucija dužna je politikama i postupcima iz stavka 1. ovoga članka propisati najmanje:
 - 1) uključivanje pozicija u knjigu trgovanja i aktivno upravljanje njima te
 - 2) sustav vrednovanja pozicija u knjizi trgovanja.

IV.2.3. Kamatni rizik u knjizi banke

Kamatni rizik u knjizi banke

Članak 120.

- (1) Kreditna institucija dužna je uspostaviti primjeren sustav upravljanja kamatnim rizikom u knjizi banke i osigurati njegovo provođenje.
- (2) Ako je smanjenje ekonomske vrijednosti kreditne institucije proizašlo iz promjena pozicija u knjizi banke koje su posljedica standardnoga kamatnog šoka, veće od 20 posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije, Hrvatska narodna banka poduzet će odgovarajuće supervizorske mjere.

IV.2.4. Likvidnosni rizik

Politike i postupci upravljanja likvidnosnim rizikom

Članak 121.

- Radi djelotvornog upravljanja likvidnosnim rizikom kreditna institucija dužna je:
- 1) propisati primjerene politike i postupke upravljanja likvidnosnim rizikom te uspostaviti primjerene postupke za kontinuirano upravljanje likvidnosnim rizikom,
 - 2) redovito revidirati ispravnost i opravdanost pretpostavki na kojima se zasniva sustav upravljanja likvidnosnim rizikom,
 - 3) uspostaviti sustave kontinuiranog upravljanja tekućim i očekivanim budućim novčanim priljevima i odljevima,
 - 4) donijeti odgovarajuće planove postupanja u kriznim situacijama kojima će se definirati aktivnosti za rješavanje likvidnosnih kriza i
 - 5) redovito provoditi analize različitih scenarija i preispitivati pretpostavke na kojima se analize zasnivaju.

IV.2.5. Operativni rizik

Politike i postupci upravljanja operativnim rizikom

Članak 122.

- (1) Kreditna institucija dužna je donijeti i osigurati provođenje primjerenih politika i postupaka upravljanja operativnim rizikom, uključujući i događaje male učestalosti s velikim gubicima.
- (2) Kreditna institucija dužna je za potrebe upravljanja operativnim rizikom definirati operativni rizik tako da obuhvati sve što je za nju operativni rizik, i to pod uvjetom da definicija najmanje obuhvaća rizike gubitka iz članka 104. ovoga Zakona.
- (3) Kreditna institucija dužna je donijeti plan za slučaj nepredviđenih okolnosti (krizni plan) i plan kontinuiteta poslovanja kojima se osigurava kontinuitet poslovanja i ograničavaju gubici u slučajevima znatnijeg narušavanja ili prekida poslovanja.

IV.2.6. Koncentracijski rizik

Politike i postupci upravljanja koncentracijskim rizikom

Članak 123.

Kreditna institucija dužna je donijeti i provoditi primjerene politike i postupke upravljanja koncentracijskim rizikom te osigurati njihovo provođenje.

IV.2.7. Ostali rizici

Upravljanje ostalim rizicima

Članak 124.

Kreditna institucija dužna je donijeti i provoditi primjerene politike i postupke upravljanja strateškim rizikom, reputacijskim rizikom, rizikom države i ostalim rizicima kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju.

IV.2.8. Zabrana isplaćivanja dobiti

Zabrana isplaćivanja dobiti

Članak 125.

- (1) Kreditna institucija ne smije isplaćivati akontaciju dobiti ili dividende, dobit ili dividendu niti obavljati isplate na temelju sudjelovanja uprave, nadzornog odbora i radnika u dobiti društva u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako je kapital kreditne institucije manji od minimalnoga kapitala ili ako bi se kapital kreditne institucije zbog isplate dobiti smanjio tako da ne bi više dostizao minimalni kapital određen u članku 110. stavku 3. ili članku 131. ovoga Zakona,
 - 2) ako kreditna institucija na vrijeme ne podmiruje svoje dospjele obveze ili ako kreditna institucija zbog isplaćivanja dobiti ne bi mogla podmirivati dospjele obveze,
 - 3) ako je Hrvatska narodna banka naložila kreditnoj instituciji da otkloni slabosti i propuste

vezane za netočno iskazivanje aktivnih i pasivnih bilančnih i izvanbilančnih stavki, a čije bi točno iskazivanje utjecalo na iskazani poslovni rezultat u računu dobiti i gubitka kreditne institucije ili

4) ako Hrvatska narodna banka tako odredi svojim rješenjem zbog načina na koji kreditna institucija upravlja rizicima kojima je izložena ili kojima bi mogla biti izložena u svojem poslovanju.

(2) Zabrane iz stavka 1. ovoga članka vrijede:

1) u slučaju iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, sve dok kreditna institucija ne dostigne propisanu visinu kapitala,

2) u slučaju iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, sve dok kreditna institucija ne otkloni poremećaje u svojoj likvidnosti,

3) u slučaju iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, sve dok kreditna institucija ne otkloni svoje slabosti i propuste u iskazivanju stavki, osim ako na temelju pravilnog iskazivanja nastupi razlog za zabranu iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka te

4) u slučaju iz stavka 1. točke 4. ovoga članka, sve dok teku rokovi ili dok se ne izvrše mjere iz rješenja.

IV.3. OBUHVAT PRIMJENE BONITETNIH ZAHTJEVA

Ispunjavanje zahtjeva na pojedinačnoj osnovi

Članak 126.

(1) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj dužna je na pojedinačnoj osnovi ispunjavati sljedeće zahtjeve:

1) o unutarnjem upravljanju iz članka 113. ovoga Zakona,

2) o minimalnim kapitalnim zahtjevima iz članka 130. i 131. ovoga Zakona,

3) o velikim izloženostima iz članka 149. do 155. ovoga Zakona,

4) o ulaganju u materijalnu imovinu iz članka 157. stavka 3. ovoga Zakona,

5) o ulaganju u kapital nefinancijskih institucija iz članka 157. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,

6) o strategijama i postupcima procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala iz članka 111. ovoga Zakona i

7) o sastavljanju i dostavljanju financijskih i drugih izvještaja za potrebe Hrvatske narodne banke.

(2) Obveze iz stavka 1. točke 5. i 6. ovoga članka ne odnose se na kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koje imaju položaj:

1) podređene kreditne institucije čije nadređeno društvo ima obvezu ispunjavanja odredbi iz stavka 1. ovoga članka na konsolidiranoj osnovi i

2) nadređene kreditne institucije koja ispunjava zahtjeve iz članka 127. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Obveze iz stavka 1. točke 5. i 6. ovoga članka odnose se i na kreditnu instituciju koja je prema članku 282. stavku 7. ovoga Zakona isključena iz grupe kreditnih institucija u RH.

(4) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj dužna je na pojedinačnoj osnovi postupati u skladu s odredbama o javnom objavljivanju informacija iz članka 176. do 178. ovoga Zakona ako:

1) nema položaj podređene kreditne institucije čije nadređeno društvo ima obvezu javnog objavljivanja informacija u smislu članka 176. do 178. ovoga Zakona na konsolidiranoj osnovi,

2) nema položaj nadređene kreditne institucije i

3) je prema članku 282. stavku 7. ovoga Zakona isključena iz grupe kreditnih institucija u RH.

Ispunjavanje zahtjeva na konsolidiranoj osnovi

Članak 127.

(1) Nadređena kreditna institucija u Republici Hrvatskoj dužna je za svoju grupu kreditnih institucija u RH na konsolidiranoj osnovi ispunjavati zahtjeve u vezi sa:

- 1) minimalnim kapitalnim zahtjevima iz članka 130. i 131. ovoga Zakona,
- 2) velikim izloženostima iz članka 149. do 155. ovoga Zakona,
- 3) ulaganjem u materijalnu imovinu iz članka 157. stavka 3. ovoga Zakona,
- 4) ulaganjima u kapital nefinancijskih institucija iz članka 157. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
- 5) strategijama i postupcima procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala iz članka 111. ovoga Zakona i
- 6) sastavljanjem i dostavljanjem financijskih i drugih izvještaja za potrebe Hrvatske narodne banke.

(2) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je podređena nadređenom financijskom holdingu na način iz članka 282. stavka 1., 3., 4. i 5. ovoga Zakona dužna je na konsolidiranoj osnovi ispunjavati zahtjeve iz stavka 1. ovoga članka za grupu kreditnih institucija u RH kojoj pripada. Ako je više kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj podređeno istom nadređenom financijskom holdingu, obveza ispunjavanja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na onu kreditnu instituciju koja ima najveći bilančni iznos.

(3) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ima položaj nadređene kreditne institucije u EU dužna je na konsolidiranoj osnovi ispunjavati obveze o javnom objavljivanju informacija iz članka 176. do 178. ovoga Zakona.

(4) Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je podređena financijskom holdingu koji ima položaj nadređenog financijskog holdinga u EU na način iz članka 282. ovoga Zakona dužna je ispunjavati obveze o javnom objavljivanju informacija iz članka 176. do 178. ovoga Zakona na konsolidiranoj osnovi. Ako je više kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj podređeno istom nadređenom financijskom holdingu u EU, obveza javnog objavljivanja informacija odnosi se na onu kreditnu instituciju koja ima najveći bilančni iznos.

(5) Iznimno od stavka 3. i 4. ovoga članka, Hrvatska narodna banka može od podređene kreditne institucije koja je značajna za bankovni sustav Republike Hrvatske zahtijevati ispunjavanje obveza o javnom objavljivanju informacija iz članka 176. stavka 1. točke 3. i 4. ovoga Zakona, i to:

1) na konsolidiranoj osnovi ako ta kreditna institucija u Republici Hrvatskoj ima položaj nadređene kreditne institucije u RH unutar svoje grupe kreditnih institucija i

2) na pojedinačnoj osnovi u drugim slučajevima.

(6) Pri određivanju značajnosti pojedine kreditne institucije za bankovni sustav Republike Hrvatske, Hrvatska narodna banka rukovodit će se njezinim tržišnim udjelom (ukupnoga odnosno pojedinoga segmenta poslovanja), vrstama i opsegom usluga koje pruža te utjecajem na stabilnost financijskog sustava Republike Hrvatske.

(7) Podređena kreditna institucija ili nadređeni financijski holding u grupi kreditnih institucija u RH koji imaju nadređeni položaj ili imaju sudjelujući udio u drugoj kreditnoj instituciji, financijskoj instituciji ili društvu za upravljanje ili mirovinskom društvu sa sjedištem u trećoj državi dužni su obveze iz stavka 1. ovoga članka i članka 113. ovoga Zakona ispunjavati na konsolidiranoj osnovi na razini te podgrupe.

(8) Nadređena kreditna institucija u grupi kreditnih institucija u RH, nadređeni financijski

holding iz članka 282. ovoga Zakona te njihova podređena društva u grupi kreditnih institucija u RH dužni su na konsolidiranoj osnovi ispunjavati obveze o unutarnjem upravljanju iz članka 113. ovoga Zakona na razini grupe kreditnih institucija u RH ili podgrupe kreditnih institucija, s ciljem da se osigura da organizacijski ustroj, postupci i sustavi unutar grupe kreditnih institucija budu usklađeni i propisno primijenjeni te da omogućavaju neometano prikupljanje svih podataka i informacija potrebnih za obavljanje supervizije.

(9) Hrvatska narodna banka može kreditnoj instituciji, na njezin zahtjev, dopustiti da ne objavljuje, u potpunosti ili djelomično, informacije iz članka 176. do 178. ovoga Zakona, pod uvjetom da te informacije objavi nadređeno društvo kreditne institucije koje ima sjedište u trećoj državi na konsolidiranoj osnovi i da je to objavljivanje usporedivo s objavljivanjem prema ovom Zakonu.

V. ADEKVATNOST JAMSTVENOGA KAPITALA

V.1. OPĆE ODREDBE O ADEKVATNOSTI JAMSTVENOGA KAPITALA

Odobrenja Hrvatske narodne banke

Članak 128.

(1) Kreditna institucija ili članica grupe kreditnih institucija u RH dužna je dobiti odobrenje Hrvatske narodne banke za:

- 1) izračun iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom primjenom pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima (u nastavku teksta: IRB pristup),
- 2) primjenu vlastitih procjena korektivnih faktora kod složene metode financijskoga kolaterala te internih modela za izračun potpuno prilagođene vrijednosti izloženosti kod standardiziranih ugovora o netiranju, u okviru tehnika smanjenja kreditnog rizika,
- 3) pojedine načine izračuna iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom za sekuritizacijske pozicije u skladu s podzakonskim aktima Hrvatske narodne banke,
- 4) primjenu naprednog pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik,
- 5) primjenu internog modela za izračun kapitalnog zahtjeva za rizik druge ugovorne strane,
- 6) primjenu internih modela za izračun kapitalnih zahtjeva za pozicijski rizik, valutni rizik i/ili robni rizik,
- 7) primjenu internog modela za vrednovanje opcija i
- 8) primjenu modela osjetljivosti za izračun pozicija u izvedenim financijskim instrumentima.

(2) Za odobrenja iz stavka 1. ovoga članka grupa kreditnih institucija u RH dužna je podnijeti zajednički zahtjev za izdavanje odobrenja.

(3) Hrvatska narodna banka može, u suradnji s drugim nadležnim tijelima, dopustiti da određene kvalifikacijske uvjete i minimalne zahtjeve za primjenu određenih pristupa i internih modela ispune nadređeno i podređeno društvo promatrani zajedno ako nadređena kreditna institucija u EU i njoj podređena društva ili podređena društva kreditnoj instituciji nadređenoga financijskog holdinga u EU izračunavaju kapitalne zahtjeve za kreditni i operativni rizik primjenom pristupa iz stavka 1. točke 1. i 4. ovoga članka na grupnoj osnovi.

(4) Kreditna institucija dužna je odmah obavijestiti Hrvatsku narodnu banku ako planira izmjenu internog modela iz stavka 1. ovoga članka za koji je dobila odobrenje Hrvatske narodne banke.

(5) Hrvatska narodna banka će u slučaju iz stavka 4. ovoga članka, na temelju dostavljene dokumentacije i informacija kojima raspolaže, ocijeniti da li planirana izmjena zahtjeva izmjenu odobrenja iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Kreditna institucija dužna je odmah obavijestiti Hrvatsku narodnu banku ako prestane ispunjavati uvjete za izdavanje odobrenja iz stavka 1. ovoga članka i priložiti:

- 1) dokaz da odstupanja nisu materijalno značajna ili
- 2) plan za osiguravanje ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka.

Definicija izloženosti

Članak 129.

Izloženost kreditne institucije prema jednoj osobi je iznos svih aktivnih bilančnih stavki i stavki izvan bilance koje se odnose na izloženost prema toj osobi.

Stopa adekvatnosti jamstvenoga kapitala

Članak 130.

- (1) Stopa adekvatnosti jamstvenoga kapitala mora iznositi najmanje 12 posto (u nastavku teksta: minimalna stopa adekvatnosti jamstvenoga kapitala).
- (2) Stopa adekvatnosti jamstvenoga kapitala izračunava se na način koji Hrvatska narodna banka propiše podzakonskim aktom.
- (3) Iznimno, Hrvatska narodna banka može propisati i veću minimalnu stopu adekvatnosti jamstvenoga kapitala od stope iz stavka 1. ovoga članka za kreditne institucije koje izrazito rizično posluju.

Minimalni iznos jamstvenoga kapitala

Članak 131.

- (1) Jamstveni kapital kreditne institucije ni u jednom trenutku ne smije biti manji od zbroja iznosa sljedećih kapitalnih zahtjeva:
 - 1) za kreditni rizik (uključujući sekuritizacijski i razrjeđivački rizik) – kapitalnih zahtjeva za sve poslove u knjizi banke, i to u iznosu ne manjem od 12 posto ukupnog iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom,
 - 2) za rizik druge ugovorne strane – kapitalnih zahtjeva za sve poslove kreditne institucije, i to u iznosu ne manjem od 12 posto ukupnog iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom,
 - 3) za pozicijski rizik i rizik namire – kapitalnih zahtjeva za poslove u knjizi trgovanja u skladu s metodologijom koju propiše Hrvatska narodna banka podzakonskim aktom,
 - 4) za prekoračenje dopuštenih izloženosti – kapitalnih zahtjeva za pozicije knjige trgovanja iz kojih proizlazi prekoračenje u skladu s metodologijom koju propiše Hrvatska narodna banka podzakonskim aktom,
 - 5) za valutni rizik i robni rizik – kapitalnih zahtjeva za sve poslove kreditne institucije u skladu s metodologijom koju propiše Hrvatska narodna banka podzakonskim aktom i
 - 6) za operativni rizik – kapitalnih zahtjeva za sve poslove kreditne institucije u skladu s metodologijom koju propiše Hrvatska narodna banka podzakonskim aktom.
- (2) Iznimno, Hrvatska narodna banka može propisati i veći iznos jamstvenoga kapitala od iznosa iz stavka 1. ovoga članka za kreditne institucije koje izrazito rizično posluju.

V.2. KAPITALNI ZAHTJEVI ZA KREDITNI RIZIK

Iznos izloženosti ponderiran kreditnim rizikom

Članak 132.

- (1) Kreditna institucija dužna je za izračun iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom koristiti se standardiziranim pristupom.
- (2) Iznimno, kreditna se institucija za izračun iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom i iznosa očekivanoga gubitka može, ako je za to dobila odobrenje Hrvatske narodne banke, koristiti IRB pristupom na način i u opsegu propisanom člankom 128. i 135. ovoga Zakona.

Standardizirani pristup mjerenju kreditnog rizika

Članak 133.

Kod izračuna ukupnog iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom na osnovi standardiziranog pristupa kreditna institucija dužna je na svaku izloženost primijeniti ponder rizika koji ovisi o:

- 1) kategoriji izloženosti u koju je određena izloženost raspoređena i
- 2) stupnju kreditne kvalitete izloženosti ako je izloženost raspoređena u određenu kategoriju izloženosti za koju se izračunava stupanj kreditne kvalitete.

Priznavanje vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika

Članak 134.

- (1) Kreditna institucija može se za utvrđivanje stupnja kreditne kvalitete izloženosti koristiti ocjenom kreditnog rizika koju dodjeljuje vanjska institucija za procjenu kreditnog rizika, a koju je za tu namjenu prethodno priznala Hrvatska narodna banka, ili ocjenom kreditnog rizika agencije za kreditiranje izvoza pod uvjetima koje propisuje Hrvatska narodna banka.
- (2) Hrvatska narodna banka priznaje vanjsku instituciju za procjenu kreditnog rizika kao prihvatljivu u smislu stavka 1. ovoga članka samo ako njezina metodologija za procjenu kreditnog rizika udovoljava propisanim zahtjevima koji se odnose na objektivnost, neovisnost, kontinuirano praćenje i transparentnost kao ključnih elemenata u procjenjivanju stupnja vjerodostojnosti i transparentnosti njihovih kreditnih procjena.
- (3) Za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom za sekuritizacijske pozicije vanjska institucija za procjenu kreditnog rizika dužna je, uz uvjete iz stavka 2. ovoga članka, dokazati iskustvo u području sekuritizacije.
- (4) Hrvatska narodna banka izdaje odobrenje za priznavanje vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika za pojedini tržišni segment ili za sve tržišne segmente te za njihov način raspoređivanja kreditnih rejtinga ako su zadovoljeni uvjeti koje je propisala.
- (5) Hrvatska narodna banka će objaviti popis priznatih vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika s načinom raspoređivanja njihovih kreditnih rejtinga u određene stupnjeve kreditne kvalitete po pojedinim tržišnim segmentima.
- (6) Hrvatska narodna banka može priznati vanjsku instituciju za procjenu kreditnog rizika kao prihvatljivu u smislu stavka 1. i 3. ovoga članka na temelju vlastitih procjena ili ako su je priznala nadležna tijela država članica.

IRB pristup

Članak 135.

- (1) Kreditna institucija koja je dobila odobrenje iz članka 128. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, uključujući nadređena i podređena društva u grupi kreditnih institucija, primijenit će IRB pristup na sve izloženosti u opsegu koji je utvrđen odobrenjem.
- (2) Opseg primjene IRB pristupa obuhvaća:
 - 1) osnovni IRB pristup,
 - 2) napredni IRB pristup i
 - 3) trajna izuzeća iz stavka 6. ovoga članka.
- (3) Kreditna institucija može izmijeniti opseg primjene IRB pristupa samo iz opravdanih razloga i uz prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke.
- (4) Odobrenjem iz članka 128. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona Hrvatska narodna banka može dopustiti kreditnoj instituciji da IRB pristup uvodi postupno.
- (5) Kreditna institucija iz stavka 1. ovoga članka dužna je najmanje jedanput godišnje provoditi i dokumentirati postupak validacije IRB pristupa.
- (6) Kreditna institucija koja primjenjuje IRB pristup može, uz odobrenje Hrvatske narodne banke, i to samo za kategorije izloženosti koje odredi Hrvatska narodna banka svojim podzakonskim aktom izračunavati iznose izloženosti ponderirane kreditnim rizikom primjenom standardiziranog pristupa.
- (7) Kreditna institucija koja primjenjuje IRB pristup može prijeći na primjenu standardiziranog pristupa samo iz opravdanih razloga i uz prethodno odobrenje za promjenu pristupa od Hrvatske narodne banke.

Tehnike smanjenja kreditnog rizika

Članak 136.

- (1) Tehnike smanjenja kreditnog rizika su tehnike primjene propisane priznate kreditne zaštite za smanjenje kreditnog rizika povezanog s jednom ili više izloženosti kreditne institucije.
- (2) Kreditna se institucija može pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom ili iznosa očekivanoga gubitka u odnosu na određenu izloženost koristiti kreditnom zaštitom ako je kreditna zaštita priznata za smanjenje kreditnog rizika i ako udovoljava minimalnim zahtjevima koji osiguravaju njezinu realizaciju.
- (3) Pri izračunu učinaka primijenjene kreditne zaštite kreditna se institucija može koristiti jednostavnom ili složenom metodom financijskoga kolaterala. Kreditna institucija koja se koristi složenom metodom financijskoga kolaterala, može se, ako je za to dobila odobrenje Hrvatske narodne banke, pri izračunu učinaka primijenjene kreditne zaštite koristiti vlastitom procjenom korektivnog faktora. Kreditna se institucija može, ako je za to dobila odobrenje Hrvatske narodne banke, koristiti internim modelima za izračun potpuno prilagođene vrijednosti za standardizirani ugovor o netiranju.

Kapitalni zahtjev za rizik namire i rizik druge ugovorne strane

Članak 137.

- (1) Pri izračunu kapitalnog zahtjeva za rizik namire kreditna se institucija dužna koristiti metodologijom i odgovarajućim faktorima i ponderima rizika propisanim podzakonskim aktom Hrvatske narodne banke.

(2) Pri izračunu kapitalnog zahtjeva za rizik druge ugovorne strane kreditna je institucija dužna koristiti se metodama i ponderima rizika propisanim podzakonskim aktom Hrvatske narodne banke.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kreditna se institucija može za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za rizik druge ugovorne strane koristiti i internim modelom ako je za njega dobila prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke.

V.3. KAPITALNI ZAHTJEVI ZA TRŽIŠNE RIZIKE

Kapitalni zahtjev za pozicijski rizik

Članak 138.

(1) Kapitalni zahtjev za pozicijski rizik jednak je zbroju kapitalnih zahtjeva za opći pozicijski rizik i kapitalnih zahtjeva za specifični pozicijski rizik. Kapitalni zahtjevi za opći, odnosno specifični pozicijski rizik izračunavaju se na osnovi neto pozicije svakog pojedinačnog financijskog instrumenta u knjizi trgovanja.

(2) Pri izračunu kapitalnog zahtjeva za opći pozicijski rizik dužničkih financijskih instrumenata kreditna institucija dužna je koristiti se pristupom zasnovanim na dospijeću ili pristupom zasnovanom na trajanju.

(3) Pri izračunu kapitalnog zahtjeva za opći i specifični pozicijski rizik dužničkih i vlasničkih financijskih instrumenata kreditna institucija dužna je koristiti se metodologijom i odgovarajućim ponderima rizika propisanim podzakonskim aktom Hrvatske narodne banke.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, kreditna se institucija može za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za pozicijski rizik koristiti i internim modelom ako je za njega dobila prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke.

Kapitalni zahtjev za valutni rizik

Članak 139.

(1) Kreditna institucija dužna je izračunavati ukupnu otvorenu deviznu poziciju na osnovi otvorenih deviznih pozicija u svakoj pojedinoj valuti i zlatu. Kreditna institucija dužna je koristiti se metodologijom izračuna otvorenih deviznih pozicija propisanom podzakonskim aktom Hrvatske narodne banke.

(2) Kreditna institucija dužna je izračunavati kapitalni zahtjev za valutni rizik ako njezina ukupna otvorena devizna pozicija (uključujući poziciju u zlatu) prelazi dva posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kreditna se institucija može za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za valutni rizik koristiti i internim modelom ako je za njega dobila prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke.

Kapitalni zahtjev za robni rizik

Članak 140.

(1) Kapitalni zahtjev za robni rizik izračunava se na osnovi pozicije koja se odnosi na svaku pojedinačnu vrstu robe.

(2) Pri izračunu kapitalnog zahtjeva za robni rizik kreditna institucija dužna je koristiti se jednostavnim pristupom ili pristupom ljestvice dospijeća u skladu s metodologijom

propisanom podzakonskim aktom Hrvatske narodne banke.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kreditna se institucija može za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za robni rizik koristiti i internim modelom ako je za njega dobila prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke.

V.4. KAPITALNI ZAHTJEV ZA PREKORAČENJE DOPUŠTENIH IZLOŽENOSTI

Kapitalni zahtjev za prekoračenje dopuštenih izloženosti

Članak 141.

Kreditna institucija dužna je izračunati kapitalni zahtjev za prekoračenje dopuštenih izloženosti iz članka 150. i 151. ovoga Zakona ako su navedena prekoračenja proizašla isključivo i u cijelosti iz pozicija knjige trgovanja.

V.5. KAPITALNI ZAHTJEVI ZA OPERATIVNI RIZIK

Pristupi za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik

Članak 142.

Kreditna institucija dužna je za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik koristiti se jednostavnim pristupom, standardiziranim pristupom ili naprednim pristupom.

Promjena pristupa za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik

Članak 143.

(1) Iznimno od članka 142. ovoga Zakona, kreditna se institucija može istodobno koristiti s više pristupa uz prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke.

(2) Kreditna institucija koja primjenjuje jednostavni pristup može prijeći na primjenu standardiziranog pristupa ili na primjenu naprednog pristupa. Kreditna institucija koja primjenjuje standardizirani pristup može prijeći na primjenu naprednog pristupa.

(3) Kreditna institucija koja primjenjuje standardizirani pristup može prijeći na primjenu jednostavnog pristupa samo iz opravdanih razloga i uz prethodno odobrenje za promjenu pristupa od Hrvatske narodne banke.

(4) Kreditna institucija koja primjenjuje napredni pristup može prijeći na primjenu jednostavnog pristupa ili na primjenu standardiziranog pristupa samo iz opravdanih razloga i uz prethodno odobrenje za promjenu pristupa od Hrvatske narodne banke.

Relevantni pokazatelj

Članak 144.

(1) Osnova za izračun relevantnog pokazatelja je zbroj neto kamatnih i neto nekamatnih prihoda.

(2) Iznimno, ako kreditna institucija nije poslovala tijekom cijeloga ili dijela razdoblja za koje bi trebala izračunati relevantni pokazatelj ili iz nekoga drugog razloga ne raspolaže podacima potrebnim za izračun relevantnog pokazatelja, može se, uz prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke, koristiti vlastitim poslovnim procjenama za izračun relevantnog pokazatelja.

Jednostavni pristup

Članak 145.

Kapitalni zahtjev za operativni rizik prema jednostavnom pristupu jest određeni postotak relevantnog pokazatelja.

Standardizirani pristup

Članak 146.

- (1) Za potrebe standardiziranog pristupa kreditna institucija razvrstava svoje aktivnosti u poslovne linije. Izračun kapitalnog zahtjeva prema standardiziranom pristupu zasniva se na određenom postotku relevantnog pokazatelja za pojedinu poslovnu liniju, koji će podzakonskim aktom propisati Hrvatska narodna banka.
- (2) Kreditna institucija koja primjenjuje standardizirani pristup dužna je ispunjavati kvalifikacijske uvjete za standardizirani pristup.

Napredni pristup

Članak 147.

- (1) Kreditna institucija može primjenjivati napredni pristup koji se zasniva na njezinu vlastitom sustavu mjerenja operativnog rizika i internim modelima za izračun kapitalnih zahtjeva uz prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke.
- (2) Kreditna institucija koja se koristi naprednim pristupom mora ispunjavati kvalifikacijske uvjete propisane za napredni pristup.
- (3) Odobrenjem iz članka 128. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona Hrvatska narodna banka može dopustiti kreditnoj instituciji da napredni pristup uvodi postupno.

Obavješćavanje Hrvatske narodne banke u vezi s operativnim rizikom

Članak 148.

- (1) Kreditna institucija koja primjenjuje jednostavni pristup za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik dužna je obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o namjeri prelaska na primjenu standardiziranog pristupa za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik.
- (2) Kreditna institucija dužna je bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku ako prestane ispunjavati uvjete iz članka 146. i 147. ovoga Zakona i podzakonskih akata, koji se odnose na uvjete za kombiniranje pristupa, primjenu standardiziranoga, odnosno naprednog pristupa te postupke izračuna kapitalnog zahtjeva za operativni rizik prema jednostavnom i standardiziranom pristupu, te će predložiti mjere i rok za ispunjavanje propisanih uvjeta.

VI. VELIKA IZLOŽENOST

Velika izloženost

Članak 149.

Velika izloženost kreditne institucije jest izloženost prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba koja je jednaka ili prelazi 10 posto njezina jamstvenoga kapitala.

Najveća dopuštena izloženost

Članak 150.

(1) Izloženost kreditne institucije prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba ne smije prelaziti 25 posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije.

(2) Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga članka, izloženost prema jednoj osobi iz članka 153. ovoga Zakona ili grupi s njom povezanih osoba ne smije prelaziti 10 posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije.

Ograničenja ukupnih izloženosti

Članak 151.

(1) Zbroj svih velikih izloženosti ne smije prelaziti 600 posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije.

(2) Zbroj svih izloženosti prema osobama iz članka 153. ovoga Zakona ne smije prelaziti 50 posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije.

Izloženost kreditne institucije prema grupi

Članak 152.

(1) Ograničenja propisana člankom 150. stavkom 2. i člankom 151. stavkom 2. ovoga Zakona ne odnose se na izloženost kreditne institucije prema njoj nadređenom društvu, njoj podređenim društvima i s njima povezanim osobama.

(2) Na ukupnu izloženost iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se ograničenja propisana člankom 150. stavkom 1. i člankom 151. stavkom 1. ovoga Zakona.

Osobe u posebnom odnosu s kreditnom institucijom

Članak 153.

(1) Osobe u posebnom odnosu s kreditnom institucijom prema kojima bi nastala ili bi se povećala izloženost kreditne institucije jesu:

- 1) dioničari kreditne institucije koji imaju 5 ili više posto dionica kreditne institucije s pravom glasa u glavnoj skupštini kreditne institucije,
- 2) članovi uprave i nadzornog odbora te prokuristi kreditne institucije,
- 3) osobe koje s kreditnom institucijom imaju ugovore o radu sklopljene uz posebne uvjete i
- 4) pravne osobe u kojima kreditna institucija ima sudjelujući udio.

(2) Pod osobama u posebnom odnosu s kreditnom institucijom smatraju se i s njima povezane osobe, a na način iz članka 24. ovoga Zakona.

Suglasnost nadzornog odbora

Članak 154.

(1) Za zaključivanje pojedinačnog pravnog posla na temelju kojeg bi ukupna izloženost kreditne institucije mogla rezultirati velikom izloženošću kreditne institucije prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba potrebna je suglasnost nadzornog odbora kreditne institucije. Suglasnost nadzornog odbora potrebna je i za zaključivanje pravnog posla zbog kojeg bi se velika izloženost kreditne institucije prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba povećala tako da postane jednaka ili da prijeđe 15 posto, odnosno 20 posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije.

(2) Za pravni posao zbog kojeg bi nastala ili bi se povećala izloženost kreditne institucije prema osobama iz članka 153. ovoga Zakona potrebna je prethodna suglasnost nadzornog odbora kreditne institucije.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, za pravni posao kojim nastaje ili se povećava izloženost kreditne institucije prema fizičkim osobama iz članka 153. ovoga Zakona nije potrebna prethodna suglasnost nadzornog odbora kreditne institucije ako se pravni posao sklapa prema uvjetima propisanim općim uvjetima poslovanja kreditne institucije.

Prekoračenje najveće dopuštene izloženosti

Članak 155.

(1) Ako kreditna institucija zbog okolnosti na koje ne može utjecati, na osnovi stavki iz knjige banke, prekorači najveću dopuštenu izloženost iz članka 150. do 152. ovoga Zakona, dužna je o tome bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku. Kreditna institucija dužna je uz obavijest priložiti opis mjera koje će provesti radi usklađivanja svoga poslovanja sa zahtjevima iz članka 150. do 152. ovoga Zakona i u toj obavijesti navesti rok u kojem će te mjere biti provedene.

(2) Kreditna institucija može prekoračiti najveću dopuštenu izloženost iz članka 150. ili 151. ovoga Zakona ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1) izloženost prema određenoj osobi ili grupi povezanih osoba koja proizlazi iz stavki knjige banke ne prelazi ni ograničenja iz članka 150. ni ograničenja iz članka 151. ovoga Zakona, odnosno da prekoračenje proizlazi isključivo i u cijelosti iz pozicija u knjizi trgovanja,

2) kreditna institucija je jamstvenim kapitalom pokrila kapitalni zahtjev za prekoračenje dopuštenih izloženosti u skladu sa člankom 141. ovoga Zakona,

3) ako je od dana prekoračenja proteklo najviše 10 dana, zbroj izloženosti kreditne institucije prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba koja proizlazi iz pozicija knjige trgovanja ne smije prijeći više od 375 posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije i

4) ako je od dana prekoračenja proteklo više od 10 dana, zbroj izloženosti kreditne institucije prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba koji prekoračuje izloženost iz članka 150. i 151. ovoga Zakona ne smije prijeći više od 450 posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije.

VII. ULAGANJE U KAPITAL NEFINANCIJSKIH INSTITUCIJA I MATERIJALNU IMOVINU

Nefinancijska institucija

Članak 156.

U smislu članka 157. do 160. ovoga Zakona, nefinancijska institucija jest svaka pravna osoba, osim:

- 1) kreditne ili financijske institucije,
- 2) društva za pomoćne usluge i
- 3) društva za osiguranje i reosiguranje.

Ograničenja ulaganja u kapital nefinancijskih institucija i materijalnu imovinu

Članak 157.

- (1) Ulaganje kreditne institucije u kapital jedne nefinancijske institucije ne smije prelaziti 15 posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije.
- (2) Ukupna ulaganja kreditne institucije u kapital nefinancijskih institucija ne smiju prelaziti 30 posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije.
- (3) Ukupna ulaganja kreditne institucije u materijalnu imovinu ne smiju prelaziti 40 posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije.

Iznimke od ograničenja ulaganja

Članak 158.

- (1) Ulaganjima iz članka 157. ovoga Zakona ne smatraju se ulaganja koja je kreditna institucija stekla, u prve dvije godine nakon stjecanja, u zamjenu za svoje tražbine u postupku financijskog restrukturiranja te u stečajnom i ovršnom postupku, kao i primjenom instrumenata osiguranja tražbina u skladu s Ovršnim zakonom.
- (2) Ulaganjima iz članka 157. stavka 1. i 2. ovoga Zakona ne smatraju se ni:
 - 1) ulaganja u dionice i druge vlasničke vrijednosne papire koji se drže tijekom pružanja usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa, ali najviše 12 mjeseci od dana stjecanja,
 - 2) ulaganja u dionice, druge vlasničke vrijednosne papire ili udjele stečene u ime kreditne institucije, a za tuđi račun ni
 - 3) ulaganja u dionice, druge vlasničke vrijednosne papire ili udjele koji se drže u knjizi trgovanja.

Dopušteno prekoračenje ulaganja

Članak 159.

- (1) Kreditna institucija može prekoračiti ograničenja iz članka 157. stavka 1. i 2. ovoga Zakona ako je iznos ulaganja koji prekoračuje ograničenje u potpunosti pokriven jamstvenim kapitalom. Ako je kreditna institucija istodobno prekoračila ograničenje iz članka 157. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, jamstvenim kapitalom treba pokriti veći iznos.

(2) Kreditna institucija iz stavka 1. ovoga članka će to prekoračenje iskazati kao odbitnu stavku pri izračunu jamstvenoga kapitala.

Suglasnost Hrvatske narodne banke za pojedina ulaganja

Članak 160.

(1) Kreditna institucija dužna je prije sklapanja pravnog posla kojim, postupno ili odjednom, stječe udio od 20 i više posto u drugoj pravnoj osobi, a koji je veći od 10 posto jamstvenoga kapitala kreditne institucije, dobiti prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke.

(2) Kreditna institucija dužna je prije sklapanja pravnog posla kojim stječe većinski udio u kapitalu ili većinsko pravo odlučivanja u drugoj pravnoj osobi za to dobiti prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, kreditna institucija nije dužna dobiti prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke za sklapanje pravnog posla kojim stječe dionice ili udjele koje namjerava držati u knjizi trgovanja.

(4) Kreditna institucija dužna je obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o svakoj promjeni djelatnosti pravne osobe u kojoj ima većinski udio u kapitalu ili većinsko pravo odlučivanja prije upisa te djelatnosti u sudski registar. Kreditna institucija dužna je obavijestiti Hrvatsku narodnu banku u slučaju da pravna osoba u kojoj ima većinski udio u kapitalu ili većinsko pravo odlučivanja donese odluku o osnivanju druge pravne osobe, kao i o djelatnostima te pravne osobe, i to u roku od osam dana od dana donošenja odluke o osnivanju.

(5) Zahtjevu za izdavanje prethodne suglasnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka prilaže se sljedeća dokumentacija:

- 1) detaljan opis pravnog posla za koji se zahtjev podnosi,
- 2) opis radnji koje je podnositelj zahtjeva već poduzeo u vezi s pravnim poslom za koji se zahtjev podnosi,
- 3) opis utjecaja stjecanja većinskog udjela u kapitalu ili većinskog prava odlučivanja na postojeće poslovanje podnositelja zahtjeva i
- 4) poslovni plan s projekcijama financijskih izvještaja za iduće tri godine.

VIII. PROPISI O UPRAVLJANJU RIZICIMA

Propisi o upravljanju rizicima

Članak 161.

(1) Hrvatska narodna banka može pobliže propisati:

- 1) u vezi s izračunom jamstvenoga kapitala na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi:
 - karakteristike i vrste stavki koje se uključuju u izračun jamstvenoga kapitala,
 - način i obujam u kojem se pojedinačne stavke uključuju u izračun pojedinih dijelova jamstvenoga kapitala,
 - način i rokove izvješćivanja Hrvatske narodne banke;
- 2) postupke procjenjivanja, način i rokove izvješćivanja Hrvatske narodne banke o adekvatnosti internoga kapitala kreditne institucije i izračun internoga kapitala na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi;
- 3) u vezi s pravilima o upravljanju rizicima:
 - opća pravila o upravljanju rizicima,
 - pravila o upravljanju kreditnim rizikom,
 - pravila o upravljanju tržišnim rizicima,

- standardni kamatni šok, način izračuna ekonomske vrijednosti kreditne institucije, izvješćivanje Hrvatske narodne banke, te ostale postupke i načela za upravljanje kamatnim rizikom u knjizi banke,
 - način izračuna likvidnosnih pozicija i pravila o upravljanju likvidnosnim rizikom,
 - pravila o upravljanju operativnim rizikom,
 - pravila o upravljanju ostalim rizicima;
- 4) u vezi s praćenjem portfelja koji nose kreditni rizik:
- kriterije raspoređivanja izloženosti u skupine prema nadoknadivosti,
 - način provođenja vrijednosnog usklađivanja, ispravaka vrijednosti za bilančne stavke te rezerviranja za izvanbilančne stavke;
- 5) u vezi s izračunom kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik:
- vrste i karakteristike kategorija izloženosti,
 - način izračuna izloženosti,
 - pravila za izračun iznosa izloženosti ponderiranog kreditnim rizikom za pojedine vrste izloženosti te za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik i iznosa očekivanih gubitaka,
 - uvjete i postupak za priznavanje vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika od strane Hrvatske narodne banke, način praćenja vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika kao i opseg i način objavljivanja informacija o rezultatima provedenog postupka priznavanja,
 - uvjete i pravila uporabe ocjene vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika u svrhu izračuna iznosa izloženosti ponderiranog kreditnim rizikom od strane kreditne institucije, te način izvješćivanja Hrvatske narodne banke i objavljivanja od strane vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika,
 - uvjete i pravila uporabe procjena kreditnog rizika agencija za kreditiranje izvoza,
 - kriterije za uporabu kreditne zaštite i izračun učinka njezine uporabe,
 - minimalne zahtjeve za izdavanje odobrenja za IRB pristup,
 - opseg i način primjene IRB pristupa,
 - način i uvjete postupnog uvođenja IRB pristupa te trajnih izuzeća,
 - pravila o načinu uključivanja sekuritizacije pri izračunu kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik,
 - metodologiju, faktore i pondere rizika za kapitalne zahtjeve za rizik namire i rizik druge ugovorne strane,
 - izračun bonitetnih zahtjeva na konsolidiranoj osnovi;
- 6) u vezi s izračunom kapitalnog zahtjeva za tržišni rizik:
- odrednice knjige trgovanja,
 - način izračuna izloženosti,
 - metodologiju i pondere rizika za izračun kapitalnog zahtjeva za pozicijske rizike,
 - način izračuna ukupne otvorene devizne pozicije te način izračuna kapitalnog zahtjeva za valutni rizik,
 - metodologiju za jednostavni pristup ili pristup ljestvice dospijeća pri izračunu kapitalnog zahtjeva za robni rizik,
 - upute u vezi s metodama i uvjetima za uporabu pojedinih metoda za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike,
 - uvjete za uporabu te upute u vezi s opsegom i načinom uporabe internih modela za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike,
 - izračun bonitetnih zahtjeva na konsolidiranoj osnovi;
- 7) u vezi s izračunom kapitalnog zahtjeva za operativni rizik:
- izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik, uvjete i način kombiniranja pristupa, postupak izdavanja odobrenja za prelazak sa standardiziranog pristupa na jednostavni pristup te postupak izdavanja odobrenja za prelazak s naprednog pristupa na jednostavni pristup ili na standardizirani pristup,

- pojedinačne elemente, ograničenja i isključenja za izračun relevantnog pokazatelja koji se koristi pri izračunu kapitalnog zahtjeva za operativni rizik,
- način i parametre za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik prema jednostavnom pristupu,
- poslovne linije, način i parametre za izračun kapitalnog zahtjeva te kvalifikacijske uvjete za uporabu standardiziranog pristupa,
- način i parametre za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik prema naprednom pristupu, kvalifikacijske uvjete za primjenu naprednog pristupa kao i postupno uvođenje naprednog pristupa,
- uvjete za priznavanje učinaka osiguranja i drugih mehanizama za prijenos rizika te odobravanje uporabe naprednog pristupa za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik,
- izračun bonitetnih zahtjeva na konsolidiranoj osnovi;

8) u vezi s izračunom velike izloženosti:

- način izračuna izloženosti,
- pravila o postupcima pri izračunavanju koncentracijskog rizika, uključujući i velike izloženosti, izloženost prema osobama u posebnom odnosu s kreditnom institucijom te izloženost prema davateljima instrumenata osiguranja,
- druga izuzeća od ograničenja iz članka 150. i 151. ovoga Zakona,
- metodologiju i odgovarajuće faktore izračuna kapitalnog zahtjeva za prekoračenja dopuštenih izloženosti,
- izračun bonitetnih zahtjeva na konsolidiranoj osnovi;

9) u vezi s ulaganjima u kapital i ulaganjima u materijalnu imovinu:

- način procjenjivanja i uključivanja pojedinačnih ulaganja u izračun ograničenja ulaganja u kapital nefinancijskih institucija i u materijalnu imovinu,
- način izračuna ograničenja ulaganja te postupke u slučaju prekoračenja tih ulaganja,
- način i rokove izvješćivanja Hrvatske narodne banke o ulaganjima kreditnih institucija u kapital nefinancijskih institucija i drugih pravnih osoba te o ulaganjima u materijalnu imovinu,
- izračun bonitetnih zahtjeva na konsolidiranoj osnovi,
- postupak i način izdavanja prethodne suglasnosti;

10) obvezu rezerviranja sredstava za sudske sporove i pravni rizik i

11) u vezi s izvješćivanjem Hrvatske narodne banke:

- sadržaj izvješća i obavijesti,
- rokove i način izvješćivanja.

(2) Hrvatska narodna banka može propisati formiranje rezervi za opće bankovne rizike, način izračuna stanja pojedinačnih i svih otvorenih stavki i najveće dopuštene razlike između tih stavki i ograničenja kojima se određuju posebni uvjeti poslovanja kreditnih institucija.

IX. IZVJEŠTAVANJE HRVATSKE NARODNE BANKE

Izvještavanje

Članak 162.

(1) Kreditna institucija dužna je izvješćivati Hrvatsku narodnu banku u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Kreditna institucija dužna je bez odgađanja izvijestiti Hrvatsku narodnu banku o:

1) svim činjenicama koje se upisuju u sudski registar, i to o svakoj podnesenoj prijavi za upis podataka u sudski registar te o svakom izvršenom upisu promjene podataka u sudskom registru,

- 2) sazivanju glavne skupštine dioničara i svim odlukama donesenim na toj skupštini,
- 3) svakoj planiranoj promjeni u temeljnom kapitalu kreditne institucije od 10 ili više posto i
- 4) prestanku pružanja pojedinih bankovnih i/ili financijskih usluga.

(3) Osim o činjenicama iz stavka 2. ovoga članka, kreditna institucija dužna je izvješćivati Hrvatsku narodnu banku o:

1) dužnicima kreditne institucije čiji dug prelazi iznos koji odredi Hrvatska narodna banka, radi obavještanja svih kreditnih institucija o tim dužnicima,

2) dioničarima kreditne institucije i s njima povezanim osobama koje imaju tri i više posto dionica s pravom glasa u glavnoj skupštini kreditne institucije i

3) sastavu grupa povezanih osoba prema kojima je kreditna institucija izložena.

(4) Hrvatska narodna banka može propisati sadržaj izvješća iz stavka 2. i 3. ovoga članka te rokove i način izvješćivanja.

(5) Uprava kreditne institucije dužna je bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o sljedećem:

1) ako je ugrožena likvidnost ili solventnost kreditne institucije,

2) ako nastupe okolnosti za prestanak važenja odobrenja za rad, razlozi za oduzimanje odobrenja za rad ili razlozi za oduzimanje odobrenja za pružanje pojedine financijske usluge i

3) ako se financijsko stanje kreditne institucije promijeni tako da jamstveni kapital kreditne institucije padne ispod minimalnoga kapitala iz članka 110. stavka 3. ili članka 131. ovoga Zakona ili minimalne stope adekvatnosti jamstvenoga kapitala iz članka 130. ovoga Zakona, odnosno članka 237. ovoga Zakona.

Izveštavanje na zahtjev Hrvatske narodne banke

Članak 163.

Kreditna institucija dužna je na zahtjev Hrvatske narodne banke dostaviti izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje supervizije odnosno nadzora ili za izvršavanje ostalih zadataka iz nadležnosti Hrvatske narodne banke.

X. EKSTERNALIZACIJA POSLOVNIH AKTIVNOSTI KREDITNIH INSTITUCIJA

Pojam

Članak 164.

(1) Eksternalizacija je ugovorno povjeravanje obavljanja aktivnosti kreditne institucije pružateljima usluga, koje bi inače kreditna institucija sama obavljala.

(2) Pružatelj usluga može biti:

1) članica grupe kreditnih institucija ili

2) bilo koja pravna ili fizička osoba koja je prema propisima države u kojoj je osnovana, ovlaštena za obavljanje djelatnosti koje su predmet eksternalizacije.

Uvjeti za eksternalizaciju

Članak 165.

(1) Kreditna institucija dužna je uspostaviti odgovarajući sustav upravljanja rizicima koji su povezani s eksternalizacijom.

(2) Kreditna institucija dužna je svojim internim aktima propisati postupke u vezi s

eksternalizacijom.

(3) Kreditna institucija dužna je osigurati da eksternalizacija ne narušava:

1. obavljanje redovitog poslovanja kreditne institucije,
2. djelotvorno upravljanje rizicima kreditne institucije,
3. sustav unutarnjih kontrola kreditne institucije i
4. mogućnost obavljanja supervizije od strane Hrvatske narodne banke.

(4) Ako kreditna institucija namjerava eksternalizirati materijalno značajne aktivnosti, dužna je u primjerenom roku, a najkasnije 90 dana prije sklapanja ugovora s pružateljem usluga, o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku i dostaviti propisanu dokumentaciju.

(5) Hrvatska narodna banka će po primitku obavijesti i potpune dokumentacije iz stavka 4. ovoga članka u roku od 90 dana procijeniti jesu li ispunjeni uvjeti za eksternalizaciju propisani ovim Zakonom i drugim propisima te o rezultatima procjene obavijestiti kreditnu instituciju.

Propisi Hrvatske narodne banke u vezi s eksternalizacijom

Članak 166.

Hrvatska narodna banka će propisati:

1. pojam materijalno značajnih aktivnosti,
2. iscrpne uvjete za eksternalizaciju i
3. sadržaj dokumentacije uz obavijest iz članka 165. stavka 4. ovoga Zakona.

XI. OSIGURANJE DEPOZITA

Osigurani depoziti

Članak 167.

Kreditna institucija koja je dobila odobrenje za rad od Hrvatske narodne banke dužna je svoje depozite, uključujući i depozite koje je prikupila preko svojih podružnica u inozemstvu, osigurati kod nadležne institucije u Republici Hrvatskoj u skladu s posebnim zakonom i propisima donesenim na temelju toga zakona.

XII. BANKOVNA TAJNA

Bankovna tajna

Članak 168.

(1) Bankovna tajna su svi podaci, činjenice i okolnosti koje je kreditna institucija saznala na osnovi pružanja usluga klijentima i u obavljanju poslova s pojedinačnim klijentom. Kreditna institucija dužna je čuvati bankovnu tajnu.

(2) U smislu ovoga Zakona, klijentom kreditne institucije smatra se svaka osoba koja je zatražila ili primila bankovnu i/ili financijsku uslugu od kreditne institucije.

Obveza čuvanja bankovne tajne

Članak 169.

(1) Članovi tijela kreditne institucije, dioničari kreditne institucije, radnici kreditne institucije i druge osobe koje zbog naravi poslova koje obavljaju s kreditnom institucijom ili za kreditnu instituciju imaju pristup povjerljivim podacima, moraju čuvati bankovnu tajnu te je ne smiju priopćiti trećim osobama, iskoristiti je protiv interesa kreditne institucije i njezinih klijenata ili omogućiti trećim osobama da je iskoriste.

(2) Obveza čuvanja bankovne tajne postoji za osobe iz stavka 1. ovoga članka i nakon prestanka njihova rada u kreditnoj instituciji, odnosno nakon prestanka svojstva dioničara ili članstva u tijelima kreditne institucije, kao i nakon prestanka ugovornog odnosa o obavljanju poslova za kreditnu instituciju.

(3) Obveza kreditne institucije na čuvanje bankovne tajne ne odnosi se na sljedeće slučajeve:

1) ako se klijent pisano izričito suglasi da se određeni povjerljivi podaci mogu priopćiti,

2) ako to omogućuje ostvarenje interesa kreditne institucije za prodaju potraživanja klijenta,

3) ako se povjerljivi podaci priopćavaju Hrvatskoj narodnoj banci, Financijskom inspektoratu Republike Hrvatske ili drugom nadzornom tijelu za potrebe supervizije ili nadzora, a u okvirima njihove nadležnosti,

4) ako se povjerljivi podaci razmjenjuju unutar grupe kreditnih institucija radi upravljanja rizicima,

5) ako se povjerljivi podaci priopćavaju pravnoj osobi koja je osnovana radi prikupljanja i pružanja podataka o bonitetu pravnih i fizičkih osoba, i to u skladu s posebnim zakonom,

6) ako se povjerljivi podaci razmjenjuju između kreditnih i/ili financijskih institucija o klijentima koji nisu ispunili svoju dospjelu obvezu u roku, a povjerljivi podaci se priopćavaju pravnoj osobi koja je osnovana radi prikupljanja i razmjene ovih podataka,

7) ako se povjerljivi podaci priopćavaju za potrebe postupka mirenja koji se provodi u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju usluge platnog prometa,

8) ako je priopćavanje povjerljivih podataka nužno za prikupljanje i utvrđivanje činjenica u kaznenom postupku i postupku koji mu prethodi, pod uvjetom da to pisano zatraži ili naloži nadležni sud,

9) ako je priopćavanje povjerljivih podataka potrebno za provedbu ovrhe ili stečaja nad imovinom klijenta, ostavinskoga ili drugoga imovinskopravnog postupka, a to pisano zatraži ili naloži nadležni sud ili javni bilježnik u obavljanju poslova koji su im povjereni na temelju zakona,

10) ako je priopćavanje povjerljivih podataka potrebno za utvrđivanje pravnog odnosa između kreditne institucije i klijenta u sudskom sporu, a to pisano zatraži ili naloži nadležni sud,

11) ako se povjerljivi podaci priopćavaju Uredu za sprječavanje pranja novca, a na temelju zakona kojim se regulira sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma,

12) ako se povjerljivi podaci priopćavaju Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranoga kriminala, a na temelju zakona kojim se regulira suzbijanje korupcije i organiziranoga kriminala,

13) ako su povjerljivi podaci potrebni poreznim tijelima u postupku koji ona provode u okviru svojih zakonskih ovlasti, a priopćavaju se na njihov pisani zahtjev,

14) ako se povjerljivi podaci priopćavaju za potrebe institucije nadležne za osiguranje depozita, a na temelju zakona kojim se regulira osiguranje depozita,

15) ako je iz stanja računa razvidna nesposobnost za plaćanje, a izdavanje potvrde traži se radi dokazivanja postojanja stečajnog razloga,

16) odavanje podataka društvima za osiguranje u postupku osiguranja potraživanja kreditne institucije,

17) odavanje podataka pri sklapanju pravnih poslova koji imaju učinak osiguranja potraživanja kreditne institucije kao što su kreditni izvedeni instrumenti, bankarsko jamstvo i drugi slični poslovi,

18) odavanje podataka, uz pisanu suglasnost uprave kreditne institucije, imatelju kvalificiranog udjela te kreditne institucije, osobi koja namjerava steći kvalificirani udio u toj kreditnoj instituciji, osobi kojoj se pripaja ili s kojom se spaja kreditna institucija, pravnoj osobi koja namjerava preuzeti kreditnu instituciju kao i revizorima, pravnim i drugim stručnim osobama ovlaštenim od imatelja kvalificiranog udjela ili potencijalnog imatelja,

19) odavanje podataka koji su nužni za provedbu aktivnosti kreditne institucije, a koje su predmet eksternalizacije, ako se podaci otkrivaju pružateljima eksternalizacije,

20) ako kreditna institucija koja pruža usluge pohrane i administriranja financijskih instrumenata za račun klijenata, uključujući poslove skrbništva, dostavi kreditnoj instituciji koja je izdavatelj nematerijaliziranih vrijednosnih papira na njezin zahtjev podatke o imatelju tih vrijednosnih papira te

21) ako je to propisano drugim zakonima.

(4) Odavanjem povjerljivih podataka ne smatra se:

1) odavanje podataka u agregiranom obliku iz kojih nije moguće utvrditi osobne ili poslovne podatke o klijentu i

2) odavanje podataka koji se odnose na tvrtku vlasnika računa ili broj računa.

Uporaba i zaštita povjerljivih podataka

Članak 170.

(1) Hrvatska narodna banka, sudovi, druga nadzorna tijela te druge osobe iz članka 169. stavka 3. ovoga Zakona dužne su koristiti se povjerljivim podacima do kojih su došli na temelju istog članka isključivo u svrhu za koju su dani te ih ne smiju priopćiti trećim osobama ili im omogućiti da ih doznaju i iskoriste, osim u slučajevima propisanim zakonom.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na sve fizičke osobe koje u svojstvu radnika ili u drugom svojstvu rade ili su radile u Hrvatskoj narodnoj banci, sudovima, drugim nadzornim tijelima ili drugim osobama iz članka 169. stavka 3. ovoga Zakona.

XIII. POSLOVNE KNJIGE I FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

Primjena drugih zakona i standarda

Članak 171.

(1) Kreditna institucija dužna je voditi poslovne knjige, ostalu poslovnu dokumentaciju i evidencije, vrednovati imovinu i obveze te sastavljati i objavljivati godišnje financijske izvještaje i godišnje izvješće u skladu s važećim propisima i standardima struke.

(2) Kreditna institucija dužna je poslovne knjige i ostalu poslovnu dokumentaciju i evidencije voditi na način koji omogućuje, u bilo koje vrijeme, provjeru posluje li kreditna institucija u skladu s važećim propisima i standardima struke.

Knjigovodstvene isprave

Članak 172.

- (1) Kreditna institucija dužna je sastavljati, kontrolirati i čuvati knjigovodstvene isprave u skladu s važećim propisima i standardima struke.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kreditna institucija dužna je najmanje jedanaest godina čuvati:
 - 1) isprave koje se odnose na otvaranje i zatvaranje te evidentiranje promjena stanja na računima platnog prometa te depozita,
 - 2) isprave o ostalim promjenama koje nisu obuhvaćene u točki 1. ovoga stavka, a na temelju kojih su podaci uneseni u poslovne knjige kreditne institucije te
 - 3) ugovore i druge isprave o zasnivanju poslovnog odnosa.
- (3) Pod rokovima iz stavka 2. ovoga članka podrazumijeva se razdoblje nakon isteka godine u kojoj je poslovna promjena nastala, odnosno u kojoj su knjigovodstvene isprave sastavljene. Ako se isprave odnose na dugoročne poslove, takve se isprave čuvaju tijekom cijeloga razdoblja trajanja poslovnog odnosa i najmanje jedanaest godina nakon isteka godine u kojoj je poslovni odnos prestao.
- (4) Kreditna institucija dužna je poslovne knjige čuvati najmanje jedanaest godina.

Kontni plan

Članak 173.

- (1) Hrvatska narodna banka može propisati kontni plan za kreditne institucije.
- (2) Kreditna institucija dužna je primjenjivati kontni plan iz stavka 1. ovoga članka.

Propisi o izvještajima

Članak 174.

- (1) Hrvatska narodna banka može propisati:
 - 1) oblik i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koje je kreditna institucija dužna dostavljati Financijskoj agenciji radi uvrštavanja u Registar godišnjih financijskih izvještaja,
 - 2) oblik i sadržaj financijskih i drugih izvještaja kreditne institucije za potrebe Hrvatske narodne banke te način i rokove dostavljanja tih izvještaja Hrvatskoj narodnoj banci i
 - 3) oblik i sadržaj godišnjeg izvješća i konsolidiranoga godišnjeg izvješća te rokove njihova javnog objavljivanja i dostavljanja Hrvatskoj narodnoj banci.
- (2) Hrvatska narodna banka može propisati opseg i sadržaj izvještaja i drugih podataka podružnica kreditnih institucija iz drugih država članica te način i rokove javnog objavljivanja, odnosno dostavljanja tih izvještaja i drugih podataka Hrvatskoj narodnoj banci.
- (3) Hrvatska narodna banka može propisati opseg i sadržaj financijskih izvještaja i drugih podataka podružnica kreditnih institucija iz trećih država te način i rokove objavljivanja, odnosno dostavljanja tih izvještaja i drugih podataka Hrvatskoj narodnoj banci.

Dostava izvještaja Hrvatskoj narodnoj banci i njihovo objavljivanje

Članak 175.

(1) Kreditna institucija dužna je Hrvatskoj narodnoj banci u roku od 15 dana od dana primitka revizorskog izvješća, a najkasnije u roku od četiri mjeseca od isteka poslovne godine na koju se odnose godišnji financijski izvještaji dostaviti sljedeća izvješća:

- 1) revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja iz članka 190. ovoga Zakona, uključujući i te financijske izvještaje i
- 2) godišnje izvješće i konsolidirano godišnje izvješće u skladu s propisima koji uređuju sadržaj tih izvješća.

(2) Poslovna godina u smislu stavka 1. ovoga članka jednaka je kalendarskoj godini.

(3) Kreditna institucija dužna je svoje revidirane nekonsolidirane godišnje financijske izvještaje zajedno sa svojim godišnjim izvješćem objaviti na svojim internetskim stranicama i učiniti dostupnim najkasnije u roku od pet mjeseci od isteka poslovne godine na koju se oni odnose.

(4) Nadređena kreditna institucija dužna je objaviti svoje revidirane konsolidirane godišnje financijske izvještaje i konsolidirano godišnje izvješće za grupu određenu prema Zakonu o računovodstvu na način i u roku iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Podružnica kreditne institucije iz druge države članice, odnosno podružnica kreditne institucije iz treće države dužna je na svojim internetskim stranicama objaviti na hrvatskom jeziku revidirane godišnje financijske izvještaje i revidirane konsolidirane godišnje financijske izvještaje svojega osnivača te godišnje izvješće svojega osnivača, uključujući revizorsko izvješće, najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka roka za objavu tih izvještaja u državi sjedišta osnivača podružnice.

(6) Izvještaji iz stavka 5. ovoga članka sastavljaju se i revidiraju u skladu s propisima države sjedišta osnivača podružnice.

XIV. JAVNA OBJAVA

Javno objavljivanje informacija kreditne institucije

Članak 176.

(1) Kreditna institucija dužna je javno objavljivati opće informacije iz područja svojega poslovanja, i to o:

- 1) ciljevima i politikama upravljanja rizicima,
- 2) osobama na koje se odnose objavljene informacije, kao i druge informacije u vezi s tim osobama,
- 3) jamstvenom kapitalu,
- 4) ispunjavanju kapitalnih zahtjeva i procjeni adekvatnosti internoga kapitala,
- 5) izloženosti riziku druge ugovorne strane,
- 6) izloženosti kreditnom riziku te razrjeđivačkom riziku,
- 7) standardiziranom pristupu mjerenju kreditnog rizika,
- 8) mjerenju kreditnog rizika primjenom IRB pristupa,
- 9) kapitalnim zahtjevima za tržišne rizike,
- 10) internim modelima za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike,
- 11) pristupima te načinima i opsegu primjene pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik,
- 12) vlasničkim financijskim instrumentima u knjizi banke,

- 13) izloženosti kamatnom riziku za stavke u knjizi banke,
 - 14) sekuritizaciji i
 - 15) drugim područjima koje propiše Hrvatska narodna banka.
- (2) Kreditna institucija dužna je javno objaviti informaciju da je Hrvatska narodna banka dala, odnosno oduzela odobrenje za pojedini pristup ili tehniku iz članka 128. ovoga Zakona te druge informacije o tim pristupima i tehnikama.
- (3) Osim objavljivanja informacija iz stavka 1. i 2. ovoga članka Hrvatska narodna banka može naložiti pojedinoj kreditnoj instituciji objavljivanje jedne ili više dodatnih informacija.
- (4) Kreditna institucija dužna je donijeti politiku za udovoljavanje zahtjevima o javnom objavljivanju informacija, za procjenu prikladnosti tih informacija i za provjeru njihove valjanosti i učestalosti objavljivanja.

Iznimke od javnog objavljivanja informacija

Članak 177.

- (1) Iznimno, kreditna institucija nije dužna objaviti jednu ili više informacija iz članka 176. stavka 1. ovoga Zakona ako nije materijalno značajna. Informacije će se smatrati materijalno značajnima ako bi njihovo izostavljanje ili pogrešno navođenje moglo promijeniti procjenu ili poslovnu odluku osobe koja se koristi navedenim informacijama za donošenje poslovnih odluka ili utjecati na njih.
- (2) Iznimno, kreditna institucija nije dužna objaviti jednu ili više informacija iz članka 176. stavka 1. i 2. ovoga Zakona ako je riječ o informacijama koje se smatraju povjerljivima ili čije bi objavljivanje moglo ugroziti konkurentski položaj institucije ili umanjiti vrijednost ulaganja kreditne institucije.
- (3) U slučajevima iz stavka 2. ovoga članka, kreditna institucija dužna je javno objaviti činjenicu da informacije nisu objavljene i razlog njihova neobjavljivanja te objaviti općenitije informacije o tom predmetu, osim u slučaju kada se i te informacije smatraju informacijama iz stavka 2. ovoga članka.

Način i rokovi javnog objavljivanja informacija

Članak 178.

- (1) Informacije iz članka 176. stavka 1. do 3. ovoga Zakona kreditna institucija objavljuje na svojim internetskim stranicama.
- (2) U svrhu javnog objavljivanja informacija iz članka 176. stavka 1. do 3. ovoga Zakona unutarnja revizija kreditne institucije dužna je redovito, najmanje jedanput na godinu revidirati procese kojima se osigurava pravodobnost, valjanost i točnost javno objavljenih informacija.
- (3) Hrvatska narodna banka propisuje sadržaj i rokove javnog objavljivanja informacija iz članka 176. stavka 1. do 3. ovoga Zakona.
- (4) Kreditna institucija dužna je najmanje jedanput na godinu javno objaviti informacije o zahtjevima iz članka 176. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.
- (5) Kreditna institucija dužna je procijeniti da li je pojedine informacije potrebno objavljivati češće nego što je Hrvatska narodna banka propisala, ako je to potrebno s obzirom na opseg poslovanja, vrste usluga, prisutnost u drugim državama, uključenost u druge financijske sektore i sudjelovanje na međunarodnim financijskim tržištima te sustavima plaćanja, namire i kliringa. Ova obveza osobito se odnosi na javno objavljivanje informacija o jamstvenom

kapitalu, kapitalnim zahtjevima za kreditni rizik, tržišne rizike i operativni rizik kao i informacija o izloženosti rizicima i o ostalim stavkama podložnim brzoj promjeni.

Obrazloženje odluke o rejtingu

Članak 179.

Kreditna institucija dužna je na zahtjev pravne osobe koja je podnositelj kreditnog zahtjeva pisano obrazložiti svoju odluku o rejtingu podnositelja zahtjeva. Administrativni troškovi pisanog obrazloženja moraju biti razmjerni iznosu kredita.

XV. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Članak 180.

(1) Kreditna institucija dužna je uspostaviti i provoditi djelotvoran sustav unutarnjih kontrola u svim područjima poslovanja te uspostaviti tri kontrolne funkcije:

- 1) funkciju kontrole rizika,
- 2) funkciju praćenja usklađenosti i
- 3) funkciju unutarnje revizije.

(2) Hrvatska narodna banka može pobliže propisati opseg i način obavljanja poslova svake pojedine funkcije iz stavka 1. ovoga članka.

Funkcija kontrole rizika

Članak 181.

(1) Kreditna institucija dužna je uspostaviti stalnu i djelotvornu funkciju kontrole rizika koja je neovisna o aktivnostima i poslovnim linijama koje prati i nadzire.

(2) Kreditna institucija dužna je osigurati dostatne resurse za obavljanje ove funkcije.

(3) Funkcija kontrole rizika treba osigurati usklađenost kreditne institucije sa strategijama i politikama upravljanja rizicima. Poslovi vezani uz funkciju kontrole rizika minimalno uključuju:

- 1) analizu rizika,
- 2) praćenje rizika,
- 3) izvještavanje uprave i ostalih osoba o rizicima,
- 4) sudjelovanje u izradi, primjeni i nadzoru nad funkcioniranjem metoda i modela za upravljanje rizicima.

Funkcija praćenja usklađenosti

Članak 182.

(1) Kreditna institucija dužna je uspostaviti stalnu i djelotvornu funkciju praćenja usklađenosti koja je neovisna o ostalim aktivnostima. Funkcija praćenja usklađenosti mora se uspostaviti tako da se izbjegne sukob interesa između odgovornosti koje se odnose na usklađenost i drugih odgovornosti.

(2) Kreditna institucija dužna je utvrditi i osigurati provođenje politike koja se odnosi na

funkciju praćenja usklađenosti kojom će se osigurati da kreditna institucija posluje u skladu s relevantnim propisima, standardima i kodeksima te internim aktima.

(3) Kreditna institucija dužna je osigurati dostatne resurse za obavljanje ove funkcije uključujući dostatan broj osoba koje moraju imati primjerene kvalifikacije i iskustvo.

(4) Kreditna institucija će se pri odlučivanju o načinu organizacije funkcije praćenja usklađenosti rukovoditi vrstom, opsegom i složenošću usluga koje pruža, s time da ta funkcija ne može biti organizirana u okviru funkcije unutarnje revizije.

(5) Poslovi vezani uz funkciju praćenja usklađenosti uključuju najmanje:

1) utvrđivanje i procjenu rizika usklađenosti kojem je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena,

2) savjetovanje uprave i drugih odgovornih osoba o načinu primjene relevantnih zakona, standarda i pravila uključujući i informiranje o aktualnostima iz tih područja,

3) procjenu učinaka koje će na poslovanje kreditne institucije imati izmjene relevantnih propisa,

4) provjeru usklađenosti novih proizvoda ili novih postupaka s relevantnim zakonima i propisima kao i s izmjenama propisa i

5) poslove savjetovanja u dijelu pripreme obrazovnih programa vezanih za usklađenost.

Unutarnja revizija

Članak 183.

(1) Kreditna institucija dužna je organizirati funkciju unutarnje revizije kao poseban organizacijski dio, funkcionalno i organizacijski neovisnu o aktivnostima koje revidira i o drugim organizacijskim dijelovima kreditne institucije.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kreditna institucija može uz prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke obavljanje unutarnje revizije povjeriti revizorskom društvu, odnosno jednoj ili više osoba koje nisu u radnom odnosu s tom kreditnom institucijom, pod uvjetom da najmanje jedna od tih osoba ispunjava uvjet iz članka 186. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Hrvatska narodna banka će se pri odlučivanju o izdavanju suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka rukovoditi vrstom, opsegom i složenošću usluga koje pruža kreditna institucija.

(4) Kreditna institucija može obavljanje unutarnje revizije povjeriti drugoj kreditnoj instituciji koja je član iste grupe kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj uz prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke.

Akt o unutarnjoj reviziji

Članak 184.

(1) Kreditna institucija dužna je aktom o unutarnjoj reviziji propisati najmanje:

1) ciljeve i opseg unutarnje revizije,

2) organizacijsku strukturu unutarnje revizije,

3) organizacijski položaj unutarnje revizije unutar kreditne institucije, njezine ovlasti, odgovornosti i odnose s ostalim organizacijskim dijelovima te

4) dužnosti i odgovornosti osobe odgovorne za rad unutarnje revizije kao cjeline.

(2) Akt o unutarnjoj reviziji donosi uprava kreditne institucije uz prethodnu suglasnost nadzornoga ili revizorskog odbora.

Poslovi unutarnje revizije

Članak 185.

(1) Unutarnja revizija dužna je obavljati sljedeće poslove:

- 1) ispitivanje i vrednovanje adekvatnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola,
 - 2) ocjena primjene i djelotvornosti postupaka upravljanja rizikom i metodologija za procjenjivanje rizika,
 - 3) ocjena djelotvornosti i pouzdanosti funkcije praćenja usklađenosti,
 - 4) ocjena sustava obavještavanja uprave i rukovodstva,
 - 5) ocjena ispravnosti i pouzdanosti sustava računovodstvenih evidencija i financijskih izvještaja,
 - 6) ocjena strategija i postupaka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala,
 - 7) revizija informacijskog sustava,
 - 8) provjera pouzdanosti sustava izvještavanja te pravodobnosti i točnosti izvješća propisanih ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima,
 - 9) ocjena načina zaštite imovine,
 - 10) ocjena sustava prikupljanja i valjanosti informacija koje se javno objavljuju u skladu sa člankom 176. ovoga Zakona,
 - 11) donošenje ostalih ocjena propisanih ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i
 - 12) sve ostale poslove koji su potrebni za ostvarivanje ciljeva unutarnje revizije.
- (2) Unutarnja revizija obavlja unutarnje revidiranje u skladu s propisima, pravilima, načelima i standardima struke.

Osobe koje obavljaju unutarnju reviziju

Članak 186.

(1) Za obavljanje unutarnje revizije kreditna institucija dužna je u punom radnom vremenu zaposliti najmanje jednu osobu sa zvanjem revizora ili unutarnjeg revizora koje je stečeno u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija, odnosno stečeno u skladu s pravilima i programom kompetentne strukovne organizacije za stručno obrazovanje unutarnjih revizora.

(2) Ako se obavljanje unutarnje revizije povjerava većem broju osoba, jedna od tih osoba koja ispunjava uvjet iz stavka 1. ovoga članka mora biti imenovana kao osoba odgovorna za rad unutarnje revizije kao cjeline.

(3) Kreditna institucija dužna je bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o imenovanju osobe odgovorne za rad unutarnje revizije.

(4) Osoba koja obavlja poslove unutarnje revizije ne smije obavljati druge poslove u kreditnoj instituciji.

(5) Obavljanje unutarnje revizije specifičnih područja može se povjeriti vanjskim stručnjacima koji nisu radnici kreditne institucije, o čemu je kreditna institucija dužna bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

(6) Kreditna institucija dužna je osigurati redovito stručno obrazovanje i osposobljavanje osoba koje obavljaju poslove unutarnje revizije.

Plan rada unutarnje revizije

Članak 187.

- (1) Godišnji plan rada unutarnje revizije mora biti zasnovan na dokumentiranoj procjeni rizika.
- (2) Uprava kreditne institucije, uz prethodno mišljenje revizorskog odbora i suglasnost nadzornog odbora, prihvaća godišnji plan rada unutarnje revizije.
- (3) Godišnji plan rada unutarnje revizije mora obuhvaćati:
 - 1) područja poslovanja nad kojima će unutarnja revizija obavljati pregled poslovanja i
 - 2) opis sadržaja planiranih pregleda poslovanja po pojedinim područjima.
- (4) Unutarnja revizija, na temelju godišnjeg plana rada, donosi operativne planove rada za svako planirano područje rada unutarnje revizije.
- (5) Kreditna institucija dužna je donijeti metodologiju koja će obuhvatiti detaljan opis načina na koji se odabiru područja za reviziju te revizijski program za svako područje revizije.

Izvešća o radu unutarnje revizije

Članak 188.

- (1) Unutarnja revizija sastavlja izvješća o svakoj obavljenoj reviziji u skladu s utvrđenim operativnim planovima rada unutarnje revizije. Izvješće se dostavlja revizorskom odboru, članu uprave odgovornom za područja koja su bila predmet revizije i odgovornim osobama organizacijskog dijela kreditne institucije u čijoj su nadležnosti područja poslovanja koja su bila predmet revizije.
- (2) Ako unutarnja revizija to procijeni potrebnim, izvješće o pojedinoj obavljenoj reviziji dostavit će svim članovima uprave kreditne institucije.
- (3) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka obvezno sadržava:
 - 1) popis svih revidiranih područja,
 - 2) opis nezakonitosti i nepoštivanja politika i postupaka kreditne institucije ako su utvrđeni tijekom obavljanja revizije,
 - 3) opis nedostataka i slabosti revidiranih područja ako su utvrđeni tijekom obavljanja revizije,
 - 4) ocjenu adekvatnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola,
 - 5) opću ocjenu adekvatnosti i djelotvornosti upravljanja rizicima,
 - 6) prijedloge, preporuke i rokove za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti te nedostataka i slabosti i
 - 7) informacije o statusu izvršenja prijedloga i preporuka za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti te nedostataka i slabosti danih tijekom prethodno obavljenih revizija.
- (4) Unutarnja revizija dužna je sastaviti izvješće o radu unutarnje revizije, koje obvezno sadržava:
 - 1) izvješće o ostvarivanju godišnjeg plana rada,
 - 2) sažetak najznačajnijih činjenica utvrđenih tijekom obavljenih revizija poslovanja i
 - 3) izvješće o izvršenju prijedloga i preporuka za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti te nedostataka i slabosti utvrđenih tijekom obavljenih revizija poslovanja.
- (5) Unutarnja revizija dužna je izvješće iz stavka 4. ovoga članka dostaviti tromjesečno upravi i revizorskom odboru, polugodišnje nadzornom odboru kreditne institucije te godišnje Hrvatskoj narodnoj banci.
- (6) Hrvatska narodna banka može detaljnije propisati sadržaj izvješća iz stavka 4. ovoga članka te rokove dostave izvješća.

Članak 189.

Ako unutarnja revizija tijekom revizije pojedinih dijelova poslovanja kreditne institucije utvrdi nezakonitost u poslovanju ili kršenje pravila o upravljanju rizicima, zbog čega je ugrožena likvidnost, solventnost ili sigurnost poslovanja kreditne institucije, dužna je o tome odmah obavijestiti upravu i nadzorni odbor kreditne institucije te Hrvatsku narodnu banku.

XVI. ODNOS HRVATSKE NARODNE BANKE I VANJSKIH REVIZORA

Obveza obavljanja revizije

Članak 190.

- (1) Godišnji financijski izvještaji kreditne institucije, konsolidirani godišnji financijski izvještaji grupe kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj i konsolidirani godišnji financijski izvještaji cijele grupe ako su članovi grupe i nefinancijske institucije moraju se revidirati za svaku poslovnu godinu.
- (2) Revizija iz stavka 1. ovoga članka provodi se u skladu sa zakonima kojima se uređuje računovodstvo i revizija ako ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona nije drukčije određeno.

Imenovanje revizorskog društva

Članak 191.

- (1) Glavna skupština kreditne institucije imenuje revizorsko društvo koje će obaviti reviziju financijskih izvještaja za poslovnu godinu na koju se revizija odnosi najkasnije do 30. rujna te poslovne godine.
- (2) Odluku o imenovanju revizorskog društva uprava kreditne institucije dužna je dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci u roku od osam dana od dana donošenja odluke.
- (3) Ugovor o obavljanju revizije financijskih izvještaja za poslovnu godinu mora biti sklopljen u pisanom obliku.

Ograničenje obavljanja revizije

Članak 192.

- (1) Isto revizorsko društvo može obavljati reviziju financijskih izvještaja određene kreditne institucije najviše za sedam uzastopnih godina.
- (2) Reviziju financijskih izvještaja kreditnih institucija, obavljaju dvije ili više fizičkih osoba koje su radnici revizorskog društva ovlaštene za obavljanje revizije (u nastavku teksta: ovlaštene revizori).
- (3) Isto revizorsko društvo ne može preuzeti niti mu kreditna institucija može povjeriti obavljanje revizije svojih financijskih izvještaja ako je to revizorsko društvo u prethodnoj godini više od polovine svojih ukupnih prihoda ostvarilo obavljanjem revizije financijskih izvještaja te kreditne institucije ili grupe kreditnih institucija kojoj ta kreditna institucija pripada.

Zaštita neovisnosti revizora

Članak 193.

(1) U slučaju raskida ugovora o obavljanju revizije financijskih izvještaja, kreditna institucija, odnosno revizorsko društvo dužni su Hrvatskoj narodnoj banci pisano obrazložiti razloge za raskid.

(2) Isto revizorsko društvo ne može obavljati reviziju financijskih izvještaja kreditne institucije ako je u godini za koju su sastavljeni financijski izvještaji istoj kreditnoj instituciji pružalo usluge iz područja financija, računovodstva, unutarnje revizije procjenjivanja vrijednosti kreditne institucije, njezine imovine i obveza, poreznoga i ostaloga poslovnog savjetovanja te obavljala za nju poslove sudskog vještačenja.

(3) Zabrana obavljanja usluga revizije iz stavka 2. ovoga članka odnosi se na sva povezana društva kreditne institucije, kao i revizorskog društva.

Obveze revizorskog društva

Članak 194.

(1) Revizorsko društvo dužno je nakon obavljene revizije sastaviti pismo preporuka upravi i dostaviti ga upravi kreditne institucije i Hrvatskoj narodnoj banci.

(2) Revizorsko društvo dužno je pisano, bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o:

1) utvrđenim nezakonitostima ili činjenicama i okolnostima koje mogu na bilo koji način ugroziti daljnje poslovanje kreditne institucije,

2) okolnostima koje su razlog za oduzimanje odobrenja za rad iz članka 67. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,

3) materijalno značajnoj razlici u procjeni rizika prisutnih u poslovanju kreditne institucije i vrednovanju bilančnih i izvanbilančnih stavki i stavki računa dobiti i gubitka,

4) težem kršenju internih akata i

5) značajnijoj slabosti u ustroju sustava unutarnjih kontrola ili propustima u primjeni sustava unutarnjih kontrola.

(3) Revizorsko društvo dužno je pisano obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o svakoj činjenici iz stavka 2. ovoga članka za koju sazna u postupku obavljanja revizije financijskih izvještaja društva koje kontrolira kreditna institucija.

(4) Dostava podataka Hrvatskoj narodnoj banci iz stavka 1. do 3. ovoga članka ne znači kršenje revizorove obveze o čuvanju povjerljivih informacija koja proizlazi iz zakona koji uređuje reviziju ili iz ugovora.

Odbijanje revizorskog izvješća

Članak 195.

(1) Ako isto revizorsko društvo obavi reviziju financijskih izvještaja kreditne institucije suprotno članku 192. ili 193. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka neće prihvatiti izvješće o reviziji financijskih izvještaja kreditne institucije za tu godinu.

(2) Ako Hrvatska narodna banka utvrdi da revizija financijskih izvještaja nije obavljena ili da revizorsko izvješće nije sastavljeno u skladu s ovim Zakonom, podzakonskim aktima donesenim na temelju ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje revizija i pravilima revizorske struke ili ako obavljenom supervizijom poslovanja kreditne institucije ili na drugi način utvrdi

da revizorsko mišljenje o financijskim izvještajima kreditne institucije iz članka 190. ovoga Zakona nije zasnovano na istinitim i objektivnim činjenicama, može odbiti revizorsko izvješće i zahtijevati od kreditne institucije da reviziju obave ovlašteni revizori drugoga revizorskog društva, a na trošak kreditne institucije.

(3) U slučaju iz prethodnog stavka ovoga članka Hrvatska narodna banka neće u idućih pet godina prihvaćati revizorsko izvješće financijskih izvješća koje je izdalo isto revizorsko društvo.

(4) Hrvatska narodna banka propisat će razloge za odbijanje revizorskog izvješća iz stavka 2. ovoga članka.

Sadržaj revizije za potrebe Hrvatske narodne banke

Članak 196.

(1) Za potrebe Hrvatske narodne banke revizorsko društvo daje ocjenu o:

- 1) pridržavanju pravila o upravljanju rizicima,
- 2) obavljanju poslova funkcije kontrole rizika, funkcije praćenja usklađenosti i funkcije unutarnje revizije,
- 3) stanju informacijskog sustava i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom i
- 4) pravilnosti, točnosti i potpunosti izvješća koja se dostavljaju Hrvatskoj narodnoj banci.

(2) Hrvatska narodna banka može od revizorskog društva zatražiti dodatne informacije u vezi s obavljenom revizijom.

(3) Ako Hrvatska narodna banka utvrdi da ocjena nije dana u skladu s ovim Zakonom, podzakonskim aktima donesenim na temelju ovoga Zakona, zakonom kojim se uređuje revizija i pravilima revizorske struke ili ako obavljenom supervizijom poslovanja kreditne institucije ili na drugi način utvrdi da ocjena nije zasnovana na istinitim i objektivnim činjenicama, može:

- 1) zahtijevati od revizora da svoju ocjenu ispravi, odnosno dopuni ili
- 2) odbiti ocjenu i zahtijevati od kreditne institucije da ocjenu daju ovlašteni revizori drugoga revizorskog društva, a na trošak kreditne institucije.

(4) Hrvatska narodna banka može pobliže propisati sadržaj revizije za potrebe Hrvatske narodne banke, kao i razloge za odbijanje ocjene iz stavka 1. ovoga članka.

XVII. SUPERVIZIJA KREDITNIH INSTITUCIJA

XVII.1. OPĆE ODREDBE

Supervizija

Članak 197.

(1) U smislu ovoga Zakona, supervizija je provjera da li kreditna institucija posluje u skladu s pravilima o upravljanju rizicima, drugim odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te drugim zakonima kojima se uređuje obavljanje financijskih djelatnosti koje obavlja kreditna institucija i propisima donesenim na temelju tih zakona, kao i vlastitim pravilima, standardima i pravilima struke.

(2) Hrvatska narodna banka obavlja superviziju kreditnih institucija:

- 1) obavljanjem nadzora prikupljanjem i analizom izvješća i informacija, kontinuiranim praćenjem poslovanja kreditnih institucija i drugih osoba koje su prema odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona ili drugih zakona i propisa donesenih na

temelju tih drugih zakona dužne izvještavati Hrvatsku narodnu banku,
2) obavljanjem izravnog nadzora nad poslovanjem kreditne institucije i
3) nalažanjem supervizorskih mjera.

(3) Hrvatska narodna banka pobliže propisuje uvjete i način provedbe supervizije, izricanja supervizorskih mjera te obveze tijela kreditne institucije tijekom i nakon supervizije koju obavlja Hrvatska narodna banka.

Osnovni ciljevi supervizije

Članak 198.

Osnovni ciljevi supervizije koju obavlja Hrvatska narodna banka su održavanje povjerenja u hrvatski bankovni sustav te promicanje i očuvanje njegove sigurnosti i stabilnosti.

Nadzor nad primjenom drugih zakona

Članak 199.

(1) Hrvatska narodna banka osim supervizije obavlja i nadzor primjene Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, propisa donesenih na temelju tog Zakona i drugih zakona i propisa donesenih na temelju tih zakona za koji je ovlaštena na temelju tih zakona.

(2) Na postupke iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ove Glave.

Subjekti supervizije

Članak 200.

(1) Subjekti supervizije su:

1) kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i njihove podružnice izvan Republike Hrvatske,

2) podružnice kreditnih institucija sa sjedištem u drugoj državi članici koje posluju u Republici Hrvatskoj,

3) podružnice kreditnih institucija sa sjedištem u trećoj državi koje posluju u Republici Hrvatskoj i

4) kreditne institucije iz države članice u dijelu poslovanja koje se obavlja neposrednim pružanjem usluge na području Republike Hrvatske.

(2) Kvalificirani imatelji i osobe koje su usko povezane s kreditnom institucijom ili osobe na koje je kreditna institucija prenijela znatan dio svojih poslovnih postupaka, dužne su na zahtjev Hrvatske narodne banke, a u svrhu postizanja ciljeva supervizije kreditne institucije, dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci odgovarajuća izvješća i informacije.

(3) Ovlaštene osobe Hrvatske narodne banke mogu obaviti pregled dijela poslovanja osoba koje su usko povezane s kreditnom institucijom ili osoba na koje je kreditna institucija prenijela znatan dio svojih poslovnih postupaka, a u svrhu postizanja ciljeva supervizije kreditne institucije.

(4) Nadzor nad poslovanjem kreditnih institucija mogu obavljati i druge institucije i nadzorna tijela u skladu s ovlaštenjima na temelju zakona u okviru svojega djelokruga poslovanja.

(5) Ako je za nadzor nad pojedinom osobom iz stavka 2. ovoga članka nadležno drugo nadzorno tijelo, Hrvatska narodna banka može sudjelovati u nadzoru poslovanja te osobe uz to nadzorno tijelo ili može od nadzornog tijela zatražiti da joj pribavi potrebne podatke i

informacije u svrhu supervizije kreditne institucije.

(6) Sve odredbe o superviziji kreditnih institucija na odgovarajući se način primjenjuju i na nadzor predstavništava kreditnih institucija koja posluju na području Republike Hrvatske.

(7) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne isključuju obavljanje supervizije na konsolidiranoj osnovi u skladu s ovim Zakonom.

XVII. 2. SUPERVIZIJA KREDITNIH INSTITUCIJA SA SJEDIŠTEM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Opseg supervizije kreditnih institucija

Članak 201.

(1) Pri obavljanju supervizije Hrvatska narodna banka:

1) provjerava zakonitost poslovanja kreditne institucije uključujući organizaciju, strategije, politike, postupke i procedure koje je kreditna institucija donijela radi usklađenja svojeg poslovanja s propisima,

2) procjenjuje rizike kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju i

3) procjenjuje financijski položaj i rizike kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena zbog odnosa s drugim osobama unutar grupe kreditnih institucija.

(2) Na temelju provjera i procjena iz stavka 1. ovoga članka Hrvatska narodna banka utvrđuje da li organizacijski ustroj, strategije, politike i postupci koje je uspostavila kreditna institucija te kapital kreditne institucije osiguravaju primjeren sustav upravljanja i pokriće rizika kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju.

(3) Hrvatska narodna banka će se pri utvrđivanju učestalosti i intenziteta obavljanja provjera i procjena iz stavka 1. ovoga članka za pojedinu kreditnu instituciju rukovoditi veličinom i značenjem kreditne institucije za bankovni sustav u Republici Hrvatskoj te prirodom, opsegom i složenošću poslova koje kreditna institucija obavlja.

(4) Hrvatska narodna banka provjere i procjene iz stavka 1. ovoga članka obavlja najmanje jedanput na godinu za svaku kreditnu instituciju.

Izvešća i informacije

Članak 202.

(1) Hrvatska narodna banka može od članova uprave kreditne institucije i osoba koje rade u kreditnoj instituciji zatražiti izvješća i informacije o svim pitanjima koja su potrebna za obavljanje supervizije.

(2) Hrvatska narodna banka može od članova uprave kreditne institucije i osoba koje rade u kreditnoj instituciji zatražiti sastavljanje pisanog izvješća o pitanjima iz stavka 1. ovoga članka ili davanje izjave o tim pitanjima. Rok za izradu ovih izvješća ne može biti kraći od tri dana.

Osobe ovlaštene za superviziju

Članak 203.

(1) Superviziju iz članka 197. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona obavljaju radnici Hrvatske narodne banke (u nastavku teksta: ovlaštenici po zaposlenju).

(2) Superviziju iz članka 197. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona obavljaju radnici Hrvatske narodne banke na temelju ovlaštenja guvernera Hrvatske narodne banke (u nastavku teksta: ovlaštene osobe).

(3) Iznimno, za obavljanje zadataka u vezi s izravnim nadzorom poslovanja kreditne institucije guverner Hrvatske narodne banke može ovlastiti ovlaštenog revizora, revizorsko društvo ili druge stručno osposobljene osobe.

(4) Osobe iz stavka 3. ovoga članka imaju pri obavljanju zadataka povezanih s izravnim nadzorom poslovanja kreditne institucije za koje ih je ovlastio guverner Hrvatske narodne banke jednake ovlasti i odgovornosti kao i ovlaštene osobe Hrvatske narodne banke.

Izravni nadzor poslovanja

Članak 204.

(1) Kreditna institucija dužna je ovlaštenoj osobi, na njezin zahtjev, omogućiti da obavi izravni nadzor nad poslovanjem u sjedištu kreditne institucije i na ostalim mjestima na kojima kreditna institucija, odnosno druga osoba na temelju ovlaštenja kreditne institucije, obavlja djelatnosti i poslove u vezi s kojima Hrvatska narodna banka provodi nadzor.

(2) Kreditna institucija dužna je ovlaštenoj osobi, na njezin zahtjev, omogućiti da obavi kontrolu poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije te administrativne ili poslovne evidencije, kao i kontrolu informacijske tehnologije i drugih pridruženih tehnologija, u opsegu potrebnom za obavljanje pojedinog nadzora.

(3) Kreditna institucija dužna je ovlaštenoj osobi, na njezin zahtjev, uručiti računalne ispise, preslike poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije te administrativne ili poslovne evidencije u papirnatom obliku ili u obliku elektroničkog zapisa na mediju i u obliku koji zahtijeva ovlaštena osoba. Kreditna institucija dužna je ovlaštenoj osobi osigurati standardno sučelje za pristup sustavu za upravljanje bazama podataka kojima se koristi kreditna institucija, u svrhu provođenja nadzora potpomognutog računalnim programima.

(4) Nadzor poslovanja iz stavka 1. i 2. ovoga članka obavlja ovlaštena osoba tijekom radnog vremena kreditne institucije. Ako je zbog opsega ili prirode nadzora potrebno, kreditna institucija dužna je omogućiti ovlaštenoj osobi obavljanje nadzora poslovanja i izvan radnog vremena kreditne institucije.

Obavijest o izravnom nadzoru poslovanja

Članak 205.

(1) Hrvatska narodna banka dužna je obavijest o izravnom nadzoru poslovanja dostaviti kreditnoj instituciji najkasnije osam dana prije početka izravnog nadzora. Obavijest sadržava predmet nadzora te informacije o tome što kreditna institucija treba pripremiti ovlaštenim osobama za potrebe obavljanja izravnog nadzora.

(2) Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka, ovlaštena osoba može dostaviti obavijest o izravnom nadzoru najkasnije uoči početka obavljanja izravnog nadzora.

Uvjeti za obavljanje izravnog nadzora

Članak 206.

(1) Kreditna institucija dužna je ovlaštenim osobama osigurati prikladne prostore, u kojima mogu neometano i bez prisutnosti drugih osoba obavljati izravni nadzor nad poslovanjem.

(2) Kreditna institucija dužna je omogućiti da tijekom izravnog nadzora u prostorima iz stavka 1. ovoga članka budu prisutne i ovlaštene osobe kreditne institucije, koje na zahtjev ovlaštenih osoba Hrvatske narodne banke mogu dati odgovarajuća objašnjenja u vezi s poslovnim knjigama, poslovnom dokumentacijom, poslovnim događajima te administrativnim, odnosno poslovnim evidencijama, koji su predmet nadzora.

Kontrola računalno vođenih poslovnih knjiga i evidencija

Članak 207.

(1) Kreditna institucija koja podatke obrađuje pomoću računala ili vodi svoje poslovne knjige ili drugu evidenciju pomoću računala dužna je, na zahtjev ovlaštene osobe, osigurati uvjete i primjerena pomoćna sredstva za pregled poslovnih knjiga i evidencija te mogućnost ispitivanja jesu li računalom obrađeni podaci obrađeni na primjeren način.

(2) Kreditna institucija dužna je ovlaštenoj osobi predati dokumentaciju iz koje je razvidan potpuni opis rada računovodstvenog sustava. Iz dokumentacije moraju biti razvidni podsustavi i datoteke računovodstvenog sustava. Dokumentacija mora omogućiti ovlaštenoj osobi uvid u:

- 1) programsko rješenje,
- 2) postupke obrade računalom obrađenih podataka,
- 3) kontrole koje osiguravaju pravilnu obradu podataka i
- 4) kontrole koje osiguravaju čuvanje povjerljivosti, integriteta i raspoloživosti podataka.

Završetak postupka supervizije nad kreditnom institucijom

Članak 208.

(1) Nakon obavljene supervizije poslovanja kreditne institucije sastavlja se zapisnik o obavljenoj superviziji.

(2) Hrvatska narodna banka po obavljenoj superviziji kreditne institucije, ovisno o nalazima iz zapisnika, može naložiti kreditnoj instituciji supervizorske mjere prema odredbama ovoga Zakona.

(3) Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga članka, ako se nadzor provodi u skladu s odredbama članka 197. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona i nisu utvrđene nezakonitosti u poslovanju kreditne institucije ili slabosti i nedostaci u poslovanju kreditne institucije koji zahtijevaju izricanje supervizorskih mjera, ne sastavlja se zapisnik o obavljenom nadzoru.

Izravni nadzor nad poslovanjem kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj u drugoj državi članici

Članak 209.

(1) Ako kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj posluje na području druge države članice, neposredno ili preko podružnice, Hrvatska narodna banka, odnosno osobe koje je ona ovlastila, može obaviti izravni nadzor poslovanja nakon što prethodno obavijesti nadležno supervizorsko tijelo države članice domaćina.

(2) Hrvatska narodna banka može zatražiti od nadležnoga tijela države članice domaćina, u kojoj kreditna institucija pruža usluge, da obavi izravni nadzor nad poslovanjem podružnice te kreditne institucije.

(3) Hrvatska narodna banka može sudjelovati u izravnom nadzoru nad podružnicom kreditne institucije u državi članici neovisno o tome tko obavlja izravni nadzor.

Mjere nad podružnicom u državi članici domaćinu

Članak 210.

Ako kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja preko podružnice pruža usluge u drugoj državi članici, unatoč upozorenju nadležnog ili nadzornog tijela države članice domaćina, krši propise te države članice, Hrvatska narodna banka će naložiti supervizorske mjere u skladu s ovim Zakonom i o tome ga bez odgađanja obavijestiti.

Obavješćavanje nadležnih tijela države članice domaćina

Članak 211.

Ako Hrvatska narodna banka kreditnoj instituciji sa sjedištem u Republici Hrvatskoj oduzme odobrenje za pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga, odnosno izrekne supervizorsku mjeru zabrane pružanja pojedinih financijskih usluga, dužna je o tome bez odgađanja obavijestiti nadležno tijelo države članice u kojoj ta kreditna institucija neposredno ili putem podružnice pruža usluge.

XVII.3. SUPERVIZIJA KREDITNIH INSTITUCIJA IZ DRUGIH DRŽAVA ČLANICA KOJE PRUŽAJU USLUGE U REPUBLICI HRVATSKOJ PREKO PODRUŽNICE ILI NEPOSREDNO

Ovlasti obavljanja supervizije poslovanja nad podružnicom

Članak 212.

(1) Ako kreditna institucija sa sjedištem u drugoj državi članici posluje preko podružnice na području Republike Hrvatske, nadležno tijelo matične države članice može:

- 1) obaviti izravni nadzor nad poslovanjem samostalno ili posredstvom osobe koju je ono ovlastilo, nakon što prethodno o tome obavijesti Hrvatsku narodnu banku ili
- 2) zatražiti od Hrvatske narodne banke ili osobe koju je ovlastila Hrvatska narodna banka da obavi izravni nadzor nad poslovanjem podružnice kreditne institucije te države članice na području Republike Hrvatske.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Hrvatska narodna banka može izvršiti izravni nadzor kreditne institucije iz druge države članice, a u vezi s primjenom propisa u skladu sa člankom 86. stavkom 2. ovoga Zakona.

(3) Nadležno tijelo matične države članice može sudjelovati u izravnom nadzoru nad podružnicom kreditne institucije iz te države članice neovisno o tome tko obavlja izravni nadzor nad poslovanjem podružnice.

(4) Hrvatska narodna banka može informacije koje je saznala ili primila u obavljanju supervizije iz stavka 1. točke 2. ovoga članka priopćiti osobama iz članka 225. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona samo uz izričitu suglasnost osoba ili nadležnih tijela koja su priopćila informaciju ili nadležnih tijela države članice u kojoj je proveden nadzor.

Supervizorske mjere nad kreditnom institucijom iz druge države članice

Članak 213.

(1) Ako Hrvatska narodna banka utvrdi da kreditna institucija iz druge države članice koja pruža usluge u Republici Hrvatskoj krši odredbe članka 86. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka će od kreditne institucije zahtijevati da u određenom roku otkloni utvrđene nezakonitosti.

(2) Ako kreditna institucija u roku iz stavka 1. ovoga članka ne otkloni utvrđene nezakonitosti te Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavi dokaze o njihovom otklanjanju, Hrvatska narodna banka će o tome obavijestiti nadležno tijelo matične države članice.

(3) Ako nadležno tijelo matične države članice u roku od 60 dana od dana primitka obavijesti iz prethodnog stavka ne poduzme nikakve mjere ili su te mjere neprimjerene toliko da kreditna institucija nastavlja s kršenjem odredbi članka 86. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka obavijestit će nadležno tijelo matične države članice o mjerama koje će poduzeti kako bi se kreditna institucija spriječila da krši navedene odredbe.

(4) Nakon dostave obavijesti iz prethodnog stavka nadležnom tijelu matične države članice Hrvatska narodna banka može naložiti mjere kreditnoj instituciji koja na području Republike Hrvatske krši odredbe članka 86. ovoga Zakona.

(5) Ako unatoč mjerama iz stavka 4. ovoga članka kreditna institucija nastavi kršiti navedene odredbe, Hrvatska narodna banka može donijeti rješenje o zabrani pružanja usluga toj kreditnoj instituciji na području Republike Hrvatske i o tome obavijestiti nadležno tijelo matične države članice i Europsku komisiju.

Mjere za zaštitu općeg dobra

Članak 214.

Hrvatska narodna banka može, u okviru svojih ovlasti, kreditnoj instituciji iz druge države članice koja pruža usluge na području Republike Hrvatske naložiti mjere radi sprječavanja ili otklanjanja kršenja propisa donesenih radi zaštite općeg dobra. Kao krajnju mjeru Hrvatska narodna banka može zabraniti toj kreditnoj instituciji pružanje uzajamno priznatih usluga na području Republike Hrvatske.

Preventivne mjere

Članak 215.

Iznimno od odredbi članka 213. i 214. ovoga Zakona, kada Hrvatska narodna banka ocijeni da su ugroženi ili bi mogli biti ugroženi interesi deponenata, investitora i drugih osoba korisnika usluga kreditne institucije iz druge države članice koja pruža usluge na području Republike Hrvatske, Hrvatska narodna banka će protiv kreditne institucije poduzeti preventivne mjere. O poduzetim preventivnim mjerama Hrvatska narodna banka će u najkraćem mogućem roku obavijestiti nadležno tijelo matične države članice i Europsku komisiju.

Supervizija likvidnosti podružnice kreditne institucije iz druge države članice

Članak 216.

Hrvatska narodna banka obavlja superviziju likvidnosti podružnice kreditne institucije iz druge države članice.

Supervizija kreditne institucije iz druge države članice koja neposredno pruža usluge u Republici Hrvatskoj

Članak 217.

Na superviziju kreditne institucije iz druge države članice koja neposredno pruža usluge u Republici Hrvatskoj na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 212. do 215. ovoga Zakona.

XVII. 4. SUPERVIZIJA PODRUŽNICA KREDITNIH INSTITUCIJA IZ TREĆIH DRŽAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Supervizija podružnica kreditnih institucija iz trećih država u Republici Hrvatskoj

Članak 218.

Hrvatska narodna banka obavlja superviziju podružnica kreditnih institucija iz trećih država koje pružaju usluge u Republici Hrvatskoj na način i u opsegu na koji obavlja superviziju kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

XVII. 5. NAKNADA ZA SUPERVIZIJU

Godišnja naknada za superviziju

Članak 219.

Za obavljanje supervizije iz članka 197. ovoga Zakona kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnice kreditnih institucija sa sjedištem izvan Republike Hrvatske plaćaju Hrvatskoj narodnoj banci naknadu za superviziju, čiju će visinu, način izračuna i način plaćanja propisati Hrvatska narodna banka.

Osnovica za izračun godišnje naknade za superviziju kreditne institucije

Članak 220.

Osnovica za izračun godišnje naknade za superviziju kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj jest ukupan iznos kapitalnih zahtjeva, a osnovica za izračun godišnje naknade za podružnice kreditnih institucija sa sjedištem izvan Republike Hrvatske jest imovina i potencijalne obveze te kreditne institucije koje se odnose na poslovanje njezine podružnice u Republici Hrvatskoj.

XVIII. SURADNJA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZMJENA INFORMACIJA

Suradnja između nadležnih tijela Republike Hrvatske

Članak 221.

(1) Hrvatska narodna banka i druga nadzorna tijela u Republici Hrvatskoj dostavit će na zahtjev pojedinoga nadzornog tijela tom tijelu sve informacije o kreditnoj ili financijskoj instituciji koje su mu potrebne u postupku provođenja zadataka supervizije i nadzora nad kreditnom ili financijskom institucijom, u postupku vezanom za izdavanje odobrenja i suglasnosti ili pri odlučivanju o drugim pojedinačnim zahtjevima iz svoje nadležnosti.

(2) Tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su se međusobno obavještavati o oduzimanju odobrenja, nezakonitostima i nepravilnostima koje utvrde tijekom obavljanja supervizije i nadzora i o izrečenim mjerama za njihovo otklanjanje ako su ti nalazi i izrečene mjere bitni za rad toga drugog tijela.

Suradnja i razmjena informacija između Hrvatske narodne banke i nadležnih tijela država članica

Članak 222.

(1) Hrvatska narodna banka i nadležna tijela druge države članice međusobno surađuju u superviziji kreditnih institucija koje, neposredno ili preko podružnice, pružaju usluge na području Republike Hrvatske i na području te druge države članice.

(2) Hrvatska narodna banka i nadležna tijela države članice međusobno razmjenjuju sve informacije u vezi s:

1) upravljanjem i vlasničkom strukturom kreditnih institucija iz stavka 1. ovoga članka koje mogu olakšati superviziju,

2) provjerom ispunjavanja uvjeta za izdavanje odobrenja i suglasnosti od strane supervizorskih tijela i

3) informacijama koje će olakšati nadzor, a osobito nadzor nad likvidnošću, solventnošću, osiguranjem depozita, ograničavanjem velikih izloženosti, administrativnim i računovodstvenim postupcima i sustavom unutarnjih kontrola.

(3) Ako je Hrvatska narodna banka povjerljive informacije primila od nadležnog tijela druge države članice ili pri obavljanju supervizije poslovanja podružnica kreditne institucije druge države članice prema članku 212. ovoga Zakona, može te informacije učiniti dostupnima trećima samo uz suglasnost nadležnog tijela te države članice.

Obveza čuvanja povjerljivih informacija

Članak 223.

(1) Radnici Hrvatske narodne banke, revizori i druge stručne osobe koje rade ili su radile po ovlaštenju Hrvatske narodne banke, dužni su sve informacije koje su saznali tijekom obavljanja supervizije za Hrvatsku narodnu banku čuvati kao povjerljive.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka ne smiju povjerljive informacije učiniti dostupnima nijednoj drugoj osobi ili državnom tijelu, osim u obliku skupnih podataka iz kojih nije moguće prepoznati pojedinačnu kreditnu instituciju.

(3) Obveza čuvanja povjerljivih informacija iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na:

1) povjerljive informacije koje se priopćavaju za potrebe provođenja kaznenog postupka ili

postupka koji mu prethodi, a to pisanim putem zatraži ili naloži nadležni sud,

2) dostavljanje povjerljivih informacija u slučajevima kad je nad kreditnom institucijom pokrenut postupak stečaja ili je u tijeku postupak prisilne likvidacije ili je u vezi s tim postupcima pokrenut sudski postupak, osim onih koji se odnose na fizičke ili pravne osobe koje poduzimaju radnje i postupke u svrhu reorganizacije kreditne institucije ili

3) javno objavljivanje informacija iz članka 228. ovoga Zakona.

(4) Obveza čuvanja povjerljivih informacija iz stavka 1. do 3. ovoga članka odnosi se i na informacije koje su Hrvatska narodna banka ili osobe iz stavka 1. ovoga članka pribavile na temelju razmjene informacija s drugim nadzornim tijelima.

Uporaba povjerljivih informacija

Članak 224.

Hrvatska narodna banka može se povjerljivim informacijama koje je saznala tijekom obavljanja supervizije ili drugih poslova iz svoje nadležnosti koristiti samo u sljedećim slučajevima:

- 1) provjere uvjeta za izdavanje odobrenja i suglasnosti o kojima odlučuje na temelju ovoga Zakona,
- 2) obavljanja supervizije kreditne institucije, na pojedinačnoj i/ili konsolidiranoj osnovi, osobito u pogledu likvidnosti, solventnosti, velikih izloženosti i njihovih administrativnih i računovodstvenih procedura, sustava unutarnjih kontrola te izricanja supervizorskih mjera,
- 3) u prekršajnim postupcima ili
- 4) u postupku pred Upravnim sudom koji se vodi protiv konačnih rješenja Hrvatske narodne banke.

Osobe na koje se ne odnosi obveza čuvanja povjerljivih informacija

Članak 225.

(1) Hrvatska narodna banka može povjerljive informacije proslijediti sljedećim osobama u Republici Hrvatskoj ili u državama članicama:

- 1) nadležnim tijelima ovlaštenim za nadzor kreditnih institucija, financijskih institucija, društava za osiguranje i financijskih tržišta u obavljanju njihovih zakonom utvrđenih zadataka,
- 2) sudu i drugim tijelima ili pravnim osobama ovlaštenim za obavljanje poslova u provođenju postupka likvidacije, odnosno stečaja kreditne institucije ili u drugim sličnim postupcima u obavljanju njihovih zakonom utvrđenih zadataka,
- 3) revizorima koji obavljaju reviziju kreditnih i financijskih institucija u obavljanju njihovih zakonom utvrđenih zadataka,
- 4) institucijama nadležnim za osiguranje depozita ako su potrebne za izvršavanje poslova u vezi s osiguranjem depozita,
- 5) tijelima koja su nadležna za nadzor nad tijelima koja obavljaju poslove u postupku likvidacije, odnosno stečaja kreditne institucije ili u nekom drugom sličnom postupku ako su potrebne za obavljanje njihovih nadzornih zadataka,
- 6) tijelima koja su nadležna za nadzor nad revizorima koji obavljaju reviziju kreditnih i financijskih institucija ako su potrebne za obavljanje njihovih nadzornih zadataka,
- 7) Europskoj središnjoj banci, središnjoj banci ili drugom tijelu s ovlastima i odgovornostima za provođenje monetarne politike, odnosno drugom tijelu nadležnom za nadzor platnih sustava,

8) ministarstvu nadležnom za financije, odnosno državnom tijelu druge države članice ovlaštenom za predlaganje zakona iz područja supervizije kreditnih institucija, financijskih institucija, investicijskih društava i društava za osiguranje, samo za potrebe provođenja nadzora iz svoje nadležnosti i

9) klirinškom društvu koje obavlja poslove kliringa i namire, a koje je priznato prema zakonu koji uređuje tržište financijskih instrumenata ako Hrvatska narodna banka ocijeni da su ti podaci potrebni za stabilno poslovanje s obzirom na rizik neispunjenja ili mogućeg neispunjenja obveza sudionika tog tržišta.

(2) Hrvatska narodna banka može, radi jačanja stabilnosti i cjelovitosti financijskog sustava, razmjenjivati informacije i s drugim nadležnim tijelima i organima u Republici Hrvatskoj i državi članici koji u skladu sa zakonom provode postupke istrage i kažnjavanja u slučajevima kršenja prava trgovačkih društava ako to u pisanom obliku zatraži ili naloži nadležni sud. Informacije koje je Hrvatska narodna banka pribavila od drugih nadležnih tijela mogu se priopćiti trećima samo uz suglasnost tijela koje je informaciju dalo.

(3) Hrvatska narodna banka može informacije primljene na temelju članka 223. stavka 4. ovoga Zakona priopćiti tijelima iz stavka 1. točke 5., 6. i 9. i stavka 2. ovoga članka samo uz izričitu suglasnost nadležnog tijela od kojeg je informacije primila.

(4) Osobe kojima Hrvatska narodna banka dostavi povjerljive informacije u skladu sa stavkom 1. i 2. ovoga članka mogu ih upotrijebiti samo za svrhe za koje su dane i na njih se primjenjuje obveza čuvanja povjerljivih informacija iz članka 223. ovoga Zakona.

Suradnja s nadležnim tijelima trećih država

Članak 226.

(1) Hrvatska narodna banka može sklopiti sporazum s jednim ili više nadležnih tijela trećih država radi obavljanja supervizije poslovanja podružnica kreditnih institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje posluju u trećim državama, odnosno podružnica kreditne institucije iz treće države koje namjeravaju pružati usluge u Republici Hrvatskoj.

(2) Hrvatska narodna banka može dostaviti povjerljive informacije i osobama iz trećih država koje imaju položaj jednak osobama iz članka 225. stavka 1. točke 1. do 6. i stavka 2. ovoga Zakona ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1) ako je s njima dogovorila međusobnu razmjenu podataka,

2) ako za osobe iz treće države u toj državi postoji obveza čuvanja povjerljivih informacija u sadržaju jednakom kao u članku 223. ovoga Zakona,

3) ako će se informacija koja je predmetom dostavljanja osobama u trećoj državi koristiti samo u svrhu za koju je dana i

4) ako se osigura da će informacije primljene od nadležnih tijela države članice biti priopćene trećima samo uz izričitu suglasnost tijela koje je informaciju dalo.

Obavješćivanje tijela Europske unije

Članak 227.

(1) Hrvatska narodna banka će obavijestiti Europsku komisiju o:

1) tijelima i organima iz članka 225. stavka 1. točke 5. i 6. i stavka 2. ovoga Zakona,

2) izdavanju i oduzimanju odobrenja za rad kreditnim institucijama,

3) odbijanju zahtjeva kreditne institucije za osnivanje podružnice u drugoj državi članici i

4) preuzimanju i prijenosu nadležnosti iz članka 285. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(2) Hrvatska narodna banka će obavijestiti Europsku komisiju i Europski odbor za bankarstvo

o:

- 1) svakom odobrenju za rad podružnice izdanom kreditnoj instituciji sa sjedištem u trećoj državi i
- 2) postojanju i sadržaju bilateralnih sporazuma iz članka 292. stavka 3. i 4. ovoga Zakona.
- (3) Hrvatska narodna banka će sastavljati popis nadređenih financijskih holdinga u RH i proslijediti ih nadležnim tijelima drugih država članica i Europskoj komisiji.
- (4) Hrvatska narodna banka će o postupcima iz članka 303. stavka 3. ovoga Zakona obavijestiti ostala nadležna tijela uključena u superviziju na konsolidiranoj osnovi i Europsku komisiju.
- (5) Hrvatska narodna banka će obavijestiti Europsku komisiju, Europski odbor za bankarstvo i druga tijela Europske unije i o drugim pitanjima kada je to propisano pravnom stečevinom Europske unije.

Javno objavljivanje informacija Hrvatske narodne banke

Članak 228.

(1) Hrvatska narodna banka dužna je javno objaviti sljedeće informacije:

- 1) tekstove zakona, odluka, uputa i općih smjernica iz područja supervizije, a koji su doneseni u Republici Hrvatskoj,
 - 2) način korištenja mogućnostima i diskrecijskim pravima navedenim u zakonodavstvu Europske unije,
 - 3) opće kriterije i metodologije koje se koriste pri superviziji kreditnih institucija,
 - 4) agregirane statističke podatke koje je Hrvatska narodna banka prikupila na temelju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te
 - 5) popise priznatih burza i vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika.
- (2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka objavit će se na način koji omogućuje usporedbu između pristupa prihvaćenih od nadležnih tijela u različitim državama članicama. Ove informacije bit će redovito ažurirane i dostupne na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke.
- (3) Osim informacija iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatska narodna banka može objaviti i druge informacije iz svoje nadležnosti.

XIX. SUPERVIZORSKE MJERE

XIX. 1. OPĆE ODREDBE

Supervizorske mjere

Članak 229.

- (1) Cilj supervizorskih mjera Hrvatske narodne banke jest pravodobno poduzimanje aktivnosti za poboljšanje sigurnosti i stabilnosti poslovanja kreditne institucije te otklanjanje utvrđenih nezakonitosti.
- (2) Supervizorske mjere provode se:
 - 1) sporazumom o razumijevanju ili
 - 2) rješenjem.

Sporazum o razumijevanju

Članak 230.

(1) Hrvatska narodna banka, po obavljenoj superviziji, može s kreditnom institucijom sklopiti sporazum o razumijevanju ako utvrdi slabosti ili nedostatke u poslovanju kreditne institucije koje nemaju značaj kršenja propisa ili ako po obavljenoj superviziji ocijeni potrebnim da kreditna institucija poduzme radnje i postupke za poboljšanja u poslovanju.

(2) Hrvatska narodna banka može predložiti kreditnoj instituciji sklapanje sporazuma o razumijevanju ako:

- 1) je kreditna institucija započela uklanjanje slabosti ili nedostataka tijekom ili neposredno nakon obavljanja supervizije,
- 2) je kreditna institucija spremna obvezati se na otklanjanje slabosti ili nedostataka u predloženim rokovima i na predloženi način,
- 3) se iz dosadašnjeg ponašanja kreditne institucije u odnosu prema mjerama, primjedbama i uputama Hrvatske narodne banke može zaključiti da će uredno ispuniti obveze koje će sporazumom preuzeti ili
- 4) se iz dosadašnjeg poslovanja kreditne institucije, učestalosti utvrđenih slabosti, nedostataka ili nezakonitosti u poslovanju može zaključiti da će kreditna institucija u svojem budućem poslovanju osigurati zakonitost, sigurnost i stabilnost poslovanja.

(3) Sporazumom o razumijevanju obvezno se određuje:

- 1) rok i način postupanja kreditne institucije radi otklanjanja slabosti ili nedostataka u poslovanju kreditne institucije i
- 2) rok odnosno dinamika kojom će kreditna institucija izvješćivati Hrvatsku narodnu banku o izvršavanju obveza preuzetih sporazumom o razumijevanju.

Posljedice neispunjenja obveza preuzetih sporazumom o razumijevanju

Članak 231.

Ako kreditna institucija ne ispuni obveze koje je preuzela sporazumom o razumijevanju u roku i na način utvrđen tim sporazumom, Hrvatska narodna banka donijet će rješenje i izreći opomenu iz članka 50. ovoga Zakona odgovornoj osobi iz uprave kreditne institucije.

XIX. 2. OTKLANJANJE NEZAKONITOSTI UTVRĐENIH SUPERVIZIJOM KREDITNE INSTITUCIJE

Rješenje o nalaganju supervizorskih mjera

Članak 232.

(1) Hrvatska narodna banka može rješenjem naložiti kreditnoj instituciji supervizorske mjere ako pri obavljanju supervizije utvrdi:

- 1) da je kreditna institucija svojim radnjama ili propuštanjem određenih radnji postupila protivno zakonu ili drugim propisima,
 - 2) slabosti ili nedostatke u poslovanju kreditne institucije koje nemaju značaj kršenja propisa ili
 - 3) da je potrebno da kreditna institucija poduzme radnje i postupke za poboljšanje poslovanja.
- (2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka obvezno se određuje rok i način postupanja kreditne institucije radi otklanjanja nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju

kreditne institucije.

(3) Kreditna institucija može, najkasnije 15 dana prije isteka roka iz stavka 2. ovoga članka, obrazloženim zahtjevom zatražiti produljenje roka. Hrvatska narodna banka će najkasnije do isteka roka utvrđenog rješenjem odlučiti o produljenju toga roka.

Rješenje tijekom izravnog nadzora

Članak 233.

Iznimno od članka 232. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka može donijeti rješenje i tijekom izravnog nadzora te naložiti kreditnoj instituciji poduzimanje mjera za otklanjanje određenih nezakonitosti, koje je kreditna institucija bez odgađanja dužna provesti ako:

- 1) ovlaštena osoba pri obavljanju izravnog nadzora utvrdi da kreditna institucija nije organizirala svoje poslovanje ili ne vodi poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju i ostalu poslovnu evidenciju na način koji u svakom trenutku omogućuje provjeru posluje li kreditna institucija u skladu s propisima i pravilima o upravljanju rizicima,
- 2) kreditna institucija obavlja poslove na način koji može pogoršati ili ugroziti njezinu likvidnost ili solventnost ili
- 3) ne postoji mogućnost nastavka izravnog nadzora u kreditnoj instituciji.

Izvješće ovlaštenog revizora o otklanjanju nezakonitosti

Članak 234.

Ako pri obavljanju supervizije Hrvatska narodna banka utvrdi da kreditna institucija postupi protivno propisima kojima se uređuje vođenje poslovnih knjiga, odnosno administrativnih i drugih evidencija koje je kreditna institucija dužna voditi, odnosno ako utvrdi druge značajnije nezakonitosti, može rješenjem naložiti kreditnoj instituciji da Hrvatskoj narodnoj banci u određenom roku dostavi izvješće ovlaštenog revizora o otklanjanju tih nezakonitosti.

Izvršavanje Hrvatske narodne banke o izvršenju rješenja

Članak 235.

(1) Rješenjem o nalažanju supervizorskih mjera Hrvatska narodna banka može naložiti kreditnoj instituciji i da u određenom roku izvijesti Hrvatsku narodnu banku o izvršenju naloženih mjera.

(2) Kreditna institucija dužna je u roku iz stavka 1. ovoga članka izvijestiti Hrvatsku narodnu banku o izvršenju mjera te tome priložiti dokumente i druge dokaze. U slučajevima iz članka 234. ovoga Zakona kreditna institucija dužna je dostaviti i izvješće ovlaštenog revizora o otklanjanju nezakonitosti.

(3) Ako Hrvatska narodna banka utvrdi da naložene mjere nisu izvršene ili nisu izvršene u roku i na način kako je to naložila rješenjem, može rješenjem kreditnoj instituciji naložiti novu supervizorsku mjeru.

XIX.3. VRSTE SUPERVIZORSKIH MJERA

Vrste supervizorskih mjera

Članak 236.

(1) Hrvatska narodna banka može supervizorskim mjerama:

- 1) naložiti nadzornom odboru da razriješi predsjednika, člana ili članove uprave i da imenuje novog predsjednika, člana ili članove uprave kreditne institucije,
- 2) naložiti upravi kreditne institucije da donese i osigura provođenje plana mjera za osiguranje minimalnog iznosa kapitala iz članka 29., 110. i 131. ovoga Zakona,
- 3) naložiti kreditnoj instituciji da sazove glavnu skupštinu i predloži odgovarajuća rješenja, kao što su povećanje kapitala, razrješenje člana ili članova nadzornog odbora i imenovanje novog člana ili novih članova nadzornog odbora,
- 4) privremeno zabraniti kreditnoj instituciji:
 - davanje kredita i pružanje priznatih i ostalih financijskih usluga osobama s neodgovarajućom kreditnom sposobnošću,
 - zaključivanje poslova s pojedinim dioničarima, članovima uprave, članovima nadzornog odbora, prokuristima, društvima koja su usko povezana s kreditnom institucijom i s njom povezanim osobama,
 - stjecanje udjela u investicijskim fondovima,
 - obavljanje pojedinih ili svih poslova određene vrste ili zabraniti širenje mreže poslovnica ili uvođenje novih proizvoda ili ih ograničiti,
 - primanje novih depozita i drugih povratnih sredstava od javnosti,
 - isplatu dividende ili bilo kojeg oblika isplate dobiti,
- 5) ograničiti rast imovine i izvanbilančnih rizičnih stavki kreditne institucije,
- 6) naložiti smanjenje troškova poslovanja, uključujući ograničenje plaća i drugih primanja članova uprave, članova nadzornog odbora i radnika kreditne institucije,
- 7) naložiti mjere kojima se određuju posebni uvjeti poslovanja kreditne institucije, a koji mogu sadržavati najniže, odnosno najviše kamatne stope, rokove dospjeća potraživanja i obveza te druge uvjete,
- 8) naložiti prodaju materijalne i ostale imovine kreditne institucije,
- 9) naložiti dioničarima prodaju dionica kreditne institucije, odnosno naložiti kreditnoj instituciji prodaju dionica ili poslovnih udjela ili likvidaciju podređenog društva kreditne institucije,
- 10) naložiti upravi kreditne institucije da donese i provede mjere za:
 - promjenu područja poslovanja, odnosno strukture usluga koje pruža kreditna institucija,
 - ograničavanje odobravanja kredita,
 - smanjenje, odnosno ograničavanje izloženosti kreditne institucije,
 - poboljšanje postupaka naplate dospjelih potraživanja,
 - pravilno vrednovanje bilančnih i izvanbilančnih stavki,
 - poboljšanje sustava upravljanja u skladu sa člankom 113. ovoga Zakona,
 - poboljšanje strategija i postupaka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala,
 - poboljšanje računovodstvenoga i informacijskog sustava,
 - poboljšanje sustava unutarnjih kontrola i unutarnjeg revidiranja,
- 11) naložiti kreditnoj instituciji primjenu posebnih politika rezerviranja ili postupanja s imovinom u odnosu na izračun kapitalnih zahtjeva,
- 12) naložiti kreditnoj instituciji da u daljnjem poslovanju smanjuje rizike koji su povezani s njezinim aktivnostima, proizvodima ili sustavom,
- 13) naložiti nadzornom odboru kreditne institucije da imenuje odgovarajuće odbore za

pojedina područja poslovanja koji su u nadležnosti nadzornog odbora,

14) naložiti kreditnoj instituciji poboljšavanje ili ograničavanje primjene pojedinog pristupa ili modela iz članka 128. ovoga Zakona,

15) naložiti kreditnoj instituciji druge mjere ili

16) naložiti druge mjere u okviru provođenja nadzora u skladu sa člankom 199. ovoga Zakona.

(2) Za kreditne institucije čija je stopa adekvatnosti jamstvenoga kapitala manja od 12 posto, a jednaka ili veća od 9 posto, Hrvatska narodna banka će naložiti jednu ili više sljedećih mjera:

1) zabraniti bilo koji oblik isplate dobiti,

2) naložiti smanjenje troškova kreditne institucije,

3) ograničiti rast imovine kreditne institucije, uključujući izvanbilančne rizične stavke,

4) zabraniti kreditnoj instituciji stjecanje dionica, odnosno poslovnih udjela drugih pravnih osoba, osnivanje novih podružnica ili širenje poslovne mreže na bilo koji drugi način te zabraniti započinjanje novih poslova,

5) zabraniti povećanje izloženosti prema jednoj osobi ili

6) naložiti upravi kreditne institucije da predloži skupštini donošenje odluke o dokapitalizaciji.

(3) Za kreditne institucije čija je stopa adekvatnosti jamstvenoga kapitala manja od 9 posto, a veća od 6 posto, Hrvatska narodna banka će, osim mjera navedenih u stavku 2. ovoga članka, poduzeti jednu ili više sljedećih mjera:

1) zahtijevati da kreditna institucija ili njezina ovisna društva primijene, smanje ili prestanu obavljati određenu aktivnost za koju Hrvatska narodna banka utvrdi da je prouzročila značajne gubitke za kreditnu instituciju ili da predstavlja veliki rizik za kreditnu instituciju,

2) naložiti da kreditna institucija suspendira jednu ili više osoba s posebnim pravima i odgovornostima,

3) zahtijevati da kamatne stope na primljene depozite ne prelaze tržišne kamatne stope za usporedive iznose i rokove dospijeca,

4) ograničiti plaće i druga primanja osobama s posebnim pravima i odgovornostima te radnicima kreditne institucije ili

5) naložiti dioničarima prodaju dionica kreditne institucije, odnosno naložiti kreditnoj instituciji prodaju dionica ili poslovnih udjela ili likvidaciju druge pravne osobe u čijem kapitalu sudjeluje ako utvrdi da postoji opasnost da će podređena kreditna institucija, odnosno druga pravna osoba postati nesposobna za plaćanje i da predstavlja znatan rizik za kreditnu instituciju.

Stopa adekvatnosti jamstvenoga kapitala i kapital iznad minimalno propisanoga

Članak 237.

(1) Hrvatska narodna banka naložit će kreditnoj instituciji da osigura veću stopu adekvatnosti jamstvenoga kapitala, odnosno veći kapital od minimalnog iznosa jamstvenoga kapitala propisanog ovim Zakonom ako se supervizijom utvrdi da minimalni kapital kreditne institucije ne osigurava pokriće svih rizika i odgovarajuće upravljanje rizicima kojima je izložena ili bi ona mogla biti izložena te ako kreditna institucija nije uspostavila i/ili ako dosljedno ne provodi:

1) odgovarajući sustav upravljanja u skladu s odredbama članka 113. ovoga Zakona i propisima o upravljanju rizicima,

2) odgovarajuće administrativne i računovodstvene postupke i odgovarajući sustav unutarnjih kontrola za utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti u skladu s odredbama članka 113. točke 3. ovoga Zakona ili

3) odgovarajuće strategije i postupke procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala u skladu s odredbama članka 111. ovoga Zakona i propisima o upravljanju rizicima.

(2) Hrvatska narodna banka naložit će veću stopu, odnosno veći iznos kapitala iz stavka 1. ovoga članka ako utvrdi da nije izgledno da će se mjerama iz članka 236. ovoga Zakona u naloženom roku postići poboljšanje sustava upravljanja rizicima, odnosno strategija i postupaka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala u kreditnoj instituciji.

(3) Rješenjem u kojem se kreditnoj instituciji nalaže da osigura kapital veći od iznosa minimalnoga kapitala iz članka 131. ovoga Zakona Hrvatska narodna banka može naložiti i druge mjere iz članka 236. ovoga Zakona.

Povjerenik Hrvatske narodne banke

Članak 238.

(1) Hrvatska narodna banka može imenovati povjerenika u kreditnoj instituciji ako to ocijeni potrebnim:

– uz izrečene supervizorske mjere iz članka 236. stavka 2. i 3. ovoga Zakona ili

– uz kredit za likvidnost odobren od Hrvatske narodne banke.

(2) Povjerenika iz stavka 1. ovoga članka imenuje guverner Hrvatske narodne banke.

(3) Povjerenik se imenuje na razdoblje koje se određuje odlukom o imenovanju i koje ne može biti dulje od šest mjeseci, a može se posebnom odlukom guvernera Hrvatske narodne banke produljiti za još najviše šest mjeseci.

(4) Povjerenik nadzire provođenje naloženih supervizorskih mjera i o tome, kao i o stanju u kreditnoj instituciji izvješćuje Hrvatsku narodnu banku.

Prava povjerenika

Članak 239.

(1) Povjerenik ima pravo biti nazočan sjednicama uprave, nadzornog odbora i drugih tijela kreditne institucije i sudjelovati u njihovu radu, ali bez prava glasa.

(2) Povjerenik ima pravo sazivati sjednice uprave i nadzornog odbora kreditne institucije čiji je povjerenik.

(3) Povjerenik ne može prenijeti svoje ovlasti na druge osobe, a za svoj rad odgovoran je Hrvatskoj narodnoj banci.

(4) Kreditna institucija i sva njezina tijela dužna su povjereniku staviti na raspolaganje svu potrebnu dokumentaciju i omogućiti mu uvid u poslovne knjige.

Prestanak ovlasti povjerenika

Članak 240.

Ovlasti povjerenika prestaju:

1) danom isteka razdoblja navedenog u odluci o imenovanju, odnosno u odluci kojom se to razdoblje produljuje,

2) danom opoziva njegovog imenovanja,

3) danom ukidanja odluke o imenovanju,

4) imenovanjem posebne uprave ili

5) danom otvaranja stečajnog postupka nad kreditnom institucijom.

XX. POSEBNA UPRAVA I POSEBNO RUKOVODSTVO

XX.1. POSEBNA UPRAVA

Postupci u slučaju neizvjesnosti nastavka poslovanja kreditne institucije

Članak 241.

(1) U slučajevima kršenja zakona i drugih propisa ili u situacijama kada je financijsko stanje kreditne institucije takvo da je neizvjestan daljnji nastavak njezina poslovanja, Hrvatska narodna banka može:

- 1) oduzeti odobrenje za pružanje određenih financijskih usluga,
- 2) imenovati posebnu upravu,
- 3) oduzeti odobrenje za rad,
- 4) pokrenuti prisilnu likvidaciju kreditne institucije ili
- 5) podnijeti prijedlog za pokretanje stečajnog postupka.

(2) Kreditna institucija koja je pokrenula postupak redovite likvidacije ili nad kojom je pokrenut postupak prisilne likvidacije, odnosno kreditna institucija nad kojom je otvoren stečajni postupak ne može promijeniti djelatnost na način da prestane pružati bankovne usluge i nastavi poslovati, već mora završiti postupak likvidacije, odnosno stečaja i provesti brisanje u sudskom registru.

Odluka o uvođenju posebne uprave

Članak 242.

(1) Hrvatska narodna banka donijet će odluku o uvođenju posebne uprave u sljedećim slučajevima:

- 1) ako je kreditnoj instituciji naloženo provođenje supervizorskih mjera, a kreditna institucija ih nije počela provoditi ili ih nije provela u roku određenom za njihovo provođenje zbog čega bi daljnje poslovanje kreditne institucije moglo ugroziti njezinu likvidnost, odnosno solventnost te je nužna zaštita interesa vjerovnika kreditne institucije,
- 2) ako kreditna institucija unatoč naloženim supervizorskim mjerama nije dosegla minimalnu stopu adekvatnosti jamstvenoga kapitala od 12 posto,
- 3) ako je stopa adekvatnosti jamstvenoga kapitala jednaka ili manja od 6 posto ili
- 4) ako je ugrožena ili bi daljnje poslovanje kreditne institucije moglo ugroziti likvidnost, odnosno solventnost te je nužna zaštita interesa vjerovnika kreditne institucije.

(2) Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga članka, ako Hrvatska narodna banka utvrdi postojanje činjenica koje s velikom vjerojatnošću upućuju na poboljšanje stanja u kreditnoj instituciji, može odgoditi donošenje odluke o posebnoj upravi.

(3) Odluka o uvođenju posebne uprave donosi se u obliku rješenja. U tom se rješenju utvrđuju razlozi za uvođenje posebne uprave u konkretnom slučaju, imena predsjednika i članova posebne uprave, opseg poslova koje obavlja i/ili kojima upravlja pojedini član posebne uprave te razdoblje trajanja posebne uprave, koje ne smije biti duže od jedne godine računajući od dana donošenja rješenja.

(4) Hrvatska narodna banka ovlaštena je davati posebnoj upravi naloge za vođenje poslovanja kreditne institucije.

Pravno sredstvo protiv odluke o uvođenju posebne uprave

Članak 243.

- (1) Protiv odluke Hrvatske narodne banke o uvođenju posebne uprave kreditnoj instituciji dosadašnja uprava i nadzorni odbor kreditne institucije ovlašteni su podnijeti tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od osam dana od dana dostave navedene odluke. Podnošenje tužbe ne zadržava izvršenje odluke.
- (2) Upravni sud Republike Hrvatske o tužbi iz stavka 1. ovoga članka odlučit će hitno, a najkasnije u roku od 30 dana od njezina primitka.

Članovi posebne uprave

Članak 244.

- (1) Posebna uprava kreditne institucije ima najmanje dva člana, od kojih se jedan imenuje predsjednikom posebne uprave.
- (2) Članove posebne uprave imenuje i razrješuje dužnosti Hrvatska narodna banka. Hrvatska narodna banka može tijekom razdoblja posebne uprave razriješiti imenovanog člana posebne uprave ako on ne obavlja svoju dužnost ili je ne obavlja na zadovoljavajući način, kao i iz drugih opravdanih razloga te imenovati novog člana posebne uprave, čiji mandat može trajati najduže do isteka započetog mandata posebne uprave.
- (3) Mandat predsjedniku i članu posebne uprave počinje danom donošenja odluke o uvođenju posebne uprave bez obzira na upis u sudskom registru.
- (4) Članovi posebne uprave zastupaju kreditnu instituciju skupno.
- (5) Odredbe ovoga Zakona kojima se regulira uprava kreditne institucije na odgovarajući se način primjenjuju i na člana posebne uprave, osim odredbi članka 44., 46. i 47. ovoga Zakona.
- (6) Članom posebne uprave može biti imenovana samo osoba koja ima odgovarajuće stručne kvalifikacije, sposobnost i iskustvo potrebno za vođenje poslova kreditne institucije.
- (7) Članovi posebne uprave imaju pravo na naknadu za svoj rad.
- (8) Naknadu iz stavka 7. ovoga članka isplaćuje Hrvatska narodna banka.
- (9) Članovi posebne uprave ne odgovaraju za štetu koja nastane pri obavljanju dužnosti u okviru ovoga Zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili ili propustili učiniti namjerno ili grubom nepažnjom.

Upis u sudski registar i objavljivanje odluke o uvođenju posebne uprave

Članak 245.

- (1) Odluka o uvođenju posebne uprave upisuje se u sudski registar. Istodobno se u sudski registar upisuje promjena osoba ovlaštenih za zastupanje kreditne institucije.
- (2) Prijedlog za upis podataka iz stavka 1. ovoga članka podnosi posebna uprava u roku od tri radna dana od dana donošenja odluke o uvođenju posebne uprave kreditnoj instituciji. Odluka kojom je posebna uprava imenovana prilaže se prijedlogu.
- (3) Hrvatska narodna banka će bez odgađanja odluku o uvođenju posebne uprave dostaviti kreditnoj instituciji.

Pravne posljedice odluke o uvođenju posebne uprave

Članak 246.

(1) Danom donošenja odluke o uvođenju posebne uprave kreditnoj instituciji prestaju sve ovlasti dosadašnjih članova uprave i nadzornog odbora.

(2) Sve odluke iz nadležnosti nadzornog odbora donosi posebna uprava.

Dužnost suradnje dosadašnjih članova uprave i drugih radnika kreditne institucije

Članak 247.

(1) Dosadašnji članovi uprave i druge ovlaštene osobe s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima kreditne institucije dužni su posebnoj upravi odmah omogućiti pristup cjelokupnoj poslovnoj i ostaloj dokumentaciji kreditne institucije te sastaviti izvješće o primopredaji poslovanja.

(2) Dosadašnji članovi uprave kreditne institucije dužni su posebnoj upravi ili pojedinom članu posebne uprave dati sva obrazloženja ili dodatna izvješća o poslovanju kreditne institucije.

(3) Svi radnici kreditne institucije dužni su surađivati s posebnom upravom.

(4) Član posebne uprave ima pravo udaljiti osobu koja onemogućuje njegov rad te ovisno o okolnostima pojedinog slučaja, zatražiti pomoć nadležnog tijela unutarnjih poslova.

Poslovi posebne uprave

Članak 248.

(1) Posebna uprava vodi poslove kreditne institucije.

(2) Radi poboljšanja financijske stabilnosti kreditne institucije posebna uprava može osobito:

1) donositi odluke o prodaji materijalne i ostale imovine kreditne institucije,

2) ograničiti rast imovine i izvanbilančnih rizičnih stavki kreditne institucije,

3) poduzimati mjere radi smanjenja troškova poslovanja te

4) poduzimati i druge mjere koje ocijeni potrebnima.

Redovita izvješća posebne uprave

Članak 249.

(1) Posebna uprava dužna je najkasnije tri mjeseca nakon imenovanja dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci izvješće o financijskom stanju i uvjetima poslovanja kreditne institucije zajedno s procjenom njezine financijske stabilnosti i mogućnostima za njezino daljnje poslovanje.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka temelji se na posljednjim financijskim i drugim izvještajima kreditne institucije sastavljenim za potrebe Hrvatske narodne banke s procjenom koja osobito obuhvaća:

1) procjenu spremnosti dioničara kreditne institucije da dodatnim sredstvima osiguraju najmanje minimalni iznos jamstvenoga kapitala, odnosno kapital dostatan za osiguranje financijske stabilnosti kreditne institucije,

2) pojavu nepredviđenih rashoda koji imaju značajan utjecaj na obveze kreditne institucije,

3) procjenu mogućih mjera za otklanjanje financijskih poteškoća kreditne institucije i

procjenu troškova provođenja tih mjera i
4) procjenu postojanja uvjeta za pokretanje prisilne likvidacije ili razloga za stečaj nad kreditnom institucijom.

Dodatna izvješća posebne uprave

Članak 250.

Posebna uprava dužna je na zahtjev Hrvatske narodne banke dostaviti dodatna izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje supervizije, odnosno nadzora te procjene financijskog stanja i mogućnosti daljnjeg poslovanja kreditne institucije.

Povećanje temeljnoga kapitala kreditne institucije radi osiguranja financijske stabilnosti kreditne institucije

Članak 251.

- (1) Ako Hrvatska narodna banka na temelju izvješća posebne uprave kreditne institucije iz članka 249. i 250. ovoga Zakona procijeni da je radi osiguranja minimalnog iznosa jamstvenoga kapitala ili minimalne stope adekvatnosti jamstvenoga kapitala ili radi otklanjanja uzroka nelikvidnosti ili prijeteće nesposobnosti za plaćanje kreditne institucije potrebno povećati temeljni kapital te kreditne institucije novim financijskim ulaganjima, Hrvatska narodna banka naložit će posebnoj upravi da sazove glavnu skupštinu dioničara kreditne institucije i da joj predloži donošenje odluke o povećanju temeljnoga kapitala.
- (2) Posebna uprava će objaviti sazivanje glavne skupštine dioničara radi odlučivanja o povećanju temeljnoga kapitala najkasnije u roku od osam dana od dana primitka naloga Hrvatske narodne banke iz stavka 1. ovoga članka, a glavna skupština dioničara će se održati najkasnije u roku od 15 dana od dana objave sazivanja.
- (3) U pozivu za glavnu skupštinu dioničare će se upozoriti na pravne posljedice iz članka 263. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona.

Sazivanje glavne skupštine

Članak 252.

- (1) Kada posebna uprava u izvješću iz članka 249. ovoga Zakona predloži spajanje ili pripajanje kreditne institucije ili poduzimanje drugih radnji radi poboljšanja financijske stabilnosti kreditne institucije, o kojima u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima odluke donosi glavna skupština, Hrvatska narodna banka naložit će posebnoj upravi da sazove glavnu skupštinu dioničara kreditne institucije i da joj predloži donošenje odluke.
- (2) Posebna uprava objavit će sazivanje glavne skupštine dioničara radi odlučivanja o pitanjima iz svoje nadležnosti, a koja su u vezi s ostvarivanjem ciljeva poboljšanja stanja u kreditnoj instituciji, najkasnije u roku od osam dana od dana primitka naloga Hrvatske narodne banke iz stavka 1. ovoga članka, a glavna skupština dioničara će se održati najkasnije u roku od petnaest dana od dana objave sazivanja.
- (3) U pozivu za glavnu skupštinu dioničare će se upozoriti na pravne posljedice iz članka 263. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona.

Procjena rezultata posebne uprave

Članak 253.

- (1) Hrvatska narodna banka će najmanje jednom u tri mjeseca ocijeniti postignute rezultate posebne uprave.
- (2) Ako Hrvatska narodna banka na temelju izvješća posebne uprave iz članka 249. ili 250. ovoga Zakona procijeni da se tijekom razdoblja pod posebnom upravom financijsko stanje kreditne institucije poboljšalo tako da je kreditna institucija dosegla minimalni iznos jamstvenoga kapitala, odnosno minimalnu stopu adekvatnosti jamstvenoga kapitala u skladu s ovim Zakonom, odnosno tako da je sposobna redovito ispunjavati svoje dospjele obveze, naložit će posebnoj upravi da sazove glavnu skupštinu dioničara.
- (3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka dioničari na glavnoj skupštini izabiru novi nadzorni odbor. Nadzorni odbor će po prethodno dobivenoj suglasnosti Hrvatske narodne banke imenovati novu upravu kreditne institucije. Danom imenovanja nove uprave prestaju ovlasti posebne uprave.
- (4) Ako Hrvatska narodna banka na temelju izvješća posebne uprave iz članka 249. ili 250. ovoga Zakona procijeni da se pod posebnom upravom financijsko stanje kreditne institucije ne može poboljšati tako da bi kreditna institucija dosegla minimalni iznos jamstvenoga kapitala, odnosno minimalnu stopu adekvatnosti jamstvenoga kapitala u skladu s ovim Zakonom, odnosno tako da bi bila sposobna redovito ispunjavati svoje dospjele obveze, Hrvatska narodna banka donijet će odluku o pokretanju postupka prisilne likvidacije ili će podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka.
- (5) Ako Hrvatska narodna banka na temelju izvješća posebne uprave iz članka 249. ovoga Zakona procijeni da se unutar 12 mjeseci pod posebnom upravom financijsko stanje kreditne institucije nije poboljšalo tako da bi kreditna institucija dosegla minimalni iznos jamstvenoga kapitala, odnosno minimalnu stopu adekvatnosti jamstvenoga kapitala u skladu s ovim Zakonom, odnosno tako da bi bila sposobna redovito ispunjavati svoje dospjele obveze, Hrvatska narodna banka će donijeti odluku o pokretanju postupka prisilne likvidacije ili će podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka.
- (6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka Hrvatska narodna banka može iznimno donijeti odluku o produženju mandata posebne uprave na razdoblje od najviše šest mjeseci ako ne postoje uvjeti za otvaranje stečajnog postupka, a procijeni da će u sljedećih šest mjeseci kreditna institucija biti sposobna dosegnuti minimalni iznos jamstvenoga kapitala, odnosno minimalnu stopu adekvatnosti jamstvenoga kapitala u skladu s ovim Zakonom i redovito ispunjavati svoje dospjele obveze.

XX. 2. POSEBNO RUKOVODSTVO I REORGANIZACIJA POSLOVANJA PODRUŽNICE KREDITNE INSTITUCIJE IZ TREĆE DRŽAVE

Odluka o uvođenju posebnog rukovodstva u podružnici kreditne institucije iz treće države

Članak 254.

- (1) Hrvatska narodna banka donijet će odluku o uvođenju posebnog rukovodstva u podružnici kreditne institucije iz treće države u Republici Hrvatskoj (u nastavku teksta: odluka o posebnom rukovodstvu) u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako je podružnici kreditne institucije iz treće države naloženo provođenje supervizorskih mjera, a ona ih u roku određenom za njihovo provođenje nije počela provoditi ili ih nije provela zbog čega bi daljnje poslovanje te podružnice moglo ugroziti njezinu likvidnost

odnosno solventnost te je nužna zaštita interesa njezinih vjerovnika,
2) ako podružnica kreditne institucije iz treće države unatoč naloženim supervizorskim mjerama nije dosegla minimalnu stopu adekvatnosti jamstvenoga kapitala od 12 posto,
3) ako je stopa jamstvenoga kapitala jednaka ili manja od 6 posto ili
4) ako je ugrožena ili bi daljnje poslovanje podružnice kreditne institucije iz treće države moglo ugroziti njezinu likvidnost, odnosno solventnost te je nužna zaštita interesa njezinih vjerovnika.

(2) Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga članka, ako Hrvatska narodna banka utvrdi postojanje činjenica koje s velikom vjerojatnošću upućuju na poboljšanje stanja u podružnici, može odgoditi donošenje odluke o posebnom rukovodstvu.

(3) Odluka o posebnom rukovodstvu donosi se u obliku rješenja. U tom se rješenju utvrđuju razlozi za uvođenje posebnog rukovodstva u konkretnom slučaju, imena članova posebnog rukovodstva, opseg poslova koje obavlja i/ili kojima upravlja pojedini član posebnog rukovodstva te razdoblje trajanja posebnog rukovodstva, koje ne smije biti duže od jedne godine računajući od dana donošenja rješenja.

(4) Hrvatska narodna banka ovlaštena je davati posebnom rukovodstvu naloge za vođenje poslovanja te podružnice.

Pravno sredstvo protiv odluke o posebnom rukovodstvu

Članak 255.

(1) Protiv odluke Hrvatske narodne banke o posebnom rukovodstvu dosadašnje rukovodstvo podružnice, kao i kreditna institucija iz treće države (osnivač), ovlašteni su podnijeti tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od osam dana od dana dostave navedene odluke. Podnošenje tužbe ne zadržava izvršenje odluke.

(2) Upravni sud Republike Hrvatske o tužbi iz stavka 1. ovoga članka odlučit će hitno, a najkasnije u roku od 30 dana od njezina primitka.

Primjena odredbi ovoga Zakona na posebno rukovodstvo podružnice kreditne institucije iz treće države

Članak 256.

Na posebno rukovodstvo podružnice kreditne institucije iz treće države na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 244., 245., 247., 248., 249., 250. i 253. ovoga Zakona.

Pravne posljedice odluke o posebnom rukovodstvu

Članak 257.

Danom donošenja odluke o posebnom rukovodstvu prestaju sve ovlasti dosadašnjih osoba odgovornih za vođenje poslova te podružnice, osim ovlasti iz članka 243. stavka 1. i članka 264. stavka 1. ovoga Zakona.

XXI. LIKVIDACIJA KREDITNE INSTITUCIJE

XXI.1. REDOVITA LIKVIDACIJA KREDITNE INSTITUCIJE

Pokretanje postupka redovite likvidacije

Članak 258.

- (1) Glavna skupština dioničara kreditne institucije može donijeti odluku o prestanku kreditne institucije.
- (2) Prije donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka uprava i nadzorni odbor kreditne institucije dužni su obaviti prethodne konzultacije s Hrvatskom narodnom bankom.
- (3) Likvidatori kreditne institucije dužni su obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o odluci iz stavka 1. ovoga članka prvoga radnog dana nakon njezina donošenja.
- (4) Odluku iz stavka 1. ovoga članka likvidatori su dužni objaviti u »Narodnim novinama« i najmanje dva dnevna lista u Republici Hrvatskoj.

Likvidatori kreditne institucije u postupku redovite likvidacije

Članak 259.

- (1) Kreditna institucija mora imati najmanje dva likvidatora.
- (2) Likvidatorom kreditne institucije može biti imenovana samo fizička osoba koja ispunjava uvjete za imenovanje za člana uprave kreditne institucije u skladu s ovim Zakonom.

Dužnosti likvidatora

Članak 260.

- (1) Likvidatori kreditne institucije dužni su okončati poslove koji su u tijeku, naplatiti tražbine, unovčiti imovinu kreditne institucije i podmiriti obveze prema vjerovnicima.
- (2) U mjeri u kojoj to zahtijeva provođenje likvidacije, likvidatori mogu ulaziti u nove poslove.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, likvidatori ne mogu primati nove depozite ili druga povratna sredstva od javnosti.

Primjena odredbi ovoga Zakona tijekom provođenja redovite likvidacije

Članak 261.

- (1) Na kreditnu instituciju nad kojom se provodi postupak redovite likvidacije na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona.
- (2) Način primjene odredbi ovoga Zakona u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka propisat će Hrvatska narodna banka.

Utvrđivanje postojanja stečajnog razloga od strane likvidatora

Članak 262.

Ako tijekom provođenja redovite likvidacije likvidatori procijene da je nastupio neki od razloga iz članka 273. ovoga Zakona, dužni su bez odgađanja podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka i o tome odmah obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

XXI.2. PRISILNA LIKVIDACIJA KREDITNE INSTITUCIJE

Pokretanje postupka prisilne likvidacije

Članak 263.

(1) Hrvatska narodna banka donosi odluku o pokretanju prisilne likvidacije kreditne institucije u sljedećim slučajevima:

1) ako na temelju izvješća posebne uprave iz članka 249. ili 250. ovoga Zakona procijeni da se posebnom upravom financijsko stanje kreditne institucije ne može poboljšati tako da bi kreditna institucija dosegla minimalni iznos jamstvenoga kapitala, odnosno minimalnu stopu adekvatnosti jamstvenoga kapitala u skladu s ovim Zakonom, odnosno da nije sposobna redovito ispunjavati svoje dospjele obveze, ali pod uvjetom da ne postoji razlog za otvaranje stečajnog postupka,

2) ako glavna skupština dioničara sazvana prema članku 251. stavku 1. i 2. i članku 252. stavku 1. i 2. ovoga Zakona odbije donijeti odluku o povećanju temeljnoga kapitala kreditne institucije, odnosno ne donese odluku o pripajanju ili spajanju ili drugu sličnu odluku,

3) ako na temelju izvješća posebne uprave iz članka 249. ili 250. ovoga Zakona procijeni da se unutar 12 mjeseci, odnosno iznimno 18 mjeseci, pod posebnom upravom financijsko stanje kreditne institucije nije poboljšalo tako da bi kreditna institucija dosegla minimalni iznos jamstvenoga kapitala, odnosno minimalnu stopu adekvatnosti jamstvenoga kapitala u skladu s ovim Zakonom, odnosno da nije sposobna redovito ispunjavati svoje dospjele obveze, ali pod uvjetom da ne postoji razlog za otvaranje stečajnog postupka,

4) ako je kreditnoj instituciji oduzeto odobrenje za rad zbog razloga određenih člankom 67. stavkom 1. točkom 2. do 4. i stavkom 2. točkom 1. do 8. ovoga Zakona,

5) ako procijeni da bi provođenje redovite likvidacije moglo izazvati štetu za vjerovnike kreditne institucije,

6) ako je članu uprave oduzeta suglasnost za obavljanje funkcije člana uprave, ako je član razriješen ili ako član uprave ne obavlja funkciju člana uprave duže od šest mjeseci, a nadzorni odbor nije u roku od daljnja tri mjeseca imenovao novog člana uprave u skladu s ovim Zakonom te kreditna institucija zbog toga nema najmanje dva člana uprave ili

7) ako je glavna skupština dioničara donijela odluku o promjeni djelatnosti na način da će prestati pružati bankovne usluge.

(2) Hrvatska narodna banka donosi odluku o pokretanju prisilne likvidacije u obliku rješenja najkasnije u roku od 30 dana. Taj rok počinje teći:

1) u slučaju iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, istekom dana u kojem je utvrđena nemogućnost poboljšanja financijskog stanja kreditne institucije provođenjem posebne uprave,

2) u slučaju iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, istekom dana u kojem je održana glavna skupština dioničara,

3) u slučaju iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, istekom dana u kojem je utvrđeno da se financijsko stanje usprkos provedenoj posebnoj upravi nije poboljšalo na način koji zahtijeva

ovaj Zakon,

4) u slučaju iz stavka 1. točke 5. ovoga članka, istekom dana u kojem je donesena procjena o štetnosti provođenja redovite likvidacije za vjerovnike,

5) u slučaju iz stavka 1. točke 6. ovoga članka, istekom tromjesečnog roka u kojem nije imenovan novi član uprave ili

6) u slučaju iz stavka 1. točke 7. ovoga članka, istekom dana u kojem je održana glavna skupština dioničara.

(3) U slučaju iz stavka 1. točke 4. ovoga članka Hrvatska narodna banka će istodobno s donošenjem odluke o oduzimanju odobrenja za rad donijeti i odluku o pokretanju postupka prisilne likvidacije.

Pravno sredstvo protiv odluke o prisilnoj likvidaciji

Članak 264.

(1) Protiv odluke Hrvatske narodne banke o pokretanju prisilne likvidacije nad kreditnom institucijom dosadašnja uprava i nadzorni odbor kreditne institucije ovlašteni su podnijeti tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od osam dana od dana dostave navedene odluke. Podnošenje tužbe ne zadržava izvršenje odluke.

(2) Upravni sud Republike Hrvatske o tužbi iz stavka 1. ovoga članka odlučit će hitno, a najkasnije u roku od 30 dana od njezina primitka.

Imenovanje likvidatora i objava odluke o prisilnoj likvidaciji

Članak 265.

(1) Hrvatska narodna banka će odlukom iz članka 263. ovoga Zakona za likvidatora imenovati instituciju nadležnu za osiguranje depozita.

(2) Odluku o pokretanju postupka prisilne likvidacije Hrvatska narodna banka će dostaviti nadležnom trgovačkom sudu te je objaviti u »Narodnim novinama« i najmanje dva dnevna lista koja izlaze u Republici Hrvatskoj.

(3) Hrvatska narodna banka će odluku o prisilnoj likvidaciji kreditne institucije dostaviti instituciji nadležnoj za osiguranje depozita, i to istoga dana kada je odluka i donesena.

(4) Institucija nadležna za osiguranje depozita dužna je odmah po primitku odluke iz stavka 1. ovoga članka poduzeti sve radnje nužne za zaštitu prava vjerovnika kreditne institucije.

Likvidatori u postupku prisilne likvidacije

Članak 266.

(1) Institucija nadležna za osiguranje depozita dužna je u roku od 24 sata od primitka odluke iz članka 263. ovoga Zakona imenovati dva ili više likvidatora.

(2) Likvidatorom može biti imenovana samo osoba koja ispunjava uvjete za imenovanje člana uprave kreditne institucije u skladu s ovim Zakonom.

Pravne posljedice prisilne likvidacije

Članak 267.

- (1) Danom imenovanja likvidatora prestaju sve ovlasti članova uprave i članova nadzornog odbora kreditne institucije te ovlasti glavne skupštine dioničara osim ovlasti uprave i nadzornog odbora iz članka 264. stavka 1. ovoga Zakona.
- (2) Tijekom postupka prisilne likvidacije ovlasti nadzornog odbora kreditne institucije i glavne skupštine dioničara izvršava institucija nadležna za osiguranje depozita.

Izvešće o tijeku postupka prisilne likvidacije

Članak 268.

Na zahtjev Hrvatske narodne banke institucija nadležna za osiguranje depozita dužna je dostaviti izvješće o tijeku postupka likvidacije.

Utvrđivanje postojanja stečajnog razloga od strane likvidatora

Članak 269.

Ako tijekom provođenja prisilne likvidacije likvidatori procijene da je nastupio neki od razloga iz članka 273. ovoga Zakona, dužni su bez odgađanja podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka i o tome odmah obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

Primjena odredbi ovoga Zakona tijekom provođenja prisilne likvidacije

Članak 270.

- (1) Na kreditnu instituciju nad kojom se provodi postupak prisilne likvidacije na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona.
- (2) Način primjene odredbi ovoga Zakona u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka propisat će Hrvatska narodna banka.

XXI.3. LIKVIDACIJA PODRUŽNICE KREDITNE INSTITUCIJE IZ TREĆE DRŽAVE

Primjena odredbi ovoga Zakona tijekom provođenja likvidacije nad podružnicom kreditne institucije iz treće države

Članak 271.

- (1) Na podružnicu kreditne institucije iz treće države nad kojom se provodi postupak likvidacije na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 259. do 270. ovoga Zakona.
- (2) Osim u slučaju razloga iz članka 263. stavka 1. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka donijet će odluku o pokretanju prisilne likvidacije nad podružnicom kreditne institucije iz treće države i u slučaju kada podružnica kreditne institucije iz treće države nije postupila po nalogu Hrvatske narodne banke iz članka 89. stavka 4. ovoga Zakona.

XXII. STEČAJ KREDITNE INSTITUCIJE

XXII.1. STEČAJ KREDITNE INSTITUCIJE

Primjena odredbi Stečajnog zakona

Članak 272.

Na stečaj kreditnih institucija primjenjuje se Stečajni zakon, osim ako nije drukčije propisano ovim Zakonom.

Stečajni razlozi

Članak 273.

Stečaj nad kreditnom institucijom može se otvoriti samo ako se utvrdi postojanje kojeg od sljedećih stečajnih razloga:

- 1) kreditna institucija ne može duže od 21 dan neprekidno podmirivati svoje dospjele novčane depozite određene zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita,
- 2) kreditna institucija ne može duže od 60 dana podmirivati dospjele novčane obveze koje nisu obuhvaćene točkom 1. ovoga članka ili
- 3) imovina kreditne institucije ne pokriva njezine postojeće obveze.

Podnošenje prijedloga za otvaranje stečajnog postupka

Članak 274.

(1) Prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad kreditnom institucijom mogu podnijeti:

- 1) Hrvatska narodna banka,
- 2) vjerovnici kreditne institucije,
- 3) uprava kreditne institucije te
- 4) likvidatori kreditne institucije.

(2) Prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad kreditnom institucijom Hrvatska narodna banka može podnijeti po službenoj dužnosti ili kao vjerovnik kreditne institucije.

(3) U prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka Hrvatska narodna banka navest će činjenice i okolnosti iz kojih proizlazi postojanje kojeg od stečajnih razloga.

(4) U prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka Hrvatska narodna banka predložit će određivanje mjera osiguranja u skladu s odredbama Stečajnog zakona koje smatra potrebnim radi zaštite interesa vjerovnika i zaštite imovine dužnika.

(5) Kada prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad kreditnom institucijom podnosi vjerovnik kreditne institucije, vjerovnik mora učiniti vjerojatnim postojanje svoje tražbine i postojanje kojeg od stečajnih razloga.

Ročište radi izjašnjenja o prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka

Članak 275.

(1) Nakon zaprimanja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nadležni sud će zakazati i održati ročište radi izjašnjenja o prijedlogu najkasnije u roku od deset dana od dana zaprimanja prijedloga.

(2) Na ročište iz stavka 1. ovoga članka sud je dužan pozvati i predstavnika Hrvatske narodne banke i saslušati ga na okolnost postojanja stečajnog razloga.

(3) Ako je prijedlog za otvaranje stečajnog postupka podnijela Hrvatska narodna banka, na ročištu iz stavka 1. ovoga članka, sud je dužan, bez provođenja ispitivanja gospodarskoga i financijskog stanja kreditne institucije i vještačenja, odlučiti o prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka.

(4) Rješenje kojim se odlučuje o prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka nadležni sud dostavlja i Hrvatskoj narodnoj banci.

Imenovanje stečajnog upravitelja

Članak 276.

Stečajni će sudac prije imenovanja stečajnog upravitelja kreditnoj instituciji saslušati predstavnika Hrvatske narodne banke na okolnost primjerene osobe za stečajnog upravitelja.

Povrat sredstava obvezne pričuve

Članak 277.

(1) Nakon otvaranja stečajnog postupka nad kreditnom institucijom i uvođenja u dužnost, stečajni upravitelj dužan je, u roku od tri dana od otvaranja stečajnog postupka, podnijeti zahtjev Hrvatskoj narodnoj banci za povrat sredstava obvezne pričuve.

(2) Hrvatska narodna banka je dužna postupiti po zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka, i to prilikom prvoga sljedećega obračunskog razdoblja.

Tražbine stečajnih vjerovnika viših isplatnih redova

Članak 278.

Tražbine stečajnih vjerovnika viših isplatnih redova jesu:

- 1) tražbine radnika i prijašnjih radnika kreditne institucije nastale do dana otvaranja stečajnog postupka iz radnog odnosa u bruto iznosu, otpremnine do iznosa propisanog zakonom, odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine s osnove naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti,
- 2) tražbine Hrvatske narodne banke,
- 3) tražbine institucije nadležne za osiguranje depozita s osnove osiguranih depozita u skladu s posebnim zakonom,
- 4) tražbine s osnove razlike ukupnog iznosa tražbina građana i isplaćene svote na temelju osiguranja depozita kod institucije nadležne za osiguranje depozita,
- 5) tražbine fizičkih i pravnih osoba koje nisu dioničari kreditne institucije u stečaju,
- 6) tražbine vlasnika hibridnih i podređenih dužničkih instrumenata koji su bili izdani uz uvjet da u slučaju stečaja tražbine iz njih imaju pravo prvenstva pred pravima dioničara i vlasnika drugih hibridnih i podređenih dužničkih instrumenata i
- 7) sve ostale tražbine prema dužniku, osim onih koje su razvrstane u niže isplatne redove.

Obavještanje Hrvatske narodne banke

Članak 279.

Stečajni sudac rješenje o obustavi stečajnog postupka, kao i rješenje o zaključenju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom dostavlja i Hrvatskoj narodnoj banci.

XXII.2. STEČAJ PODRUŽNICE KREDITNE INSTITUCIJE IZ TREĆE DRŽAVE

Primjena odredbi ovoga Zakona na stečaj podružnice kreditne institucije iz treće države

Članak 280.

Na stečaj podružnice kreditne institucije iz treće države na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 272. do 279. ovoga Zakona kojima se uređuje stečaj kreditne institucije.

XXIII. SUPERVIZIJA NA KONSOLIDIRANOJ OSNOVI

Supervizija na konsolidiranoj osnovi

Članak 281.

- (1) Hrvatska narodna banka uz superviziju kreditne institucije u Republici Hrvatskoj na pojedinačnoj osnovi provodi i superviziju grupe kreditnih institucija u RH na konsolidiranoj osnovi.
- (2) Na obavljanje supervizije na konsolidiranoj osnovi na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Glave XVII. i XIX. ovoga Zakona.

Grupa kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj

Članak 282.

- (1) Grupu kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj čine kreditne i financijske institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili u drugoj državi, unutar koje barem jedna institucija ima položaj:
 - 1) nadređene kreditne institucije u RH,
 - 2) nadređenoga financijskog holdinga u RH kojemu je podređena barem jedna kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili
 - 3) kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je s drugom kreditnom ili financijskom institucijom povezana zajedničkim vođenjem na način iz članka 23. točke 1. ovoga Zakona.
- (2) Hrvatska narodna banka može odrediti da u pojedinim slučajevima grupu kreditnih institucija u RH čine i kreditne i financijske institucije povezane na način iz članka 23. točke 2. ovoga Zakona.
- (3) Grupa kreditnih institucija u RH postoji i ako su istom nadređenom financijskom holdingu u RH ili nadređenom financijskom holdingu u EU sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, osim kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, podređene i kreditne institucije iz drugih država.
- (4) Grupa kreditnih institucija u RH postoji i ako je kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj podređena u odnosu na više financijskih holdinga koji imaju sjedišta u

Republici Hrvatskoj i drugim državama članicama, i ako je svakome od tih holdinga podređena kreditna institucija u svakoj od tih država članica, i ako ta kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ima najveći bilančni iznos u odnosu na kreditne institucije u drugim državama članicama.

(5) Grupa kreditnih institucija u RH postoji i ako su istome nadređenom financijskom holdingu u EU sa sjedištem u drugoj državi članici podređene jedna ili više kreditnih institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, odnosno ako su istome nadređenom financijskom holdingu u EU sa sjedištem u drugoj državi članici, osim kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, podređene i kreditne institucije iz drugih država, pod uvjetom da ni jedna od podređenih kreditnih institucija nije dobila odobrenje za rad u državi članici u kojoj je sjedište toga financijskoga holdinga i da kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ima najveći bilančni iznos u odnosu na kreditne institucije u drugim državama članicama.

(6) Kada u skladu sa stavkom 1. do 5. ovoga članka i člankom 283. ovoga Zakona postoji grupa kreditnih institucija u RH u tu grupu se također uključuju i društva za pomoćne usluge kao i društva za upravljanje i mirovinska društva, a u skladu s metodama navedenim u članku 284. ovoga Zakona.

(7) Hrvatska narodna banka može, na temelju zahtjeva, za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi iz grupe kreditnih institucija u RH isključiti pojedinu kreditnu ili financijsku instituciju, odnosno društvo za pomoćne usluge i društvo za upravljanje ili mirovinsko društvo ako je ispunjen neki od sljedećih uvjeta:

1) kada je bilančni iznos toga društva manji od 80 milijuna kuna i manji od jedan posto bilančnog iznosa nadređene kreditne institucije u RH ili drugog nadređenog društva,

2) kada društvo nema značajan utjecaj u odnosu na ciljeve supervizije na konsolidiranoj osnovi,

3) kada bi uključivanje toga društva bilo neprikladno ili navodilo na pogrešne zaključke u odnosu na ciljeve supervizije kreditnih institucija ili

4) kada društvo ima sjedište u trećoj državi te postoje pravne zapreke za prosljeđivanje potrebnih informacija.

(8) Ako više društava iz stavka 7. ovoga članka ispunjava uvjet iz točke 1. istog stavka i ako zajedno utječu na ciljeve supervizije na konsolidiranoj osnovi, tada će ta društva biti uključena u grupu kreditnih institucija u RH.

Posebni primjeri uključivanja u grupu kreditnih institucija u RH

Članak 283.

(1) Hrvatska narodna banka može za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi naložiti uključivanje u grupu kreditnih institucija u RH u sljedećim slučajevima:

1) kada po njezinoj ocjeni kreditna institucija ima značajan utjecaj na jednu ili više kreditnih ili financijskih institucija, ali bez držanja udjela ili nekoga drugog oblika kapitalne povezanosti ili

2) kada su dvije ili više kreditnih ili financijskih institucija stavljene pod jedinstvenu upravu koja ne proizlazi iz ugovora ili statuta.

(2) Hrvatska narodna banka može naložiti kreditnoj instituciji koja je nadređena, na način iz članka 18. ovoga Zakona, pravnoj osobi koja nije kreditna ni financijska institucija, odnosno kreditnoj instituciji koja je s takvom pravnom osobom povezana na način iz članka 23. ovoga Zakona, da u grupu kreditnih institucija u RH uključi sve članove grupe, te da u skladu s ovim Zakonom provede konsolidaciju svih članova grupe neovisno o njihovoj djelatnosti ako je to potrebno za potpuno i objektivno prikazivanje financijskog stanja i rezultata poslovanja

kreditne institucije.

(3) U slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka, Hrvatska narodna banka odredit će način provođenja konsolidacije.

Način konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi

Članak 284.

(1) Hrvatska narodna banka će za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi zahtijevati punu konsolidaciju svih podređenih kreditnih i financijskih institucija u grupi kreditnih institucija u RH.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Hrvatska narodna banka može u pojedinim slučajevima zahtijevati proporcionalnu konsolidaciju kada ocijeni da je odgovornost nadređene institucije ograničena samo na udio kapitala koji posjeduje, uzimajući u obzir odgovornost drugih dioničara ili članova društva čija je solventnost zadovoljavajuća. Odgovornost drugih dioničara ili članova društva iz ovoga stavka mora biti jasno utvrđena, ako je potrebno, i na način da ti dioničari ili članovi društva predoče Hrvatskoj narodnoj banci pisani dokument o međusobnim pravima i obvezama.

(3) U slučaju kada su institucije povezane odnosom zajedničkog vođenja, Hrvatska narodna banka će odlučiti o načinu konsolidacije.

(4) Hrvatska narodna banka će zahtijevati proporcionalnu konsolidaciju ako postoji odnos sudjelovanja u drugim kreditnim i financijskim institucijama kojima upravlja institucija uključena u grupu kreditnih institucija u RH zajedno s jednom ili više institucija koje nisu uključene u grupu kreditnih institucija u RH i ako je odgovornost svih institucija ograničena samo na njihove udjele u kapitalu.

(5) U slučajevima sudjelovanja ili kapitalne povezanosti koji su drukčiji nego što je navedeno u stavku 1. do 4. ovoga članka, Hrvatska narodna banka odlučit će hoće li se i na koji će se način provesti konsolidacija.

Preuzimanje i prijenos nadležnosti za superviziju na konsolidiranoj osnovi

Članak 285.

(1) Hrvatska narodna banka nadležna je za superviziju na konsolidiranoj osnovi i onda kada je nadležnost za takvu superviziju preuzela na temelju sporazuma s nadležnim tijelom druge države članice.

(2) Hrvatska narodna banka može u pojedinim slučajevima, uzevši u obzir relativnu važnost aktivnosti pojedinih članica grupe kreditnih institucija u RH u drugim državama članicama, u dogovoru s nadležnim tijelima tih država članica prenijeti nadležnost za superviziju na konsolidiranoj osnovi iz članka 281. ovoga Zakona na nadležno tijelo države članice u kojoj je sjedište druge kreditne institucije članice grupe.

(3) Prije donošenja odluke o prijenosu nadležnosti iz stavka 2. ovoga članka Hrvatska narodna banka dat će mogućnost nadređenoj kreditnoj instituciji u EU, nadređenom financijskom holdingu u EU ili kreditnoj instituciji s najvećim bilančnim iznosom da dade svoje mišljenje o toj odluci.

Obveze podređenih institucija i nadređenoga financijskoga holdinga u slučajevima kada je Hrvatska narodna banka nadležna za superviziju na konsolidiranoj osnovi

Članak 286.

(1) Podređene članice grupe kreditnih institucija u RH, odnosno nadređeni financijski holding iz članka 282. stavka 1. i stavka 3. do 5. ovoga Zakona dužni su nadređenoj kreditnoj instituciji u RH, odnosno kreditnoj instituciji iz članka 127. stavka 2. ovoga Zakona:

- 1) dostaviti podatke potrebne za konsolidaciju,
- 2) osigurati odgovarajuće postupke unutarnjih kontrola za provjeru ispravnosti tih podataka i informacija te
- 3) dostaviti podatke koji su bitni za utvrđivanje opsega konsolidacije.

(2) Nadređena kreditna institucija u RH ili kreditna institucija iz članka 127. stavka 2. ovoga Zakona dužna je osigurati da joj podređene kreditne institucije i nadređeni financijski holding dostavljaju podatke koji su potrebni za konsolidaciju. Ako nadređeni financijski holding ne dostavi podatke potrebne za konsolidaciju, kreditna institucija o tome će bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

(3) Podređene članice grupe kreditnih institucija u RH i nadređeni financijski holding iz članka 282. stavka 1. i stavka 3. do 5. ovoga Zakona dužni su Hrvatskoj narodnoj banci, kao nadležnom tijelu koje je odgovorno za superviziju na konsolidiranoj osnovi, omogućiti obavljanje supervizije poslovanja radi provjere informacija iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Nadređeno društvo kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je isključena iz supervizije na konsolidiranoj osnovi nadređenog društva na temelju članka 282. stavka 7. točke 1. do 3. ovoga Zakona dužno je na zahtjev Hrvatske narodne banke dostaviti informacije potrebne za superviziju te kreditne institucije.

(5) Pravne osobe iz članka 282. stavka 7. ovoga Zakona kojima je nadređena kreditna institucija u RH ili financijski holding iz članka 282. stavka 1. i stavka 3. do 5. ovoga Zakona koje nisu uključene u superviziju na konsolidiranoj osnovi dužne su na zahtjev Hrvatske narodne banke dostaviti informacije potrebne za superviziju pojedinačnih kreditnih institucija u grupi kreditnih institucija u RH i omogućiti obavljanje izravnog nadzora poslovanja radi provjere dobivenih informacija.

(6) Ako osobe iz stavka 5. ovoga članka imaju sjedište u drugoj državi članici, tada se nadzor poslovanja iz stavka 5. ovoga članka obavlja u skladu sa člankom 300. ovoga Zakona.

Dodatni poslovi supervizije na konsolidiranoj osnovi

Članak 287.

U slučajevima kada je Hrvatska narodna banka nadležna za superviziju na konsolidiranoj osnovi nadređene kreditne institucije u EU ili kreditne institucije koju kontrolira nadređeni financijski holding u EU, Hrvatska narodna banka će, osim ispunjavanja postojećih obveza iz ovoga Zakona, još i:

- 1) koordinirati prikupljanje i distribuciju relevantnih i bitnih informacija između nadležnih tijela koja su uključena u superviziju na konsolidiranoj osnovi u okviru redovitih aktivnosti i izvanrednih situacija i
- 2) planirati i koordinirati obavljanje supervizije u skladu s ovim Zakonom, a u suradnji s drugim nadležnim tijelima u okviru redovitih aktivnosti i izvanrednih situacija.

Odlučivanje o odobrenjima u slučajevima kada je Hrvatska narodna banka nadležno supervizorsko tijelo

Članak 288.

(1) Radi zajedničkog donošenja odluke hoće li i pod kojim uvjetima izdati odobrenje Hrvatska narodna banka će surađivati s nadležnim tijelima drugih država članica u kojima je sjedište drugih institucija koje su uključene u grupu kreditnih institucija u RH u slučajevima kada je Hrvatska narodna banka nadležna za superviziju na konsolidiranoj osnovi nadređene kreditne institucije u EU ili kreditne institucije koju kontrolira nadređeni financijski holding u EU te kada su nadređena kreditna institucija u EU i njoj podređene institucije ili kreditne institucije i druge institucije podređene nadređenom financijskom holdingu u EU zajedno podnijele zahtjev za izdavanje jednog od sljedećih odobrenja:

- 1) za primjenu IRB pristupa pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom,
- 2) za primjenu naprednog pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik,
- 3) za primjenu internog modela za izračun kapitalnog zahtjeva za rizik druge ugovorne strane i
- 4) za primjenu internog modela za izračun kapitalnih zahtjeva za pozicijski rizik, valutni rizik i/ili robni rizik.

(2) Hrvatska narodna banka će potpuni zahtjev iz stavka 1. ovoga članka bez odgađanja proslijediti drugim tijelima nadležnim za superviziju institucija koje su podnijele navedeni zahtjev.

(3) Hrvatska narodna banka i ostala nadležna tijela zajednički će odlučiti o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka u roku od šest mjeseci od dana zaprimanja potpunog zahtjeva.

(4) Ako nije donesena zajednička odluka, Hrvatska narodna banka donosi odluku u roku iz stavka 3. ovoga članka. U obrazloženju odluke Hrvatska narodna banka navest će stavove i razloge za izdvojeno mišljenje od drugih nadležnih tijela.

(5) Odluke s obrazloženjima iz stavka 3. i 4. ovoga članka Hrvatska narodna banka će bez odgađanja dostaviti podnositeljima zahtjeva i drugim nadležnim tijelima iz stavka 2. ovoga članka.

Odlučivanje o odobrenju u slučajevima kada Hrvatska narodna banka nije nadležno supervizorsko tijelo

Članak 289.

(1) Iznimno od članka 128. ovoga Zakona, ako je za superviziju na konsolidiranoj osnovi nadređene kreditne institucije u EU ili kreditne institucije koju kontrolira nadređeni financijski holding u EU odgovorno nadležno tijelo druge države članice kojemu je podnesen zahtjev iz članka 288. stavka 1. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka će sudjelovati u postupku odlučivanja o tom zahtjevu ako ga je podređena kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj podnijela tom nadležnom tijelu.

(2) Hrvatska narodna banka će u postupku iz stavka 1. ovoga članka, na temelju zajedničke odluke nadležnih tijela ili na temelju odluke nadležnog tijela kojemu je podnesen zahtjev iz članka 288. stavka 1. ovoga Zakona, po službenoj dužnosti podređenoj kreditnoj instituciji sa sjedištem u Republici Hrvatskoj izdati odobrenje odnosno odbiti zahtjev.

(3) Odluku iz stavka 2. ovoga članka Hrvatska narodna banka izdat će u roku od dva mjeseca od dana primitka obavijesti od nadležnog tijela države članice o donošenju odluke, ako zajedničkom odlukom nije drukčije određeno.

Izmjena zajedničke odluke nadležnog tijela

Članak 290.

Na postupke izmjena odobrenja iz članka 288. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju se odredbe o postupku odlučivanja o odobrenju.

Obavještanje o izvanrednom stanju

Članak 291.

Ako unutar grupe kreditnih institucija u RH za čiju je superviziju na konsolidiranoj osnovi nadležna Hrvatska narodna banka nastupi izvanredno stanje koje bi moglo ugroziti stabilnost financijskog sustava u bilo kojoj državi članici u kojoj su članice te grupe kreditnih institucija dobile odobrenje za rad, Hrvatska narodna banka će odmah o tome obavijestiti druga nadležna tijela država članica kao i sljedeća tijela svake od tih država članica:

1. središnju banku ili drugo tijelo s posebnim ovlastima i nadležnostima kao monetarne vlasti i
2. tijelo državne uprave nadležno za zakonodavstvo iz područja nadzora nad kreditnim institucijama, financijskim institucijama, investicijskim društvima i društvima za osiguranje.

Sporazumi s nadležnim tijelima o suradnji kod supervizije na konsolidiranoj osnovi

Članak 292.

- (1) Radi omogućavanja i uspostave djelotvorne supervizije na konsolidiranoj osnovi Hrvatska narodna banka s drugim će tijelima uključenim u tu superviziju pisano sklopiti sporazume o koordinaciji i suradnji.
- (2) Sporazumima iz stavka 1. ovoga članka mogu se tijelu nadležnom za superviziju na konsolidiranoj osnovi povjeriti dodatni poslovi, a mogu se specificirati i procedure u postupku donošenja odluka i za suradnju s drugim nadležnim tijelima.
- (3) Hrvatska narodna banka može bilateralnim sporazumom prenijeti nadležnost za superviziju podređene kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj nadležnom tijelu koje je izdalo odobrenje za rad i koje nadzire njoj nadređenu kreditnu instituciju.
- (4) Hrvatska narodna banka može bilateralnim sporazumom preuzeti nadležnost za superviziju kreditne institucije koja je podređena kreditnoj instituciji sa sjedištem u Republici Hrvatskoj od nadležnog tijela koje je izdalo odobrenje za rad i koje nadzire tu kreditnu instituciju.

Razmjena informacija među nadležnim tijelima država članica

Članak 293.

(1) Hrvatska narodna banka će surađivati s nadležnim tijelima drugih država članica te će im dostavljati informacije koje su bitne ili koje su relevantne za obavljanje supervizije. U tom smislu Hrvatska narodna banka drugom će nadležnom tijelu:

- 1) na njegov zahtjev dostaviti sve informacije koje su relevantne ili se odnose na obavljanje supervizije koju obavlja to nadležno tijelo ili
- 2) na vlastitu inicijativu dostaviti sve informacije koje su bitne za obavljanje supervizije od strane toga nadležnog tijela.

(2) Ako Hrvatska narodna banka provodi superviziju na konsolidiranoj osnovi nadređene kreditne institucije u EU ili kreditne institucije koju kontrolira nadređeni financijski holding u EU, tada treba nadležnim tijelima iz drugih država članica koja nadziru institucije koje su podređene tim institucijama dostaviti sve relevantne informacije. Pri određivanju opsega relevantnih informacija treba uzeti u obzir važnost tih podređenih institucija za financijski sustav države članice čije nadležno tijelo nadzire tu podređenu instituciju.

(3) Bitnim informacijama, u smislu ovoga članka, smatraju se materijalno značajne informacije za procjenu financijske stabilnosti pojedine članice grupe u drugoj državi članici, a osobito:

1) značajni podaci o strukturi grupe, o svim značajnim kreditnim institucijama u grupi, kao i o nadležnim tijelima koja su nadležna za superviziju kreditnih institucija u grupi,

2) značajnije procedure za prikupljanje podataka od kreditnih institucija u grupi i za kontrolu tih podataka,

3) nepovoljna kretanja u kreditnoj instituciji ili u drugoj članici grupe koja bi mogla ozbiljno utjecati na druge kreditne institucije u grupi te

4) teži prekršaji i važnije mjere koje je izrekla kreditnoj instituciji u skladu s ovim Zakonom, uključujući nalaganje dodatnih kapitalnih zahtjeva iz članka 237. ovoga Zakona i nalaganje bilo kojeg ograničenja za primjenu naprednog pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik.

(4) Ako Hrvatska narodna banka provodi superviziju kreditne institucije koju kontrolira nadređena kreditna institucija u EU i ako su joj potrebne informacije o primjeni pristupa i metodologije za izračun kapitalnih zahtjeva, tada će, ako je to moguće, od nadležnog tijela odgovornog za superviziju nadređene kreditne institucije u EU zatražiti informacije dostupne tom tijelu.

(5) Ako su Hrvatskoj narodnoj banci u vezi sa supervizijom na konsolidiranoj osnovi za koju je nadležna potrebne informacije o grupi kreditnih institucija, a te informacije su već dostavljene drugom nadležnom tijelu, tada će Hrvatska narodna banka, ako je to moguće, te informacije zatražiti od toga nadležnog tijela kako bi se izbjeglo udvostručivanje izvještavanja za različita nadležna tijela koja su uključena u superviziju.

Suradnja s nadležnim tijelima država članica koja su uključena u superviziju na konsolidiranoj osnovi

Članak 294.

(1) Hrvatska narodna banka konzultirat će se prije donošenja odluke koja je važna za obavljanje supervizije drugih nadležnih tijela država članica s tim nadležnim tijelima o:

1) promjenama u dioničkoj, organizacijskoj ili upravljačkoj strukturi kreditne institucije u grupi za koje je potrebno odobrenje nadležnog tijela i

2) mjerama iz članka 236. ovoga Zakona koje namjerava izreći, uključujući nalaganje dodatnih kapitalnih zahtjeva u skladu sa člankom 237. ovoga Zakona i nametanje bilo kojeg ograničenja za primjenu naprednog pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik.

(2) U slučaju iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, Hrvatska narodna banka konzultirat će se s nadležnim tijelom koje je odgovorno za superviziju na konsolidiranoj osnovi.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, Hrvatska narodna banka ne mora se konzultirati u hitnim slučajevima ili onda kada takva konzultacija može ugroziti djelotvornost odluke. U takvim slučajevima Hrvatska narodna banka će odmah obavijestiti druga nadležna tijela o donesenoj odluci.

Propisi o superviziji na konsolidiranoj osnovi

Članak 295.

Hrvatska narodna banka u vezi sa supervizijom na konsolidiranoj osnovi može pobliže propisati:

- 1) obveze nadređene kreditne institucije u RH ili kreditne institucije sa sjedištem u RH podređene nadređenome financijskom holdingu u RH,
- 2) uvjete za uključenje i isključenje pojedinih osoba iz grupe kreditnih institucija u RH,
- 3) odredbe o načinu konsolidacije za potrebe provođenja supervizije na konsolidiranoj osnovi,
- 4) oblik i sadržaj konsolidiranih financijskih i nadzornih izvještaja, kao i način i rokove izvještavanja Hrvatske narodne banke,
- 5) način određivanja nadređene kreditne institucije i
- 6) način i uvjete izvještavanja o unutargrupnim transakcijama za mješoviti holding i njemu podređena društva.

Obveze mješovitoga holdinga i podređenih društava u vezi sa supervizijom na konsolidiranoj osnovi

Članak 296.

(1) U slučaju kada je mješoviti holding nadređeno društvo u odnosu na jednu ili više kreditnih institucija, taj će mješoviti holding i njemu podređena društva dostaviti nadležnom tijelu odgovornom za izdavanje odobrenja za rad i superviziju tih kreditnih institucija, izravno ili preko podređenih kreditnih institucija, sve informacije potrebne za superviziju podređenih kreditnih institucija.

(2) Hrvatska narodna banka, ili druga osoba na temelju ovlaštenja guvernera Hrvatske narodne banke, može obaviti izravni nadzor radi provjere informacija dobivenih od mješovitog holdinga i njemu podređenih društava.

(3) U slučaju kada je mješoviti holding ili neko od njemu podređenih društava društvo za osiguranje, tada se može primijeniti postupak nadzora propisan člankom 299. ovoga Zakona.

(4) U slučaju kada mješoviti holding ili jedno od njemu podređenih društava nema sjedište u istoj državi članici kao i podređena kreditna institucija, izravni će se nadzor radi provjere informacija obaviti u skladu s postupcima iz članka 300. ovoga Zakona.

Nadzor nad unutargrupnim transakcijama

Članak 297.

(1) Neovisno o zahtjevima o velikim izloženostima koji su propisani na temelju članka 149. do 155. ovoga Zakona, u slučaju kada je mješoviti holding nadređeno društvo u odnosu na jednu ili više kreditnih institucija, Hrvatska narodna banka će, u okviru svojih ovlasti za superviziju kreditnih institucija, provoditi nadzor nad svim transakcijama između kreditnih institucija i mješovitoga holdinga i njemu podređenih društava.

(2) Kreditne institucije iz stavka 1. ovoga članka dužne su:

1) utvrditi primjerene postupke upravljanja rizicima i uspostaviti sustav unutarnjih kontrola, uključujući sustav izvještavanja i računovodstvene postupke, radi adekvatnog utvrđivanja, mjerenja, praćenja i kontrole unutargrupnih transakcija s nadređenim mješovitim holdingom i njemu podređenim društvima i

2) neovisno o zahtjevima za izvještavanje o velikim izloženostima propisanim na temelju

članka 161. ovoga Zakona izvijestiti Hrvatsku narodnu banku o svakoj značajnoj unutargrupnoj transakciji s nadređenim mješovitim holdingom i njegovim podređenim društvima.

(3) Postupci i značajne unutargrupne transakcije iz stavka 2. ovoga članka predmet su nadzora Hrvatske narodne banke.

(4) U slučaju kada unutargrupne transakcije ugrožavaju financijski položaj kreditne institucije, Hrvatska narodna banka poduzet će odgovarajuće mjere.

Razmjena informacija za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi

Članak 298.

(1) U slučaju kada nadređeno društvo i bilo koja od njemu podređenih kreditnih institucija nemaju sjedište u istoj državi članici, Hrvatska narodna banka će s nadležnim tijelima drugih država članica razmjenjivati sve potrebne informacije za provođenje ili olakšavanje provođenja supervizije na konsolidiranoj osnovi.

(2) U slučaju kada Hrvatska narodna banka ne provodi superviziju na konsolidiranoj osnovi, može na zahtjev nadležnog tijela druge države članice odgovornog za provođenje supervizije zatražiti od nadređenog društva bilo koju informaciju potrebnu za provođenje supervizije na konsolidiranoj osnovi i proslijediti te podatke nadležnim tijelima drugih država članica.

(3) Hrvatska narodna banka nije nadležna za superviziju na pojedinačnoj osnovi za financijski holding, druge financijske institucije, društva za pomoćne usluge, mješoviti holding i njemu podređena društva koja nisu kreditne institucije te društva koja nisu uključena u superviziju na konsolidiranoj osnovi, a za koje se prikupljaju ili posjeduju informacije iz stavka 2. ovoga članka.

Suradnja nadzornih tijela u slučaju kada je jedno od podređenih društava društvo za osiguranje ili društvo ovlašteno za pružanje investicijskih usluga

Članak 299.

(1) U slučaju kada kreditna institucija, financijski holding ili mješoviti holding kontrolira jedno ili više podređenih društava koja su društva za osiguranje ili društva ovlaštena za pružanje investicijskih usluga, koja podliježu izdavanju odobrenja za rad, Hrvatska narodna banka surađivat će s nadzornim tijelima odgovornim za nadzor tih društava.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatska narodna banka će s nadzornim tijelima razmjenjivati informacije koje bi mogle olakšati obavljanje njihovih zadaća te omogućiti nadzor nad aktivnostima i općim financijskim položajem nadziranih društava.

(3) Informacije dobivene u okviru supervizije na konsolidiranoj osnovi, a osobito svaka razmjena informacija između nadzornih tijela, podliježu obvezi čuvanja povjerljivih informacija.

Ovlasti u obavljanju izravnog nadzora

Članak 300.

(1) Ako nadležno tijelo druge države članice želi u posebnim slučajevima obaviti izravni nadzor poslovanja radi provjere informacija koje se odnose na kreditnu instituciju, financijski holding, drugu financijsku instituciju, društvo za pomoćne usluge, mješoviti holding, kreditnu instituciju podređenu mješovitom holdingu ili podređena društva kreditne institucije ili

financijskoga holdinga, i to ako su ta društva kreditne ili financijske institucije, a nisu uključena u superviziju na konsolidiranoj osnovi, i koja ima sjedište na području Republike Hrvatske, Hrvatskoj narodnoj banci poslat će zahtjev za obavljanje izravnog nadzora poslovanja.

(2) Hrvatska narodna banka može, ako je to u okviru njezinih nadležnosti propisanih ovim Zakonom, postupiti na temelju zahtjeva nadležnog tijela druge države članice na sljedeći način:

1) samostalno obaviti izravni nadzor nad poslovanjem,

2) omogućiti nadležnom tijelu druge države članice obavljanje izravnog nadzora nad poslovanjem ili

3) na temelju ovlaštenja guvernera Hrvatske narodne banke odrediti ovlaštenog revizora ili drugu stručno osposobljenu osobu da obavi izravni nadzor nad poslovanjem.

(3) U slučaju kada nadležno tijelo druge države članice ne obavlja izravni nadzor nad poslovanjem iz stavka 1. ovoga članka, ima mogućnost sudjelovanja u izravnom nadzoru koji obavlja Hrvatska narodna banka ili ovlašteni revizor odnosno druga stručno osposobljena osoba na temelju ovlaštenja guvernera Hrvatske narodne banke.

(4) Ako Hrvatska narodna banka želi u posebnim slučajevima obaviti izravni nadzor poslovanja radi provjere informacija koje se odnose na kreditnu instituciju, financijski holding, drugu financijsku instituciju, društvo za pomoćne usluge, mješoviti holding, kreditnu instituciju podređenu mješovitom holdingu ili podređena društva kreditne institucije ili financijskoga holdinga, i to ako su ta društva kreditne ili financijske institucije, a nisu uključena u superviziju na konsolidiranoj osnovi, i koja ima sjedište na području druge države članice, može zatražiti nadležno tijelo druge države članice da obavi izravni nadzor poslovanja ili to može učiniti samostalno.

Nalaganje supervizorskih mjera financijskom holdingu i mješovitom holdingu

Članak 301.

(1) Ako financijski holding, mješoviti holding ili odgovorne osobe u tim društvima krše propise ili akte donesene s ciljem provedbe supervizije na konsolidiranoj osnovi, Hrvatska narodna banka naložit će supervizorske mjere.

(2) Hrvatska narodna banka će pri nalaganju supervizorskih mjera iz stavka 1. ovoga članka surađivati s nadležnim tijelima drugih država članica ako je sjedište financijskoga holdinga ili mješovitoga holdinga u drugoj državi članici.

Suradnja s nadležnim tijelima trećih država

Članak 302.

(1) Hrvatska narodna banka može sklopiti sporazum s jednim ili više nadležnih tijela trećih država radi obavljanja supervizije na konsolidiranoj osnovi nad:

1) kreditnom institucijom čije nadređeno društvo ima sjedište u trećoj državi ili

2) kreditnom institucijom u trećoj državi čije nadređeno društvo, bilo ono kreditna institucija ili financijski holding, ima sjedište u Republici Hrvatskoj.

(2) Sporazumom iz stavka 1. ovoga članka potrebno je osigurati osnovu za razmjenu informacija potrebnih za superviziju kreditnih institucija na konsolidiranoj osnovi.

(3) Hrvatska narodna banka može predložiti Europskoj komisiji sklapanje sporazuma s jednom ili više trećih država za potrebe provođenja supervizije kreditnih institucija.

Način suradnje s trećim državama

Članak 303.

(1) U slučaju kada je kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj podređena kreditnoj instituciji ili financijskom holdingu sa sjedištem u trećoj državi i ne podliježe superviziji na konsolidiranoj osnovi od strane Hrvatske narodne banke ili nadležnog tijela druge države članice, Hrvatska narodna banka će, ako je nadležna, provjeriti podliježe li podređena kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj superviziji na konsolidiranoj osnovi od strane nadležnog tijela treće države, a koji je istovjetan načelima utvrđenima ovim Zakonom. Hrvatska narodna banka izvršit će tu provjeru na zahtjev nadređenog društva, druge nadzirane osobe kojoj je odobren rad u državi članici ili na vlastitu inicijativu, pri čemu će se savjetovati s ostalim nadležnim tijelima uključenim u superviziju.

(2) Hrvatska narodna banka dužna je pri provjeri iz stavka 1. ovoga članka uzeti u obzir moguće opće smjernice Europskog odbora za bankarstvo o usklađenosti pravila supervizije na konsolidiranoj osnovi koju provode nadležna tijela trećih država nad kreditnim institucijama čija nadređena društva imaju sjedište u trećim državama s načelima utvrđenima ovim Zakonom. U tom smislu, Hrvatska narodna banka dužna je savjetovati se s Europskim odborom za bankarstvo prije donošenja konačne odluke.

(3) U slučaju kada se utvrdi da u trećoj državi ne postoji supervizija na konsolidiranoj osnovi istovjetna načelima utvrđenima ovim Zakonom, Hrvatska narodna banka će, ako je nadležna, na podređenu kreditnu instituciju sa sjedištem u Republici Hrvatskoj na odgovarajući način primijeniti odredbe ovoga Zakona ili druge odgovarajuće supervizorske postupke koji postižu ciljeve supervizije kreditnih institucija na konsolidiranoj osnovi. Ovi supervizorski postupci, nakon usuglašavanja s ostalim nadležnim tijelima uključenim u superviziju, bit će odobreni od strane nadležnog tijela koje bi bilo odgovorno za superviziju kreditnih institucija na konsolidiranoj osnovi.

(4) Hrvatska narodna banka može u posebnim slučajevima zahtijevati osnivanje financijskoga holdinga sa sjedištem u jednoj od država članica te da se provede konsolidacija u skladu s ovim Zakonom.

XXIV. ZAŠTITA POTROŠAČA

Značenje pojma

Članak 304.

U smislu odredbi ovoga Zakona, potrošač je svaka fizička osoba koja je klijent kreditne institucije.

Ugovaranje usluga

Članak 305.

(1) Kreditna institucija dužna je s potrošačem zaključiti ugovor o pružanju pojedine bankovne usluge iz članka 4. ovoga Zakona u pisanom obliku, na hrvatskom jeziku, i najmanje jedan primjerak ugovora predati potrošaču.

(2) Prije zaključivanja ugovora iz stavka 1. ovoga članka kreditna institucija dužna je potrošaču dati sve informacije koje su mu potrebne da bi usporedio različite ponude radi donošenja odluke o sklapanju ugovora.

(3) Prije zaključivanja ugovora iz stavka 1. ovoga članka kreditna institucija dužna je potrošaču predočiti, odnosno učiniti dostupnim sve bitne uvjete ugovora iz kojih su jasno vidljiva prava i obveze ugovornih strana, a na zahtjev potrošača kreditna institucija dužna mu je osigurati nacrt ugovora iz stavka 1. ovoga članka bez naknade. Kreditna institucija nije dužna osigurati nacrt ugovora ako je u vrijeme podnošenja zahtjeva potrošača ocijenila da ne želi zaključiti taj pravni posao.

(4) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka može biti zaključen uporabom naprednog elektroničkog potpisa ako posebnim zakonom ili na temelju zakona donesenim propisom nije izričito određena uporaba vlastoručnog potpisa u dokumentima na papiru ili ovjera vlastitog potpisa.

Objavljivanje općih uvjeta poslovanja

Članak 306.

(1) Kreditna institucija dužna je opće uvjete poslovanja, koji sadržavaju informacije o uvjetima pružanja usluga, učiniti potrošačima dostupnim, na hrvatskom jeziku i na pogodnom mjestu u poslovnim prostorijama u kojima se pružaju usluge potrošačima.

(2) Osim obveznog informiranja potrošača na način iz stavka 1. ovoga članka o uvjetima pružanja usluga, kreditna institucija može i na drugi prikladan način iste informacije učiniti dostupnim.

(3) Kreditna institucija dužna je izmjene i dopune općih uvjeta poslovanja učiniti dostupnima na način iz stavka 1. i 2. ovoga članka, i to najmanje petnaest dana prije nego što one stupe na snagu.

(4) Pod informacijama iz stavka 1. ovoga članka, a koje se odnose na odobravanje kredita, podrazumijevaju se podaci o:

- 1) važećim nominalnim godišnjim stopama redovite i zatezne kamate,
- 2) načinu obračuna kamate (primjena relativnoga ili konformnoga kamatnjaka),
- 3) uvjetima pod kojima se mogu mijenjati stope redovite i zatezne kamate tijekom korištenja, odnosno otplate kredita,
- 4) valuti u kojoj je nominirana glavnica ili uz koju je vezana glavnica i vrsta tečaja po kojoj se vrši isplata i naplata kredita,
- 5) naknadama, odnosno provizijama koje (osim kamata po deklariranoj nominalnoj stopi) kreditna institucija zaračunava korisniku kredita,
- 6) efektivnoj kamatnoj stopi koja odražava ukupnu cijenu kredita, izračunatoj u skladu s propisima Hrvatske narodne banke,
- 7) iznosu otplate glavnice i kamata (uključujući i druge troškove) za pretpostavljeni iznos kredita, rokove otplate, broj i visinu otplatnih obroka,
- 8) uvjetima polaganja depozita kod kreditne institucije, ako je to uvjet za odobravanje kredita,
- 9) mogućnostima i uvjetima prijeboja kredita i depozita iz prethodne točke i
- 10) instrumentima osiguranja otplate kredita i drugim uvjetima koje postavlja kreditna institucija.

(5) Pod informacijama iz stavka 1. ovoga članka koje se odnose na primanje depozita podrazumijevaju se podaci o:

- 1) važećim godišnjim nominalnim kamatnim stopama,
- 2) načinu obračuna kamate (primjena relativnoga ili konformnoga kamatnjaka),
- 3) valuti u kojoj je nominiran deponirani iznos ili uz koju je vezan deponirani iznos,
- 4) uvjetima pod kojima se mogu mijenjati kamatne stope,
- 5) najmanjem iznosu koji se prima kao depozit,
- 6) naknadama za vođenje računa i drugim sličnim naknadama, odnosno provizijama ako ih kreditna institucija zaračunava na teret deponenta,

- 7) efektivnoj kamatnoj stopi koja odražava ukupan prinos na depozit, izračunat u skladu s propisima Hrvatske narodne banke i
- 8) osnovnim informacijama o osiguranju depozita.

Propis o sadržaju ugovora

Članak 307.

Hrvatska narodna banka može propisati:

- 1) jedinstveni način izračunavanja i iskazivanja cijene kredita i depozita (efektivne kamatne stope iz članka 306. stavka 4. točke 6. i stavka 5. točke 7. ovoga Zakona),
- 2) ostale obvezne elemente ugovora o kreditu i depozitu, kao i priloga uz te ugovore i
- 3) sadržaj i oblik u kojem se daju informacije iz članka 305. stavka 2. ovoga Zakona.

Obavještavanje potrošača

Članak 308.

- (1) Kreditna institucija dužna je na ugovoreni način, a najmanje jedanput na godinu obavijestiti potrošača o stanju njegova kredita odnosno, depozita.
- (2) U slučaju kada su ugovorene promjenjive kamatne stope, kreditna institucija dužna je obavijestiti potrošača o promjeni tih stopa najmanje petnaest dana prije nego što se one počnu primjenjivati, a kod ugovora o kreditu dužna mu je dostaviti i izmijenjeni otplatni plan.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kreditna institucija može ugovorom o kreditu ugovoriti s potrošačem periodično obavještavanje o izmijenjenom otplatnom planu i promjenama kamatne stope ako su one vezane uz referentnu stopu, a pod uvjetom da je ta referentna stopa javno dostupna, odnosno dostupna u poslovnim prostorijama kreditne institucije u kojima se pružaju usluge potrošačima.

Prigovori potrošača

Članak 309.

- (1) Hrvatska narodna banka ovlaštena je u okviru svojih nadležnosti nad kreditnim institucijama pratiti pridržava li se kreditna institucija općenito dobrih poslovnih običaja, objavljenih općih uvjeta poslovanja i ugovora koje je sklopila sa svojim klijentima, odredbi ovoga Zakona koje se odnose na zaštitu potrošača te odredbi posebnog zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.
- (2) Hrvatska narodna banka ne rješava pojedinačne prigovore potrošača, odnosno klijenata kreditne institucije.
- (3) Ako potrošač smatra da se kreditna institucija ne pridržava uvjeta iz ugovora o pružanju bankovnih, odnosno financijskih usluga, može svoj prigovor na postupke kreditne institucije uputiti:
 - 1) odgovarajućoj organizacijskoj jedinici kreditne institucije,
 - 2) organizacijskoj jedinici kreditne institucije koja je zadužena za rješavanje prigovora potrošača,
 - 3) unutarnjoj reviziji u kreditnoj instituciji,
 - 4) društvu ili udruzi za zaštitu potrošača,
 - 5) nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata ili
 - 6) drugim nadležnim tijelima.

(4) Kreditna institucija dužna je povjeriti poslove rješavanja prigovora potrošača najmanje jednoj osobi koja je u radnom odnosu s tom kreditnom institucijom. Kreditna institucija sa sjedištem izvan Republike Hrvatske koja na području Republike Hrvatske pruža usluge preko podružnice dužna je poslove rješavanja prigovora potrošača iz Republike Hrvatske povjeriti najmanje jednoj osobi koja je u radnom odnosu s tom kreditnom institucijom, a koja radi u podružnici u Republici Hrvatskoj.

(5) Ako je potrošač uputio prigovor iz stavka 3. ovoga članka, može o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku. Po zaprimanju obavijesti o prigovoru potrošača Hrvatska narodna banka zatražit će očitovanje kreditne institucije na koju se prigovor odnosi. Hrvatska narodna banka dostavit će potrošaču očitovanje kreditne institucije.

(6) U slučaju kršenja ili sumnje na kršenje odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje zaštita potrošača, odnosno odredbi Zakona o potrošačima, Hrvatska narodna banka ovlaštena je izvršiti izravni nadzor poslovanja kreditne institucije, kao i podružnice kreditne institucije iz države članice koja pruža usluge na području Republike Hrvatske i kreditne institucije iz države članice koja neposredno pruža usluge na području Republike Hrvatske te podružnice kreditne institucije iz treće države koja pruža usluge na području Republike Hrvatske.

Primjena posebnog zakona

Članak 310.

(1) Osim na temelju odredbi članka 304. do 309. ovoga Zakona, zaštita prava potrošača kreditne institucije provodi se i na temelju posebnih zakona kojima se uređuje zaštita potrošača, pri čemu je potrebno postupati u skladu s odredbama ovoga Zakona koje se odnose na obvezu čuvanja bankovne tajne.

(2) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, odredbe Zakona o zaštiti potrošača koje se odnose na »potrošački zajam« na odgovarajući način primjenjuju se na ugovore o kreditu koje odobrava kreditna institucija.

XXV. ŠTEDNE BANKE

Štedna banka

Članak 311.

(1) Štedna banka je kreditna institucija koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad kao štedna banka i koja je osnovana kao dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

(2) Tvrtka štedne banke mora sadržavati riječi »štedna banka«.

(3) Riječi »štedna banka« ili izvedenice tih riječi ako su one sadržane u nazivu tvrtke može upisati u sudski registar i upotrebljavati u pravnom prometu samo pravna osoba koja je dobila odobrenje za rad kao štedna banka od Hrvatske narodne banke.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, riječi »štedna banka« u tvrtki može upotrebljavati u pravnom prometu i štedna banka koja je u skladu sa člankom 315. ovoga Zakona dobila odobrenje za rad kao banka.

Primjena drugih propisa

Članak 312.

Osim odredbi članka 32. i 72. do 80. ovoga Zakona, na štedne banke se na odgovarajući način primjenjuju ostale odredbe ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te drugih propisa kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

Djelatnost štedne banke

Članak 313.

- (1) Štedna banka može pružati bankovne usluge iz članka 4. ovoga Zakona.
- (2) Štedna banka, osim bankovnih usluga iz stavka 1. ovoga članka, može pružati i financijske usluge za koje od Hrvatske narodne banke dobije odobrenje za pružanje tih usluga, i to:
 - 1) izdavanje garancija ili drugih jamstava,
 - 2) kreditiranje, uključujući odobravanje potrošačkih i hipotekarnih kredita,
 - 3) trgovanje za svoj račun:
 - instrumentima tržišta novca i ostalim prenosivim vrijednosnim papirima,
 - stranim sredstvima plaćanja uključujući mjenjačke poslove,
 - 4) platnog prometa u zemlji u skladu s posebnim propisima,
 - 5) usluge povezane s poslovima kreditiranja, primjerice, prikupljanje podataka, izrade analiza i davanja informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost,
 - 6) obavljanje poslova vezanih uz prodaju polica osiguranja u skladu s propisima koji uređuju osiguranje,
 - 7) izdavanje instrumenata plaćanja i upravljanje njima,
 - 8) iznajmljivanje sefova,
 - 9) posredovanje pri sklapanju poslova na novčanom tržištu i
 - 10) druge usluge slične uslugama iz točke 1. do 9. ovoga stavka koje su navedene u odobrenju za rad štedne banke.
- (3) Štedna banka ne smije poslovati izvan Republike Hrvatske niti osnivati podružnice i predstavništva izvan Republike Hrvatske.

Povlaštene dionice štedne banke

Članak 314.

Štedna banka ne smije izdavati povlaštene dionice.

Odobrenje za rad štednoj banci koja namjerava poslovati kao banka

Članak 315.

- (1) Štedna banka koja namjerava poslovati kao banka dužna je dobiti odobrenje Hrvatske narodne banke za rad kao banka.
- (2) Na postupak izdavanja odobrenja štednoj banci za rad kao banci na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje postupak za izdavanje odobrenja za rad.
- (3) U postupku odlučivanja o izdavanju odobrenja iz stavka 1. ovoga članka Hrvatska narodna

banka može od predsjednika i članova uprave zatražiti prezentaciju o vođenju poslova banke.
(4) Hrvatska narodna banka odlučuje o izdavanju odobrenja iz stavka 1. ovoga članka na temelju:

- 1) dokumenata dostavljenih uz zahtjev za odobrenje za rad,
- 2) prezentacije iz stavka 3. ovoga članka i
- 3) ostalih podataka i informacija kojima raspolaže.

(5) Danom izdavanja odobrenja za rad iz stavka 1. ovoga članka prestaje važiti odobrenje za rad koje je institucija dobila kao štedna banka.

XXVI. STAMBENE ŠTEDIONICE

Stambene štedionice

Članak 316.

Na stambene štedionice osnovane prema odredbama Zakona o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje primjenjuju se odredbe ovoga Zakona ako drugim zakonima nije drukčije propisano.

Zaštita naziva

Članak 317.

Riječi »stambena štedionica« ili izvedenice tih riječi ako su one sadržane u nazivu tvrtke može upisati u sudski registar ili upotrebljavati u pravnom prometu samo stambena štedionica iz članka 316. ovoga Zakona, osim ako to drugim zakonom nije dopušteno.

XXVII. UDRUŽENJE KREDITNIH INSTITUCIJA

Udruženje kreditnih institucija

Članak 318.

(1) Kreditne institucije mogu se udružiti u udruženje osnovano kao gospodarsko interesno udruženje ili kao neki drugi oblik udruživanja gospodarskih subjekata u skladu s posebnim zakonom.

(2) Osim zadataka koji su određeni njegovim statutom, udruženje kreditnih institucija može:

- 1) organizirati razmjenu informacija o kreditnoj sposobnosti za potrebe zaštite od kreditnog rizika i
- 2) provoditi stručno usavršavanje radnika kreditnih institucija i izdavati potvrde o završenom stručnom usavršavanju.

(3) Kreditne institucije ne smiju zaključivati nikakve pisane ili usmene ugovore s drugim kreditnim institucijama ili njihovim udruženjima kojima se može ograničiti načelo slobodnoga tržišnog natjecanja.

(4) Udruženje kreditnih institucija dužno je, na zahtjev Hrvatske narodne banke, radi provedbe stavka 3. ovoga članka, dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci svoj statut, kao i sve sporazume, ugovore i druge opće akte.

Kreditni registar

Članak 319.

(1) Hrvatska narodna banka može prikupiti informacije od osoba koje su na temelju ovoga Zakona ovlaštene pružati bankovne usluge na području Republike Hrvatske i organizirati razmjenu informacije za potrebe zaštite od kreditnog rizika.

(2) Hrvatska narodna banka može propisati načine i uvjete prikupljanja informacija za potrebe zaštite od kreditnog rizika.

XXVIII. NAČIN I POSTUPAK ODLUČIVANJA HRVATSKE NARODNE BANKE

XXVIII.1. OPĆE ODREDBE

Uporaba odredbi o postupku

Članak 320.

(1) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, na postupak odlučivanja Hrvatske narodne banke primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

(2) U upravnom postupku koji vodi Hrvatska narodna banka nije moguće zahtijevati povrat u prijašnje stanje.

Stranke u postupku

Članak 321.

Stranke u postupcima pred Hrvatskom narodnom bankom su:

- 1) kreditna institucija koja u skladu s odredbama ovoga Zakona pruža usluge na području Republike Hrvatske i uprava te kreditne institucije, odnosno član uprave čija je nadležnost za pojedina područja poslovanja utvrđena općim aktom kreditne institucije,
- 2) pravna osoba usko povezana s kreditnom institucijom koja u skladu s odredbama ovoga Zakona pruža usluge na području Republike Hrvatske i odgovorna osoba u toj pravnoj osobi,
- 3) fizička ili pravna osoba i odgovorna osoba u toj pravnoj osobi na koju je kreditna institucija, koja u skladu s odredbama ovoga Zakona pruža usluge na području Republike Hrvatske, prenijela značajan dio svojih poslovnih procesa,
- 4) fizička ili pravna osoba i odgovorna osoba u toj pravnoj osobi koja je imatelj kvalificiranog udjela u kreditnoj instituciji koja u skladu s odredbama ovoga Zakona pruža usluge na području Republike Hrvatske ili
- 5) podnositelj zahtjeva za odobrenja i suglasnosti koja u skladu s odredbama ovoga Zakona izdaje Hrvatska narodna banka.

Odlučivanje

Članak 322.

U postupcima koje vodi Hrvatska narodna banka odlučuje bez usmene rasprave.

Rješenje

Članak 323.

- (1) Rješenja koja u pitanjima iz djelokruga svoje nadležnosti donosi Hrvatska narodna banka moraju biti u pisanom obliku i obrazložena. Takva su rješenja konačna u upravnom postupku i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.
- (2) Na rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku u dijelu koji se odnosi na poništavanje, ukidanje, izvanredno ukidanje i proglašavanje rješenja ništavim po pravu nadzora.
- (3) Hrvatska narodna banka može u slučajevima kada ocijeni da je to nužno donijeti rješenje uz uvjet, nalog ili pridržaj opoziva.

Izmjena rješenja

Članak 324.

- (1) Hrvatska narodna banka u obavljanju supervizije poslovanja kreditne institucije može, na zahtjev stranke, izmijeniti rješenje.
- (2) Hrvatska narodna banka može, na zahtjev stranke, izmijeniti rješenje u slučajevima kada su nakon izdavanja odobrenja nastupile nove okolnosti koje utječu ili mogu utjecati na poslovanje kreditne institucije.
- (3) U slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka Hrvatska narodna banka uzet će u obzir sve činjenice i okolnosti koje su nastale nakon donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka, odnosno izdavanja odobrenja.

Zaključak

Članak 325.

- (1) Hrvatska narodna banka donosi zaključak o pitanjima koja se tiču postupka i kojima odlučuje o pitanjima koja se kao sporedna pojave u vezi s provođenjem postupka.
- (2) Protiv zaključka ne može se izjaviti žalba, nego se zaključak može pobijati u upravnom sporu protiv rješenja.

Odgovornost za štetu

Članak 326.

Hrvatska narodna banka, radnici Hrvatske narodne banke, članovi Savjeta Hrvatske narodne banke ili bilo koja osoba koju je ovlastila Hrvatska narodna banka ne odgovaraju za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u okviru ovoga Zakona, Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci i propisa donesenih na temelju tih zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili ili propustili učiniti namjerno ili grubom nepažnjom.

XXVIII.2. POSTUPAK IZDAVANJA ODOBRENJA

Pokretanje postupka za izdavanje odobrenja

Članak 327.

- (1) Postupak za izdavanje odobrenja pokreće se na zahtjev zainteresirane stranke.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Hrvatska narodna banka pokreće postupak izdavanja odobrenja po službenoj dužnosti ili na zahtjev drugoga nadležnog tijela ako je to propisano ovim Zakonom.

Sadržaj zahtjeva za izdavanje odobrenja

Članak 328.

- (1) U postupku prethodnog ispitivanja zahtjeva za izdavanje odobrenja i suglasnosti Hrvatska narodna banka ovlaštena je utvrditi da li:
 - 1) zahtjev sadržava sve podatke koje mora sadržavati u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
 - 2) su zahtjevu priloženi svi potrebni dokumenti propisani ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
 - 3) je zahtjevu priložen dokaz o plaćenju pristojbi ako je plaćanje pristojbe propisano podzakonskim aktom Hrvatske narodne banke i
 - 4) su ispunjene sve procesne pretpostavke koje moraju biti ispunjene za pokretanje postupka na temelju podnesenog zahtjeva.
- (2) U slučaju da zahtjev nije potpun ili ima nedostatke koje je moguće otkloniti, Hrvatska narodna banka pozvat će podnositelja zahtjeva da u određenom roku, koji ne može biti kraći od osam niti dulji od petnaest dana, dopuni zahtjev odnosno otkloni nedostatke. Ako podnositelj zahtjeva ne dopuni zahtjev ili ne otkloni nedostatke u određenom roku, Hrvatska narodna banka donijet će zaključak kojim odbacuje zahtjev za izdavanje odobrenja.
- (3) U slučaju da nisu ispunjene sve procesne pretpostavke potrebne za odlučivanje o zahtjevu ili zahtjev ima nedostatke koje nije moguće otkloniti, Hrvatska narodna banka zaključkom će odbaciti zahtjev za izdavanje odobrenja.
- (4) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, Hrvatska narodna banka dužna je podnositelja zahtjeva pozvati da dopuni zahtjev, odnosno otkloni nedostatke najkasnije u roku od mjesec dana od dana zaprimanja zahtjeva, odnosno u roku od dva mjeseca ako je riječ o zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad, spajanje, pripajanje ili razdvajanje kreditnih institucija.

Rokovi

Članak 329.

- (1) Hrvatska narodna banka mora u roku od šest mjeseci od dana podnošenja potpunog zahtjeva odlučiti o:
 - 1) zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad, kao i o svim drugim zahtjevima iz članka 64. ovoga Zakona,
 - 2) zahtjevu za izdavanje odobrenja o pripajanju, spajanju ili razdvajanju kreditnih institucija i
 - 3) zahtjevu za izdavanje odobrenja za primjenu internih modela za upravljanje rizicima u skladu s ovim Zakonom.
- (2) Rok za donošenje odluke i obavijest o odluci iz stavka 1. ovoga članka ne može biti duži

od 12 mjeseci od dana primitka zahtjeva.

(3) Osim u slučaju iz članka 36. ovoga Zakona, o svim ostalim zahtjevima za izdavanje odobrenja Hrvatska narodna banka dužna je odlučiti u roku od tri mjeseca od dana podnošenja potpunog zahtjeva, odnosno u roku od šest mjeseci ako je prema ocjeni Hrvatske narodne banke potrebno prikupiti i druge podatke.

(4) Kreditna institucija koja podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja za primjenu internih modela za upravljanje rizicima dužna je najkasnije šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva Hrvatskoj narodnoj banci obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o namjeri podnošenja takvog zahtjeva.

(5) Kreditna institucija kojoj je Hrvatska narodna banka odbila zahtjev za izdavanje odobrenja za primjenu internog modela za upravljanje rizicima ne može u roku od godine dana od dana izdavanja rješenja o odbijanju zahtjeva podnijeti novi zahtjev za primjenu modela za istu namjenu.

Izvršenje rješenja

Članak 330.

Rješenja Hrvatske narodne banke izvršna su u trenutku njihove dostave strankama u postupku, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

XXIX. REORGANIZACIJSKE MJERE, LIKVIDACIJSKI I STEČAJNI POSTUPCI S MEĐUNARODNIM ELEMENTOM

XXIX.1. OPĆE ODREDBE

Opća odredba

Članak 331.

Odredbe Stečajnog zakona koje uređuju međunarodni stečaj na odgovarajući način primjenjuju se i u slučaju stečajnog postupka otvorenog nad kreditnom institucijom ili njezinom podružnicom, ako odredbama ovoga Zakona nije drukčije određeno.

Doseg primjene

Članak 332.

Odredbe ove Glave primjenjuju se na kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje imaju podružnicu u drugoj državi članici, kreditne institucije iz druge države članice i na podružnice kreditne institucije iz treće države pod uvjetom da ima podružnice na području barem dviju država članica.

Značenje pojedinih izraza

Članak 333.

Pojedini izrazi upotrijebljeni za potrebe ove Glave, a u skladu s pravom svake države članice, imaju sljedeće značenje:

– »upravitelj« označava svaku osobu ili tijelo koje je postavila upravna vlast, tijelo s javnim

ovlastima ili sud radi provođenja reorganizacijskih mjera,

- »upravne vlasti, agencije i druga tijela s javnim ovlastima ili sudovi« označavaju upravne vlasti, agencije, tijela s javnim ovlastima ili sudove država članica koji su nadležni za reorganizacijske mjere ili likvidacijske, odnosno stečajne postupke,
- »likvidator« označava svaku osobu ili tijelo koje je postavila upravna vlast, tijelo s javnim ovlastima ili sud radi provođenja likvidacijskog postupka,
- »likvidacijski postupak« označava postupak koji je otvorila upravna vlast, tijelo s javnim ovlastima ili sud neke države članice i koji se vodi pod njezinim odnosno njegovim nadzorom s ciljem unovčenja imovinskih vrijednosti, uključujući i postupke koji se okončavaju nagodbom ili nekom drugom sličnom mjerom,
- »stečajni upravitelj« označava svaku osobu ili tijelo koje je imenovano od strane upravne vlasti, tijela s javnim ovlastima, suda ili vjerovnika, čija je zadaća da upravlja stečajnom masom i unovčava je, odnosno da nadzire poslovnu djelatnost stečajnog dužnika,
- »stečajni postupak« označava postupak koji je otvorio sud ili drugo tijelo neke države članice nakon utvrđenja postojanja stečajnog razloga, a čija je posljedica potpuna ili djelomična zapljena imovine dužnika i imenovanje stečajnog upravitelja, koji se vodi pod nadzorom dotičnog suda, odnosno tijela te čiji je cilj skupna namira vjerovnika stečajnog dužnika, odnosno uređenje pravnog odnosa dužnika i njegovih vjerovnika, a osobito radi održavanja njegove djelatnosti,
- »reorganizacijska mjera« označava mjeru kojoj je svrha očuvati ili obnoviti financijsku stabilnost kreditne institucije i koja bi mogla utjecati na postojeća prava trećih osoba uključujući zabranu plaćanja, zabranu provedbe ovrhe, kao i smanjenje tražbina.

XXIX.2. REORGANIZACIJSKE MJERE

XXIX.2.1. Kreditne institucije iz druge države članice

Pravni učinci odluke o reorganizacijskim mjerama

Članak 334.

Reorganizacijske mjere koje su upravna vlast, agencija i druga tijela s javnim ovlastima ili sudovi naložili kreditnoj instituciji iz druge države članice, a koja ima podružnicu u Republici Hrvatskoj, provode se prema pravu matične države članice i imaju bez ograničenja pravni učinak na području Republike Hrvatske prema trećim osobama koji nastupa istodobno s nastupanjem pravnih učinaka u matičnoj državi članici.

XXIX.3. LIKVIDACIJSKI I STEČAJNI POSTUPCI

XXIX.3. 1. Likvidacijski i stečajni postupak nad kreditnom institucijom sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i kreditnom institucijom iz druge države članice

Međunarodna nadležnost za otvaranje likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka

Članak 335.

Kada je Hrvatska narodna banka donijela odluku o pokretanju postupka prisilne likvidacije, odnosno kada je nadležni trgovački sud u Republici Hrvatskoj donio odluku o otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom koja ima podružnicu u drugoj državi članici, ti

će se postupci provoditi i u podružnici kreditne institucije koja posluje na području druge države članice i imat će pravni učinak prema trećim osobama.

Poseban stečajni postupak

Članak 336.

Nad podružnicom kreditne institucije iz druge države članice u Republici Hrvatskoj nije dopušteno otvoriti poseban stečajni postupak iz članka 302. Stečajnog zakona.

Priznanje odluke o otvaranju likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka

Članak 337.

Odluka o otvaranju likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka nad kreditnom institucijom iz druge države članice koju je donijela upravna vlast, tijelo s javnim ovlastima ili sud matične države članice priznat će se u Republici Hrvatskoj bez daljnjih postupaka i pravni učinci te odluke nastupit će u Republici Hrvatskoj istodobno s nastupanjem pravnih učinaka u matičnoj državi članici.

Obavještavanje drugih nadležnih vlasti

Članak 338.

(1) Ako se u Republici Hrvatskoj kao matičnoj državi članici donosi odluka o otvaranju postupka prisilne likvidacije nad kreditnom institucijom koja ima podružnicu u drugoj državi članici, Hrvatska narodna banka dužna je o toj odluci, kao i o njezinim konkretnim pravnim učincima bez odgađanja obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice domaćina te podružnice, i to prije otvaranja toga postupka, a ako to nije moguće, neposredno nakon njegova otvaranja.

(2) Ako nadležni trgovački sud u Republici Hrvatskoj kao matičnoj državi članici donese odluku o otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom koja ima podružnicu u drugoj državi članici, dužan je o toj odluci, kao i o njezinim konkretnim pravnim učincima bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku, koja će tu obavijest bez odgađanja dostaviti nadležnom nadzornom tijelu države članice domaćina te podružnice, i to prije otvaranja toga postupka, a ako to nije moguće, neposredno nakon njegova otvaranja.

Javno obavještavanje

Članak 339.

Ako se u Republici Hrvatskoj kao matičnoj državi članici donosi odluka o otvaranju likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka nad kreditnom institucijom koja ima podružnicu u drugoj državi članici, likvidator, odnosno stečajni upravitelj objavit će izrijek odluke o otvaranju postupka likvidacije, odnosno stečajnog postupka u »Službenom listu Europskih zajednica« i u dva dnevna lista svake države članice domaćina, i to na službenom jeziku, odnosno službenim jezicima države članice domaćina.

Obavještanje poznatih vjerovnika

Članak 340.

(1) Ako se u Republici Hrvatskoj kao matičnoj državi članici donosi odluka o otvaranju likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka nad kreditnom institucijom koja ima podružnicu u drugoj državi članici, likvidator, odnosno nadležni trgovački sud bez odgađanja će o toj odluci obavijestiti i pojedinačno poznate vjerovnike koji svoje prebivalište, uobičajeno boravište ili sjedište imaju u drugim državama članicama.

(2) U obavijesti iz stavka 1. ovoga članka posebno će se naznačiti rokovi koji se moraju poštivati, koje su posljedice propuštanja rokova, kome se tražbine prijavljuju, što prijava mora sadržavati, koje se isprave prilažu prijavi te koje su daljnje mjere propisane. Iz obavijesti mora jasno proizlaziti jesu li privilegirani vjerovnici i stvarnopravnim sredstvima osiguranja osigurani vjerovnici (vjerovnici koji su pridržali pravo vlasništva i razlučni vjerovnici) dužni prijaviti svoje tražbine.

(3) Za obavijest iz stavka 2. ovoga članka, koja se šalje na službenom jeziku, odnosno službenim jezicima države članice u kojoj vjerovnik ima svoje prebivalište, uobičajeno boravište ili sjedište, upotrebljava se obrazac koji, osim podataka navedenih u stavku 2. ovoga članka, u zaglavlju na svim službenim jezicima Europskoga gospodarskog prostora sadržava riječi: »Poziv za prijavu i obrazloženje tražbine. Poštivati rokove!«

(4) Središnje tijelo državne uprave nadležno za pravosuđe dužno je propisati obrazac obavijesti iz stavka 3. ovoga članka u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Pravo na prijavu tražbina stranih vjerovnika

Članak 341.

(1) Vjerovnik kreditne institucije nad kojom je otvoren likvidacijski, odnosno stečajni postupak u Republici Hrvatskoj kao matičnoj državi članici, a koji svoje prebivalište, uobičajeno boravište ili sjedište ima u nekoj drugoj državi članici te vjerovnik s javnopravnim tražbinama ovlaštenu su u dotičnom likvidacijskom, odnosno stečajnom postupku koji se vodi u Republici Hrvatskoj prijaviti svoju tražbinu.

(2) S tražbinama vjerovnika iz stavka 1. ovoga članka postupa se na isti način i one imaju isti ispladni red kao i ekvivalente tražbine koje su prijavili vjerovnici koji svoje prebivalište, uobičajeno boravište ili sjedište imaju u Republici Hrvatskoj.

(3) Vjerovnici iz stavka 1. ovoga članka prijavljuju svoju tražbinu u skladu s uputama dobivenim u obavijesti iz članka 340. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Vjerovnik može svoju tražbinu prijaviti na službenom jeziku, odnosno jednom od službenih jezika države članice u kojoj ima prebivalište, uobičajeno boravište ili sjedište pod uvjetom da prijava njegove tražbine i njezino obrazloženje nosi naslov »Prijava i obrazloženje tražbine« na hrvatskom jeziku. Likvidator, odnosno stečajni upravitelj može zahtijevati od vjerovnika da priloži ovjerovljene prijevode na hrvatski jezik prijave i obrazloženja tražbine.

Redovito obavještanje vjerovnika

Članak 342.

Likvidator u likvidacijskom postupku, odnosno odbor vjerovnika u stečajnom postupku nad kreditnom institucijom dužan je redovito u pisanom obliku obavještavati vjerovnike o tijeku likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka.

Mjerodavno pravo

Članak 343.

- (1) Likvidacijski, odnosno stečajni postupak nad kreditnom institucijom iz druge države članice provodi se u skladu s propisima matične države članice u kojoj je takav postupak otvoren, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Pravo matične države članice osobito uređuje:
 - 1) koje imovinske vrijednosti pripadaju masi i kako treba postupati s imovinskim vrijednostima koje je kreditna institucija stekla nakon otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka,
 - 2) ovlaštenja kreditne institucije i ovlaštenja likvidatora, odnosno stečajnog upravitelja,
 - 3) pretpostavke za valjanost prijeloja,
 - 4) kakav učinak ima otvaranje likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka na ugovore kreditne institucije koje nije u potpunosti ispunila nijedna od ugovornih strana (»tekući ugovori«),
 - 5) pravne učinke pokretanja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka na pojedinačne postupke za ostvarivanje tražbina koje su pokrenuli vjerovnici, osim pravnih učinaka na parnice u tijeku prema članku 358. ovoga Zakona,
 - 6) koje se tražbine mogu prijaviti u likvidacijski, odnosno stečajni postupak i kako treba postupati s tražbinama koje su nastale nakon otvaranja dotičnog postupka,
 - 7) prijavu, ispitivanje i utvrđivanje tražbina,
 - 8) diobu utška dobivenog unovčenjem imovine kreditne institucije, isplatni red tražbina i prava vjerovnika koji su nakon otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka na temelju stvarnog prava ili prijeloja djelomično namireni,
 - 9) pretpostavke i pravne učinke zaključenja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka, posebno nagodbom,
 - 10) prava vjerovnika nakon zaključenja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka,
 - 11) tko snosi troškove likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka, uključujući i troškove koji proizlaze iz njega i
 - 12) koje su pravne radnje ništave, pobojne, odnosno relativno ništave jer oštećuju ukupnost vjerovnika.

Činidbe u korist kreditne institucije

Članak 344.

- (1) Osoba koja kreditnoj instituciji koja ima podružnicu u drugoj državi članici, a nad kojom je otvoren likvidacijski, odnosno stečajni postupak, izravno podmiri svoju obvezu, takvim će ispunjenjem biti oslobođena svoje obveze ako joj otvaranje dotičnog postupka nije bilo poznato.
- (2) Ako je obveza izravno podmirena prije javnog obavještanja prema članku 339. ovoga

Zakona, smatrat će se da osobi iz stavka 1. ovoga članka nije bila poznata činjenica da je otvoren likvidacijski, odnosno stečajni postupak sve dok se ne dokaže drukčije.

(3) Ako je obveza izravno podmirena nakon javnog obavještanja prema članku 339. ovoga Zakona, smatrat će se da je osobi iz stavka 1. ovoga članka bila poznata činjenica da je otvoren likvidacijski, odnosno stečajni postupak sve dok se ne dokaže drukčije.

Aktivnosti u postupku likvidacije, odnosno stečaja

Članak 345.

Ako je pokrenut postupak likvidacije, odnosno otvoren stečajni postupak i donesena odluka o oduzimanju odobrenja za rad kreditnoj instituciji iz druge države članice koja ima podružnicu na području Republike Hrvatske, takva odluka ne sprječava daljnje obavljanje određenih aktivnosti podružnice te kreditne institucije u Republici Hrvatskoj ako je to nužno ili primjereno za svrhu likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka.

Učinci postupka tijekom redovite likvidacije

Članak 346.

Ako propisi matične države članice ne sprječavaju da se u kreditnu instituciju iz druge države članice u kojoj je pokrenut postupak redovite likvidacije uvedu reorganizacijske mjere ili da se otvori stečajni postupak nad njom, uvođenje reorganizacijskih mjera, odnosno otvaranje stečajnog postupka imat će isti pravni učinak i na podružnicu te kreditne institucije na području Republike Hrvatske.

XXIX.3.2. Likvidacija i stečaj nad podružnicom kreditne institucije iz treće države

Podružnica kreditne institucije iz treće države

Članak 347.

(1) Ako Hrvatska narodna banka namjerava donijeti odluku o pokretanju postupka prisilne likvidacije, odnosno ako trgovački sud u Republici Hrvatskoj namjerava donijeti odluku o otvaranju stečajnog postupka nad podružnicom kreditne institucije iz treće države u Republici Hrvatskoj, o toj će odluci kao i o njezinim konkretnim pravnim učincima bez odgađanja obavijestiti nadležno nadzorno tijelo matične države kreditne institucije iz treće države.

(2) Ako se u Republici Hrvatskoj donese odluka o otvaranju stečajnog postupka nad podružnicom kreditne institucije iz treće države koja ima podružnicu i u nekoj drugoj državi članici, nadležni trgovački sud u Republici Hrvatskoj dužan je o toj odluci kao i njezinim konkretnim pravnim učincima bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku, koja će tu obavijest bez odgađanja dostaviti nadležnom nadzornom tijelu matične države kreditne institucije iz treće države i nadležnom nadzornom tijelu te druge države članice, i to prije otvaranja toga postupka, a ako to nije moguće, neposredno nakon njegova otvaranja.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatska narodna banka, odnosno nadležni trgovački sud, likvidatori, odnosno stečajni upravitelji nastojat će surađivati i uskladiti radnje s drugim nadležnim nadzornim tijelima.

XXIX.4. Zajedničke odredbe za reorganizacijske mjere i likvidacijske, odnosno stečajne postupke nad kreditnim institucijama iz država članica

Pravni učinci na određene ugovore i prava

Članak 348.

U pogledu pravnih učinaka neke reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka na:

- 1) ugovore o radu i radne odnose isključivo je mjerodavno pravo matične države članice koje je mjerodavno za ugovor o radu,
- 2) ugovore koji ovlašćuju na korištenje ili stjecanje neke nekretnine te za određivanje je li neka imovina nekretnina ili pokretnina isključivo je mjerodavno pravo države članice na čijem se području ta nekretnina nalazi,
- 3) prava na nekoj nekretnini, brodu ili zrakoplovu, a koji se upisuju u javnu knjigu, isključivo je mjerodavno pravo države članice pod čijim se nadzorom ta javna knjiga vodi.

Stvarna prava trećih

Članak 349.

(1) Uvođenje reorganizacijske mjere ili otvaranje likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka ne utječe na stvarno pravo vjerovnika ili trećega na materijalnoj ili nematerijalnoj, pokretnoj ili nepokretnoj imovini kreditne institucije iz Republike Hrvatske ili druge države članice i na točno određenim predmetima, i na određenoj skupini neodređenih predmeta čiji se sastav mijenja koja se u trenutku uvođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka nalaze na području neke druge države članice.

(2) Pravima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobito:

- 1) pravo da se unovči ili da unovčiti predmet te da se iz utrška ili uporabe predmeta namiri, posebno na temelju založnog prava ili hipoteke,
- 2) isključivo pravo naplatiti tražbinu, posebno na temelju založnog prava na nekoj tražbini ili na temelju cesije te tražbine radi osiguranja,
- 3) pravo zahtijevati predaju određenog predmeta od svakoga koji taj predmet posjeduje ili koristi protivno volji ovlaštenika te
- 4) stvarno pravo uživanja plodova iz određenog predmeta.

(3) Pravo koje je upisano u javnu knjigu i koje ima učinak prema trećima stjecanja prava u smislu stavka 1. ovoga članka izjednačeno je sa stvarnim pravom.

(4) Odredba stavka 1. ovoga članka ne priječi isticanje ništavosti, poboynosti ili relativne ništavosti neke pravne radnje ako je to zakonom matične države članice dopušteno.

Pridržaj prava vlasništva

Članak 350.

(1) Uvođenje reorganizacijske mjere ili otvaranje likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka u odnosu na kreditnu instituciju iz Republike Hrvatske ili druge države članice koja kupuje neku stvar ne utječe na prava prodavatelja iz pridržaja prava vlasništva, pod uvjetom da se stvar u trenutku uvođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka nalazila na području neke druge države članice, a ne one u kojoj je uvedena reorganizacijska mjera ili otvoren likvidacijski, odnosno stečajni postupak.

(2) Uvođenje reorganizacijske mjere ili otvaranje likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka u odnosu na kreditnu instituciju iz Republike Hrvatske ili druge države članice koja prodaje neku stvar nije osnova za, pod uvjetom da je dostava već uslijedila, raskid ili prestanak kupoprodajnog ugovora te ne sprječava stjecanje vlasništva kupca ako se ta stvar u trenutku uvođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka nalazila na području neke druge države članice, a ne one u kojoj je uvedena reorganizacijska mjera ili otvoren likvidacijski, odnosno stečajni postupak.

(3) Odredba stavka 1. ovoga članka ne priječi isticanje ništavosti, poboynosti ili relativne ništavosti neke pravne radnje ako je to zakonom matične države članice dopušteno.

Prijeboj

Članak 351.

(1) Uvođenje reorganizacijske mjere ili otvaranje likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka ne utječe na ovlaštenje vjerovnika da prebije svoju tražbinu s tražbinom kreditne institucije iz Republike Hrvatske ili druge države članice ako je taj prijeboj dopušten prema pravu koje je mjerodavno za tražbinu kreditne institucije.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne priječi isticanje ništavosti, poboynosti ili relativne ništavosti neke pravne radnje ako je to zakonom matične države članice dopušteno.

Mjerodavno pravo za vlasničkopravne odnose ili druga prava na instrumentima

Članak 352.

(1) Tijekom provođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka nad kreditnom institucijom iz Republike Hrvatske ili druge države članice za izvršavanje prava vlasništva ili drugih prava na instrumentima čije postojanje ili prijenos pretpostavlja upis u neku javnu knjigu, račun ili središnji depozitarni sustav koji vodi neka država članica ili koji se nalazi u nekoj državi članici mjerodavno je pravo u kojoj se ta javna knjiga, račun ili središnji depozitarni sustav u koji su dotična prava upisana nalazi.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, tijekom provođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka nad kreditnom institucijom iz Republike Hrvatske ili druge države članice za ugovore o povratnoj kupnji vrijednosnih papira mjerodavno je pravo koje se primjenjuje na takve ugovore.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, tijekom provođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka nad kreditnom institucijom iz Republike Hrvatske ili druge države članice na poslove koji se sklapaju na uređenom tržištu mjerodavno je pravo koje se primjenjuje na takve poslove.

Ugovor o prijeboju i ugovor o netiranju

Članak 353.

Tijekom provođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka nad kreditnom institucijom iz Republike Hrvatske ili druge države članice za ugovore o prijeboju i ugovore o netiranju mjerodavno je pravo koje se primjenjuje na takve ugovore.

Upravitelj, likvidator, stečajni upravitelj

Članak 354.

- (1) Ako je u drugoj državi članici imenovan upravitelj, likvidator, odnosno stečajni upravitelj nad kreditnom institucijom iz druge države članice, svoje imenovanje dokazuje u Republici Hrvatskoj ovjerenim prijepisom izvornika strane odluke kojom je imenovan ili potvrdom koju je izdala upravna vlast, tijelo s javnim ovlastima ili sud države članice. U Republici Hrvatskoj može se zahtijevati prijevod te odluke, odnosno potvrde na hrvatski jezik bez legalizacije ili neke druge formalnosti.
- (2) Upravitelj, likvidator, odnosno stečajni upravitelj imenovan u drugoj državi članici, na području Republike Hrvatske ima sva ovlaštenja koja mu pripadaju prema pravu države članice te može imenovati osobe za provođenje postupka i zastupanje.
- (3) Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka pri izvršavanju svojih ovlaštenja dužne su poštivati zakone i propise Republike Hrvatske, a posebice glede načina unovčenja imovine i glede obavještanja radnika. Ta ovlaštenja ne uključuju ovlaštenje na primjenu prisilnih sredstva ni ovlaštenje da odlučuje u sudskim ili drugim sporovima.

Upis u javne knjige

Članak 355.

- (1) Uvođenje reorganizacijske mjere ili otvaranje likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka u drugoj državi članici, upisat će se u Republici Hrvatskoj na prijedlog upravitelja, likvidatora, odnosno stečajnog upravitelja te upravne vlasti ili suda države članice u sudski, odnosno obrtni registar, u zemljišne knjige, upisnik brodova, upisnik brodova u izgradnji, upisnik zrakoplova te upisnik prava intelektualnog vlasništva.
- (2) Ako je likvidacijski, odnosno stečajni postupak otvoren u Republici Hrvatskoj kao matičnoj državi, tada je likvidator, odnosno stečajni upravitelj dužan predložiti upis otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka u svim državama članicama domaćinima.
- (3) Troškovi upisa smatraju se troškovima i izdacima postupka.

Radnje kojima se oštećuje ukupnost vjerovnika

Članak 356.

U slučaju otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka nad kreditnom institucijom sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ne primjenjuje se pravo Republike Hrvatske o ništavosti, pobožnosti ili relativnoj ništavosti pravnih radnji kojima se oštećuje ukupnost vjerovnika ako osoba u čiju je korist pravna radnja poduzeta dokaže da:

- 1) za pravnu radnju kojom se oštećuje ukupnost vjerovnika nije mjerodavno pravo Republike Hrvatske, već pravo druge države članice i
- 2) da se ta pravna radnja u konkretnom slučaju prema pravu te druge države članice ne može pobiti.

Zaštita trećih

Članak 357.

(1) Kada se kreditna institucija iz Republike Hrvatske ili druge države članice nakon uvođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka namiruje prodajom nekretnine, tada se pravni učinak te pravne radnje određuje prema pravu države članice na čijem se području nalazi nekretnina.

(2) Kada se kreditna institucija iz Republike Hrvatske ili druge države članice nakon uvođenja reorganizacijske mjere ili otvaranja likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka namiruje prodajom broda, zrakoplova te instrumenata ili prava na instrumentima čije postojanje i prijenos pretpostavlja upis u javnu knjigu ili na račun ili u središnji depozitarni sustav koji se vodi u dotičnoj državi članici, tada se pravni učinak te pravne radnje određuje prema pravu države članice u kojoj se vodi ta javna knjiga, račun ili središnji depozitarni sustav.

Parnice u tijeku

Članak 358.

Za pravne učinke reorganizacijskih mjera ili likvidacijskoga, odnosno stečajnog postupka na parnice u tijeku o stvari koja ulazi ili o pravu koje ulazi u masu, mjerodavno je pravo države članice u kojoj se parnica vodi.

Obveza čuvanja povjerljivih informacija

Članak 359.

Sve osobe, osim sudova, koje su u okviru obavještanja i konzultacija predviđenih člankom 347. ovoga Zakona ovlaštene na davanje i primanje informacija podliježu obvezi čuvanja povjerljivih informacija u skladu s odredbama ovoga Zakona o razmjeni i čuvanju povjerljivih informacija.

XXX. KAZNENE ODREDBE

Teži prekršaji kreditnih institucija

Članak 360.

(1) Za prekršaj kaznit će se kreditna institucija novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 2.000.000,00 kuna:

1) ako kreditira ili izdaje garancije, odnosno druga jamstva protivno odredbama članka 31. ovoga Zakona,

2) ako stekne udio u drugoj pravnoj osobi protivno odredbama članka 33. ovoga Zakona,

3) ako prekrši odredbe o upravi iz članka 43. ili imenuje člana uprave bez prethodne suglasnosti iz članka 46. ovoga Zakona,

4) ako obavlja djelatnosti protivno članku 58. ovoga Zakona,

5) ako bez odobrenja Hrvatske narodne banke provede statusnu promjenu iz članka 61. ovoga Zakona,

6) ako osnuje podružnicu u drugoj državi članici, a o tome nije prethodno obavijestila Hrvatsku narodnu banku (članak 73.),

- 7) ako kao nadređena kreditna institucija nije prethodno obavijestila Hrvatsku narodnu banku da je njoj podređena financijska institucija osnovala podružnicu u drugoj državi članici (članak 74.),
- 8) ako započne pružati usluge preko podružnice u drugoj državi članici protivno članku 75. ovoga Zakona,
- 9) ako započne neposredno pružati bankovne usluge ili priznate financijske usluge a da o namjeri pružanja usluga prethodno ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku (članak 78. stavak 1.),
- 10) ako kao nadređena kreditna institucija nije prethodno obavijestila Hrvatsku narodnu banku da je njoj podređena financijska institucija započela neposredno pružati priznate financijske usluge (članak 78. stavak 2.),
- 11) ako osnuje podružnicu u trećoj državi bez prethodnog odobrenja Hrvatske narodne banke (članak 79.),
- 12) ako joj jamstveni kapital padne ispod minimalnog iznosa iz članka 110. stavka 3. ovoga Zakona,
- 13) ako ne uspostavi, ne provodi i redovito ne provjerava strategije i postupke procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala u skladu sa člankom 111. ovoga Zakona,
- 14) ako ne uspostavi ili ne provodi sustav upravljanja u skladu sa člankom 113. ovoga Zakona,
- 15) ako ne utvrdi ili dosljedno ne primjenjuje primjerene postupke za djelotvoran sustav unutarnjih kontrola u skladu sa člankom 114. ovoga Zakona,
- 16) ako ne upravlja kreditnim rizikom na način propisan člankom 115., 116., 117. i 118. ovoga Zakona,
- 17) ako ne upravlja tržišnim rizikom na način propisan člankom 119. i 120. ovoga Zakona,
- 18) ako ne upravlja likvidnosnim rizikom na način propisan člankom 121. ovoga Zakona,
- 19) ako ne upravlja operativnim rizikom na način propisan člankom 122. ovoga Zakona,
- 20) ako ne upravlja koncentracijskim rizikom na način propisan člankom 123. ovoga Zakona,
- 21) ako ne upravlja ostalim rizicima na način propisan člankom 124. ovoga Zakona,
- 22) ako primjenjuje interne modele ili pristupe bez odobrenja ili protivno odobrenju Hrvatske narodne banke (članak 128. i 135.),
- 23) ako joj je stopa adekvatnosti kapitala niža od stope propisane člankom 130. ovoga Zakona,
- 24) ako njezin jamstveni kapital nije u svakom trenutku dostatan za pokriće kapitalnih zahtjeva iz članka 131. ovoga Zakona,
- 25) ako ne izračunava iznos izloženosti ponderiran kreditnim rizikom u skladu sa člankom 132. do 136. ovoga Zakona,
- 26) ako ne izračunava kapitalni zahtjev za tržišne rizike u skladu sa člankom 137. do 141. ovoga Zakona,
- 27) ako ne izračunava kapitalni zahtjev za operativni rizik u skladu sa člankom 142. do 147. ovoga Zakona ili ako ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku o činjenicama iz članka 148. ovoga Zakona,
- 28) ako postupi suprotno odredbama članka 150. i 151. ovoga Zakona o dopuštenoj izloženosti,
- 29) ako sklopi pravni posao bez suglasnosti nadzornog odbora protivno članku 154. ovoga Zakona,
- 30) ako ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku o prekoračenju najveće dopuštene izloženosti na način propisan člankom 155. ovoga Zakona,
- 31) ako postupi suprotno odredbama o ograničenju ulaganja iz članka 157. ovoga Zakona,
- 32) ako izvrši ulaganja bez prethodne suglasnosti Hrvatske narodne banke iz članka 160. ovoga Zakona,

- 33) ako postupi protivno propisu donesenom na temelju članka 161. ovoga Zakona,
 - 34) ako ne izvijesti Hrvatsku narodnu banku o činjenicama i okolnostima iz članka 162. ovoga Zakona,
 - 35) ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavi izvješća i informacije iz članka 163. ovoga Zakona,
 - 36) ako ne osigura depozite kod nadležne institucije u skladu sa člankom 167. ovoga Zakona,
 - 37) ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavi izvješća ili ih ne objavi u skladu s odredbama članka 175. ovoga Zakona,
 - 38) ako ne uspostavi sustav unutarnjih kontrola u skladu sa člankom 180. stavkom 1., člankom 181. i 182. ovoga Zakona ili ako postupi protivno propisima donesenim na temelju članka 180. stavka 2. ovoga Zakona,
 - 39) ako ne organizira unutarnju reviziju na način propisan člankom 183. do 186. ovoga Zakona,
 - 40) ako unutarnja revizija ne obavještava upravu, nadzorni odbor i Hrvatsku narodnu banku u skladu s odredbama članka 189. ovoga Zakona,
 - 41) ako ne osigura revidiranje financijskih izvještaja iz članka 190. stavka 1. ovoga Zakona,
 - 42) ako ovlaštenoj osobi ne omogući obavljanje izravnog nadzora na način i pod uvjetima iz članka 204., 206. i 207. ovoga Zakona,
 - 43) ako ne postupi prema rješenju Hrvatske narodne banke ili
 - 44) ako u razdoblju iz članka 369. stavka 4. ovoga Zakona, u kojem je dužna uskladiti se s određenim odredbama ovoga Zakona, ne postupi u skladu s odredbama članaka navedenih u članku 373. stavku 1. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba iz uprave kreditne institucije novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 100.000,00 kuna.
 - (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se štedna banka novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna.
 - (4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba iz uprave štedne banke novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna.
 - (5) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se stambena štedionica novčanom kaznom u iznosu od 250.000,00 do 1.000.000,00 kuna.
 - (6) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba iz uprave stambene štedionice novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

Lakši prekršaji kreditnih institucija

Članak 361.

- (1) Za prekršaj kaznit će se kreditna institucija novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna:
 - 1) ako povlaštene dionice kreditne institucije prijeđu ograničenje iz članka 32. ovoga Zakona,
 - 2) ako prekrši odredbe o radnom odnosu članova uprave iz članka 44. ovoga Zakona,
 - 3) ako u roku od mjesec dana ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku odnosno nadležno tijelo države članice domaćina o promjenama u vezi s poslovanjem podružnice u državi članici (članak 76.),
 - 4) ako osnuje predstavništvo izvan Republike Hrvatske, a da o tome nije obavijestila Hrvatsku narodnu banku (članak 80.),
 - 5) ako pri provođenju eksternalizacije postupi suprotno članku 164. do 166. ovoga Zakona,
 - 6) ako vodi poslovne knjige, sastavlja, kontrolira i čuva knjigovodstvene isprave, vrednuje knjigovodstvene stavke, primjenjuje kontni plan ili sastavlja financijske izvještaje suprotno odredbama članka 171. do 173. ovoga Zakona ili protivno propisima donesenim na temelju

članka 174. ovoga Zakona,

7) ako javno ne objavi ili pri javnom objavljivanju ne postupi u skladu sa člankom 176. do 178. ovoga Zakona ili postupi protivno propisima donesenim na temelju članka 178. stavka 3. ovoga Zakona,

8) ako u skladu sa člankom 179. ovoga Zakona, na zahtjev pravne osobe, u pisanom obliku ne obrazloži odluku o rejtingu,

9) ako nema godišnjeg plana rada unutarnje revizije ili ako je on sastavljen protivno odredbama članka 187. ovoga Zakona,

10) ako unutarnja revizija ne sastavlja izvješća o radu unutarnje revizije ili ako ona nisu sastavljena, odnosno ako izvješća nisu dostavljena u skladu s odredbama članka 188. ovoga Zakona,

11) ako ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci odluku o imenovanju revizorskog društva u skladu sa člankom 191. stavkom 2. ovoga Zakona,

12) ako ne obavijesti i ne obrazloži Hrvatskoj narodnoj banci raskid ugovora s revizorskim društvom u skladu sa člankom 193. stavkom 1. ovoga Zakona,

13) ako postupi protivno propisu donesenom na temelju članka 197. ovoga Zakona,

14) ako ne ispuni obveze iz članka 297. stavka 2. ovoga Zakona,

15) ako postupi protivno odredbama o ugovaranju usluga iz članka 305. ovoga Zakona,

16) ako postupi protivno propisima donesenim na temelju članka 307. ovoga Zakona,

17) ako ne obavijesti potrošača u skladu s odredbama članka 308. ovoga Zakona,

18) ako ne povjeri poslove rješavanja prigovora potrošača najmanje jednoj osobi koja je u radnom odnosu s kreditnom institucijom (članak 309. stavak 4.) ili

19) ako ne objavljuje informacije o sustavu osiguranja depozita na način propisan člankom 306. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba iz uprave kreditne institucije novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.

Prekršaji štednih banaka

Članak 362.

(1) Za prekršaj kaznit će se štedna banka novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna:

1) ako joj naziv tvrtke ne sadržava riječi »štedna banka« (članak 311. stavak 2.),

2) ako obavlja djelatnost suprotno odredbama članka 313. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,

3) ako osnuje podružnicu ili predstavništvo u inozemstvu (članak 313. stavak 3.) ili

4) ako suprotno članku 314. ovoga Zakona u svojem temeljnom kapitalu ima povlaštene dionice.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba iz uprave štedne banke novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.

Ostali prekršaji uprave i nadzornog odbora

Članak 363.

(1) Za prekršaj kaznit će se član uprave kreditne institucije novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna:

1) ako ne uspostavi i ne provodi djelotvoran i pouzdan sustav upravljanja u skladu sa člankom 48. stavkom 1. i 3. ovoga Zakona,

2) ako ne postupi u skladu sa člankom 48. stavkom 2. ovoga Zakona i propisima donesenim

na temelju stavka 4. istog članka,

3) ako bez odgađanja ne obavijesti nadzorni odbor o okolnostima iz članka 49. ovoga Zakona ili

4) ako ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci izvješća i informacije na način i u roku iz članka 202. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj kaznit će se član nadzornog odbora kreditne institucije novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna:

1) ako u roku iz članka 46. stavka 10. ovoga Zakona ne podnese Hrvatskoj narodnoj banci zahtjev za izdavanje prethodne suglasnosti za imenovanje predsjednika, odnosno člana uprave,

2) ako bez odgađanja ne donese odluku iz članka 51. stavka 6. ovoga Zakona,

3) ako ne obavlja svoje dužnosti u skladu sa člankom 54. stavkom 1. točkom 1. do 3. ovoga Zakona ili

4) ako bez odgađanja ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku o nastupu okolnosti iz članka 54. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona.

Prekršaji drugih osoba

Članak 364.

(1) Za prekršaj kaznit će se pravna osoba koja se koristi riječima »kreditna institucija«, »banka«, »štedna banka«, »stambena štedionica« ili »štedionica«, odnosno izvedenicama tih riječi suprotno odredbama članka 3., članka 311. i članka 317. ovoga Zakona novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(2) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba iz pravne osobe koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj kaznit će se pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna ako prikuplja depozite ili druga povratna sredstva od javnosti suprotno zabrani iz članka 57. ovoga Zakona.

(4) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba pravne osobe koja počini prekršaj iz stavka 3. ovoga članka novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna.

(5) Za prekršaj kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna ako prikuplja depozite ili druga povratna sredstva od javnosti suprotno zabrani iz članka 57. ovoga Zakona.

(6) Za prekršaj kaznit će se dioničar kreditne institucije koji je pravna osoba ako stekne dionice kreditne institucije na način suprotan odredbi članka 34. stavka 1. i 2. ovoga Zakona ili ako ne postupi po nalogu Hrvatske narodne banke iz članka 40. stavka 2. ovoga Zakona novčanom kaznom od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna.

(7) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba pravne osobe koja počini prekršaj iz stavka 6. ovoga članka novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna.

(8) Za prekršaj kaznit će se dioničar kreditne institucije koji je fizička osoba ako stekne dionice kreditne institucije na način suprotan odredbi članka 34. stavka 1. i 2. ovoga Zakona ili ako ne postupi po nalogu Hrvatske narodne banke iz članka 40. stavka 2. ovoga Zakona novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna.

(9) Za prekršaj kaznit će se imatelj kvalificiranog udjela koji je pravna osoba ako Hrvatsku narodnu banku ne obavijesti, ili ne obavijesti u roku iz članka 34. stavka 8. ovoga Zakona, o postupku pripajanja, spajanja ili podjele društva u kojem sudjeluje ili o svakoj drugoj statusnoj promjeni novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna.

(10) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba pravne osobe koja počini prekršaj iz stavka 9. ovoga članka novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(11) Za prekršaj kaznit će se imatelj kvalificiranog udjela koji je fizička osoba ako Hrvatsku narodnu banku ne obavijesti, ili ne obavijesti u roku iz članka 34. stavka 8. ovoga Zakona o postupku pripajanja, spajanja ili podjele društva u kojem sudjeluje ili o svakoj drugoj statusnoj promjeni novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(12) Ako pravna osoba iz članka 200. stavka 2. ovoga Zakona Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavlja izvješća i informacije ili ne omogući provjeru određenog dijela svojega poslovanja, kaznit će se novčanom kaznom od 100.000,00 do 500.000,00 kuna.

(13) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba pravne osobe koja počini prekršaj iz stavka 12. ovoga članka novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(14) Ako fizička osoba iz članka 200. stavka 2. ovoga Zakona Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavlja izvješća i informacije ili ne omogući provjeru određenog dijela svojega poslovanja, kaznit će se novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

Prekršaji članica grupe kreditnih institucija

Članak 365.

(1) Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000.000,00 do 2.000.000,00 kuna:

1) nadređeni financijski holding i mješoviti holding koji ne postupi u skladu sa člankom 34. stavkom 8. ovoga Zakona,

2) nadređena kreditna institucija u RH ili podređena kreditna institucija iz članka 127. stavka 2. koja je obvezna primijeniti bonitetne zahtjeve na konsolidiranoj osnovi za grupu kreditnih institucija, odnosno podgrupu ako ne ispuni zahtjev iz članka 127. ovoga Zakona, te nadređeni financijski holding iz članka 282. ovoga Zakona ako ne ispuni zahtjev iz članka 127. stavka 8. ovoga Zakona

3) podređena članica grupe kreditnih institucija u RH ili nadređeni financijski holding iz članka 282. stavka 1. i 3. do 5. ovoga Zakona ako nadređenoj kreditnoj instituciji u toj grupi ili kreditnoj instituciji iz članka 127. stavka 2. ovoga Zakona ne izvrše obveze iz članka 286. stavka 1. ovoga Zakona,

4) nadređena kreditna institucija u RH ili kreditna institucija iz članka 127. stavka 2. ovoga Zakona koja ne izvrši obvezu iz članka 286. stavka 2. ovoga Zakona,

5) podređena članica grupe kreditnih institucija u RH ili nadređeni financijski holding iz članka 282. stavka 1. i 3. do 5. ovoga Zakona ako u skladu sa člankom 286. stavkom 3. ovoga Zakona Hrvatskoj narodnoj banci ne omoguće obavljanje supervizije poslovanja,

6) nadređeno društvo kreditne institucije u RH koja je isključena iz konsolidacije nadređenog društva, koje ne ispuni obveze iz članka 286. stavka 4. ovoga Zakona,

7) osobe kojima je nadređena kreditna institucija u RH ili nadređeni financijski holding iz članka 282. stavka 1. i 3. do 5. ovoga Zakona koje nisu uključene u superviziju na konsolidiranoj osnovi, a koje ne ispune obveze iz članka 286. stavka 5. ovoga Zakona,

8) pravne osobe koje ne postupe u skladu s propisima donesenim na temelju članka 295. ovoga Zakona ili

ovoga Zakona ili

9) mješoviti holding i njemu podređena društva ako ne izvrše obveze iz članka 296. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba pravne osobe koja počini prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 25.000,00 do 100.000,00 kuna.

Prekršaji revizorskog društva i ovlaštenog revizora

Članak 366.

- (1) Za prekršaj kaznit će se revizorsko društvo novčanom kaznom od 100.000,00 do 500.000,00 kuna:
- 1) ako ne obavi reviziju financijskih izvještaja i ne sastavi revizorsko izvješće u skladu sa člankom 190. stavkom 2. ovoga Zakona,
 - 2) ako ne obavijesti i ne obrazloži Hrvatskoj narodnoj banci raskid ugovora s kreditnom institucijom u skladu sa člankom 193. stavkom 1. ovoga Zakona,
 - 3) ako ne ispuni obveze iz članka 194. ovoga Zakona ili
 - 4) ako ne obavi reviziju za potrebe Hrvatske narodne banke u skladu sa člankom 196. ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju stavka 3. istoga članka.
- (2) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba pravne osobe koja počini prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se ovlašteni revizor novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

Prekršaji u svezi s obvezom čuvanja bankovne tajne

Članak 367.

- (1) Za prekršaj kaznit će se kreditna institucija ako krši odredbe ovoga Zakona o obvezi čuvanja bankovne tajne novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba iz uprave kreditne institucije novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 100.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaj iz članka 169. stavka 1. ovoga Zakona kaznit će se pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna te odgovorna osoba u toj pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 100.000,00 kuna.
- (4) Za prekršaj iz članka 169. stavka 1. ovoga Zakona kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 100.000,00 kuna.
- (5) Za prekršaj kaznit će se pravna osoba iz članka 170. stavka 1. ovoga Zakona ako krši odredbe ovoga Zakona o obvezi čuvanja bankovne tajne novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna.
- (6) Za prekršaj iz stavka 5. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi iz članka 170. stavka 1. ovoga Zakona novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 100.000,00 kuna.
- (7) Za prekršaj kaznit će se fizička osoba iz članka 170. stavka 2. ovoga Zakona ako krši odredbe ovoga Zakona o obvezi čuvanja bankovne tajne novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 100.000,00 kuna.

Zastara

Članak 368.

- (1) Prekršajni postupak protiv kreditne institucija, člana uprave ili nadzornog odbora, podređene kreditne institucije u grupi kreditnih institucija u RH, revizora i ostalih osoba za prekršaje utvrđene ovim Zakonom ne može se pokrenuti nakon proteka roka od tri godine od dana počinjenja prekršaja.
- (2) Zastarijevanje se prekida svakom radnjom nadležnog tijela poduzetom radi gonjenja

počinitelja prekršaja. Poslije svakog prekida počinje ponovo teći zastara, ali se prekršajni postupak ni u kojem slučaju ne može voditi po isteku dvostrukog vremena određenog u stavku 1. ovoga članka.

XXXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rokovi za usklađivanje s odredbama ovoga Zakona

Članak 369.

- (1) Banke, štedne banke i stambene štedionice koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona upisane u sudski registar i imaju odobrenje za rad, odnosno odobrenje za pružanje bankovnih i financijskih usluga nastavljaju poslovati kao kreditne institucije prema ovom Zakonu na temelju dobivenog odobrenja.
- (2) Ostala odobrenja i suglasnosti izdani do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi.
- (3) Kreditne institucije iz stavka 1. ovoga članka dužne su u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti sastav nadzornog odbora s odredbama članka 52. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona.
- (4) Kreditne institucije dužne su uskladiti svoje poslovanje do 1. srpnja 2009. sa sljedećim odredbama ovoga Zakona:
 - o adekvatnosti jamstvenog kapitala (Glava V.),
 - o velikim izloženostima (Glava VI.),
 - o ulaganju u kapital nefinancijskih institucija i materijalnu imovinu (Glava VII.),
 - o ovlaštenjima prokuriste i upisu ograničenja prokure u sudski registar (članak 43. stavak 4. i 5.),
 - o sastavu nadzornog odbora (članak 52. stavak 4.),
 - o internom kapitalu (članak 111.),
 - o provođenju analiza scenarija vezano za upravljanje likvidnosnim rizikom (članak 121. točka 5.),
 - o planu za slučaj nepredviđenih okolnosti i plan kontinuiteta poslovanja (članak 122. stavak 3.),
 - o eksternalizaciji poslovnih aktivnosti (članci 164. i 165.),
 - o javnom objavljivanju informacija (članci 176. do 179.),
 - o funkciji praćenja usklađenosti (članak 180. stavak 1. točka 2. i članak 182.) i
 - o uporabi naprednog elektroničkog potpisa (članak 305. stavak 4.).
- (5) Štedne banke iz stavka 1. ovoga članka dužne su se uskladiti sa člankom 157. ovoga Zakona najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Kreditne institucije iz stavka 1. ovoga članka dužne su uskladiti svoje opće akte s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (7) Osobe koje zajednički djeluju u skladu sa člankom 25. ovoga Zakona dužne su se uskladiti s odredbama članka 34. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (8) Ako se dionice kreditne institucije vode na skrbničkom računu, pravna osoba koja obavlja poslove skrbništva dužna je uskladiti vođenje skrbničkog računa s odredbom članka 30. stavka 6. najkasnije do 30. lipnja 2009.

Položaj kreditne institucije iz države članice do dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju

Članak 370.

Do dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju na kreditnu instituciju iz države članice na odgovarajući način primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na kreditnu instituciju iz treće države.

Postupci

Članak 371.

Svi postupci za dobivanje odobrenja i suglasnosti koji su bili pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama zakona koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Usklađivanje IRB pristupa i naprednog pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik

Članak 372.

(1) Kreditne institucije koje računaju, na pojedinačnoj, odnosno konsolidiranoj osnovi, iznose izloženosti ponderirane kreditnim rizikom na temelju IRB pristupa držat će tijekom dvanaestomjesečnog razdoblja koje počinje teći 1. siječnja 2009. jamstveni kapital u iznosu ne manjem od 80 posto ukupnoga minimalnog iznosa jamstvenoga kapitala izračunatog primjenom odredbi Odluke o adekvatnosti kapitala banaka (»Narodne novine«, br. 17/03., 120/03., 149/05., 130/06., 130/07. i 31/08.).

(2) Kreditne institucije koje računaju, na pojedinačnoj, odnosno konsolidiranoj osnovi, kapitalni zahtjev za operativni rizik na temelju naprednog pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik držat će tijekom dvanaestomjesečnog razdoblja koje počinje teći 1. siječnja 2009. jamstveni kapital u iznosu ne manjem od 80 posto ukupnoga minimalnog iznosa jamstvenoga kapitala izračunatog primjenom odredbi Odluke o adekvatnosti kapitala banaka (»Narodne novine«, br. 17/03., 120/03., 149/05., 130/06., 130/07. i 31/08.).

(3) Kreditna institucija dužna je usklađivanje sa zahtjevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka provesti na temelju iznosa jamstvenoga kapitala koji je prilagođen na način da odražava razlike u načinu izračuna jamstvenoga kapitala prema odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala (»Narodne novine«, br. 17/03., 120/03., 149/05., 130/06., 130/07. i 31/08.) i načina izračuna prema ovom Zakonu.

Prestanak važenja propisa danom stupanja na snagu ovoga Zakona

Članak 373.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o bankama (»Narodne novine«, br. 84/02. i 141/06.) osim odredbi članka 28. stavka 1. točke 3., članka 62., 63., 65., 66., 68., 69., 70., 72., 74. do 78., 82. do 84., 87., 128. stavaka 1. i 2., članka 132. stavka 2. točke 3. i članka 182. koje prestaju važiti 30. lipnja 2009.

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Odluka o zaštiti tržišnog natjecanja unutar bankarskog sektora (»Narodne novine«, br. 48/03.).

(3) Hrvatska narodna banka će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti podzakonske akte utemeljene na ovom Zakonu.

(4) Do stupanja na snagu propisa na temelju ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju propisi doneseni na temelju Zakona o bankama (»Narodne novine«, br. 84/02. i 141/06.).

Prestanak važenja pojedinih odredbi ovoga Zakona danom prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju

Članak 374.

Danom prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju prestaje važiti članak 39. točka 2. i 3., članak 62. točka 2. i 3. i članak 71. ovoga Zakona.

Odlučivanje o odobrenjima za interne modele za izračun kapitalnih zahtjeva i obveza javne objave do dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju

Članak 375.

(1) Do dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju Hrvatska narodna banka može dopustiti da određene kvalifikacijske uvjete za primjenu pristupa i uporabu internih modela ispunjevanja nadređena kreditna institucija u RH i podređeno društvo promatrani zajedno ako nadređena kreditna institucija u RH i njoj podređena društva ili podređena društva kreditnoj instituciji nadređenoga financijskog holdinga u RH izračunavaju kapitalne zahtjeve za kreditni i operativni rizik primjenom pristupa iz članka 128. stavka 1. točke 1. i 4. ovoga Zakona na konsolidiranoj osnovi.

(2) Do dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ima položaj nadređene kreditne institucije u RH i kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je podređena nadređenome financijskome holdingu u RH i koja je dužna primijeniti bonitetne zahtjeve na konsolidiranoj osnovi, dužne su ispunjavati obveze o javnom objavljivanju informacija iz članka 176. do 178. ovoga Zakona na konsolidiranoj osnovi.

Stupanje na snagu

Članak 376.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2009., osim odredbi članka 36. stavka 4., članka 56. točke 2., članka 72. do 78., članka 81. do 86., članka 92., članka 127. stavka 3. do 6., članka 158. stavka 2. točke 3., članka 160. stavka 3., članka 209. do 217., članka 219., članka 220., članka 222., članka 227., članka 228. stavka 1. točke 2., članka 282. stavka 4. i 5., članka 285., članka 286. stavka 6., članka 287. do 291., članka 293. do 294., članka 296. stavka 4., članka 298., članka 300., članka 301. stavka 2., članka 303. i članka 331. do 359. ovoga Zakona koje stupanju na snagu na dan prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Klasa: 450-05/08-01/01
Zagreb, 26. rujna 2008.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Luka Bebić, v. r.